

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2025149	Hanrath, Melanie	SOC-JZB	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Primitieve begroting 2017, meerjarenraming 2018-2020 en jaarstukken 2015 Stadsbank Oost Nederland			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

De raad van de gemeente Hengelo besluit:

1. Af te zien van het indienen van zienswijzen op de ontwerpbegroting 2017 van de Stadsbank Oost Nederland.
2. In te stemmen met bijgaande antwoordbrief aan de Stadsbank Oost Nederland.

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

De raad van de gemeente Hengelo krijgt jaarlijks de begroting van de Stadsbank Oost Nederland aanbegoden. De gemeenteraad heeft geen opmerkingen over de begroting 2017 van de Stadsbank Oost Nederland. De begroting is sluitend en past binnen de financiële kaders die de raad stelt aan de schuldhulpverlening.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2025149	Hanrath, Melanie	SOC-JZB	Mariska ten Heuw
ONDERWERP			
Primitieve begroting 2017, meerjarenraming 2018-2020 en jaarstukken 2015 Stadsbank Oost Nederland			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

De Stadsbank Oost Nederland legt haar primitieve begroting 2017 voor aan de raad, conform de Gemeenschappelijke Regeling.

De Stadsbank Oost Nederland (SON) is een gemeenschappelijke regeling van en voor 22 gemeenten uit Twente en Achterhoek. De SON voert gemeentelijke taken uit op het gebied van de schuldhelpverlening. Hierbij kan worden gedacht aan kredietverlening, schuldregelen, budgetbeheer en beschermingsbewind. BudgetAlert verzorgt in Hengelo de toegang tot de schuldhelpverlening van de SON. Hierbij wordt uitgegaan van een integrale werkwijze, waarbij alle leefgebieden beoordeeld worden. Voor zover iets de schuldhelpverlening belemmert of kan verbeteren, wordt zoveel mogelijk contact gelegd met andere hulp- en dienstverlening om dit ook voor elkaar te krijgen.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

De begroting die de Stadsbank nu voorlegt is sluitend voor 2017. Het meerjarenperspectief is ook sluitend. De begroting heeft als uitgangspunt de feitelijke volumeaantallen van 2015 en is daarnaast gebaseerd op het nieuwe dienstverleningsmodel dat per 2016 is ingevoerd. Ook is het hierop gebaseerde bekostigingsmodel verwerkt. Dit levert op het gehele begrote bedrag geen wijziging ten opzichte van eerdere begrotingen, maar er is wel een verschuiving zichtbaar binnen de algemene kosten en de productkosten.

Het begrote bedrag voor Hengelo is in lijn met hetgeen er in de gemeentebegroting voor schuldhelpverlening is opgenomen.

We kunnen instemmen met deze begroting van de Stadsbank en stellen u daarom af van het indienen van een zienswijze hierop.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

1. Af te zien van het indienen van zienswijzen op de ontwerpbegroting 2017 van de Stadsbank Oost Nederland.
2. In te stemmen met bijgaande antwoordbrief aan de Stadsbank Oost Nederland.

FINANCIËLE ASPECTEN

De begroting van de Stadsbank geeft voor Hengelo een bijdrage aan van € 699.599 voor 2017. Dit is inclusief beschermingsbewind. Het geheel past binnen de gemeentelijke begroting.

Uitgesplitst:

Voor schuldhelpverlening staat er € 585.277 in de gemeentelijke begroting.

De Stadsbank verwacht een bedrag van € 525.000 nodig te hebben.

De kosten van beschermingsbewind dat de Stadsbank biedt, worden gedekt uit de bijzondere bijstand. De Stadsbank verwacht dat deze kosten in 2016 oplopen tot € 175.000.

Ook de kosten voor andere bewindvoerders, naast de Stadsbank, vallen onder dezelfde post bijzondere bijstand. Aangezien bijzondere bijstand een open einde regeling is en er niet op voorhand precies is in te schatten hoeveel gebruik mensen gaan maken van de regeling, houden wij er rekening mee dat het tot een overschrijding kan leiden. Op dit moment hebben wij hier onvoldoende sturingsmogelijkheden op.

Zowel landelijk als regionaal wordt getracht hier verandering in te brengen.

BIJLAGE(N)

- Primitieve begroting 2017 met meerjarenperspectief 2018-2020 Stadsbank
- Jaarverslag 2015 Stadsbank
- Concept antwoordbrief aan de Stadsbank

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Stadsbank ***Oost Nederland***

Primitieve begroting 2017

Meerjarenraming 2018-2020

Inhoudsopgave

VOORWOORD	1
1. BELEIDSBEGROTING.....	2
1.1. DE ORGANISATIE	2
1.1.1. <i>Bestuur</i>	2
1.1.2. <i>Organisatiestructuur van de Stadsbank Oost Nederland</i>	4
1.1.3. <i>Het werkgebied van de bank</i>	5
1.2. BERICHT VAN HET DAGELIJKS BESTUUR	6
1.2.1. <i>Doelstelling</i>	6
1.2.2. <i>Beleidsvisie</i>	7
1.3. PROGRAMMAPLAN 2017	8
1.3.1. <i>Programma Algemeen Bestuur</i>	8
1.3.2. <i>Programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen</i> ..	10
1.4. VERPLICHTE PARAGRAFEN	15
1.4.1. <i>Weerstandvermogen</i>	15
1.4.2. <i>Risico's</i>	18
1.4.3. <i>Onderhoud kapitaalgoederen</i>	19
1.4.4. <i>Financiering</i>	20
1.4.5. <i>Verbonden partijen</i>	21
1.4.6. <i>Bedrijfsvoering</i>	21
2. FINANCIËLE BEGROTING	23
2.1. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE BEGROTING 2017	23
2.2. MEERJARENPERSPECTIEF 2017-2020	26
2.3. VOORSTEL TOT VASTSTELLING VAN DE BEGROTING	28
BIJLAGEN	29
BIJLAGE 1: CATEGORIALE BEGROTING EN MEERJARENRAMING	31
BIJLAGE 2: STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN	32
BIJLAGE 3: INVESTERINGEN 2017-2020	33
BIJLAGE 4: BASIS FACTURATIE-SYSTEMATIEK.....	34

Voorwoord

Voor u ligt de Primitieve begroting 2017, inclusief de Meerjarenraming 2018-2020 van de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland. In de begroting en de meerjarenraming zijn de verwachte baten en lasten voor de komende jaren opgenomen.

De Primitieve begroting 2017 is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en is gebaseerd op het door het Algemeen Bestuur vastgestelde nieuwe dienstverlenings- en bekostigingsmodel dat per 1 januari 2016 organisatie breed is geïmplementeerd.

Het nieuwe dienstverleningsmodel speelt in op de ontwikkelingen in het Sociaal Domein, waarbij zoveel mogelijk op locatie dichtbij de klant wordt gewerkt, in samenwerking met diverse maatschappelijke instanties. In de toekomstige dienstverlening richting de gemeenten staat 'maatwerk' en 'innovatie' centraal. Hierbij wordt gebruik gemaakt van moderne geautomatiseerde systemen en zijn de werkprocessen verder geoptimaliseerd.

Bij het nieuwe dienstverleningsmodel past een vereenvoudigd en transparant bekostigingsmodel voor gemeenten, dat zowel de kenmerken solidariteit als flexibiliteit bevat. De toepassing van het nieuwe bekostigingsmodel heeft invloed op de wijze van toerekening van de kosten van de SON naar de deelnemende gemeenten aan de Gemeenschappelijke Regeling, zonder dat sprake is van substantiële herverdeeffecten tussen de gemeenten. Ten opzichte van het oude model zijn de bestaanskosten verhoogd, waarbij de toerekening naar de gemeenten voor een groter deel afhankelijk is gemaakt van de afname van de dienstverlening. Daarentegen zijn de tarieven voor de directe dienstverlening in dezelfde mate verlaagd. Per saldo is de totale gemeentelijke bijdrage in 2017 verlaagd.

Voor de omvang van de dienstverlening zijn de werkelijke volumeaantallen van het jaar 2015 als uitgangspunt genomen en in de begrotingsjaren 2017-2020 stabiel gehouden. Hierbij wordt aangesloten bij het Jaarverslag 2015 en de Primaire begroting 2016. Op basis van de eerste ervaringen met het nieuwe dienstverleningsmodel in de eerste twee jaar kan de meerjarentrend nader worden vormgegeven. De producten met een langere looptijd, zoals beschermingsbewind, kunnen hier een uitzondering op vormen. Hiervoor wordt geraamd op basis van de te verwachten prognoses.

In deze Primitieve begroting is uitgegaan van de algemene richtlijnen die zijn besproken in het adviserend ambtelijk Platform van februari 2016. Hierbij is aangesloten bij de richtlijnen en voorwaarden die de Stadsbank van de Twentse en Achterhoekse gemeenten heeft ontvangen, aangevuld met de voor de Stadsbank specifieke uitgangspunten. Een aantal Achterhoekse gemeenten heeft aangegeven te willen sturen op de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage. In de begroting is hiermee rekening gehouden door de volumeaantallen zo veel mogelijk aan te laten sluiten bij de genoemde ontwikkeling.

Enschede, maart 2016

Dhr. drs. P.G. Welman

1. Beleidsbegroting

1.1. De organisatie

1.1.1. Bestuur

Het Algemeen Bestuur (2014 – 2018)

Elke aangesloten gemeente wijst uit haar college één lid aan voor het Algemeen Bestuur. Elk lid van het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering één stem. De vergaderingen van het Algemeen Bestuur zijn openbaar.

Het Algemeen Bestuur vergadert jaarlijks tenminste tweemaal.

De samenstelling van het Algemeen Bestuur is als volgt:

Het Algemeen Bestuur			
Gemeente	Lid	Gemeente	Lid
Aalten	Dhr. F. Diersen	Lochem	Dhr. J. Kottelenberg
Almelo	Dhr. F. J. Cornelissen	Losser	Dhr. J.F. Hassink
Berkelland	Dhr. J.B. Boer	Montferland	Mevr. I.T.J.M. Wolsing
Borne	Dhr. M.J.R. Kotteman	Oldenzaal	Dhr. R.G.H. Christenhusz
Bronckhorst	Dhr. P. Seesing	Oost Gelre	Mevr. M.G. Frank
Dinkelland	Mevr. J.B.M. Zwiep	Oude IJsselstreek	Dhr. P. van de Wardt
Enschede	Dhr. P.G. Welman	Rijssen-Holten	Dhr. B. Beens
Haaksbergen	Mevr. A. Nijhuis	Tubbergen	Dhr. R.H. de Witte
Hellendoorn	Mevr. J.H. vd Dolder	Twenterand	Dhr. G.J. Binnenmars
Hengelo (Ov)	Mevr. M.H. ten Heuw	Wierden	Dhr. T.P. de Putter
Hof van Twente	Dhr. P. v. Zwanenburg	Winterswijk	Dhr. D.W. Alderink

Het Dagelijks Bestuur (2014 – 2018)

Aan het begin van de zittingsperiode van het bestuur benoemen de leden van het Algemeen Bestuur uit hun midden het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit acht leden. Statutair maken de Algemeen Bestuursleden van de gemeenten Almelo, Enschede en Hengelo deel uit van het Dagelijks Bestuur.

Elk lid van het Dagelijks Bestuur heeft in de vergadering één stem. Bij het staken van stemmen beslist de stem van de voorzitter.

Het Dagelijks Bestuur	
Naam	Functie
Dhr. P.G. Welman	Voorzitter
Mevr. I.T.J.M. Wolsing	Vice-voorzitter
Mevr. M.H. ten Heuw	Lid
Dhr. D.W. Alderink	Lid
Dhr. R.G.H. Christenhusz	Lid
Dhr. F. J. Cornelissen	Lid
Dhr. G.J. Binnenmars	Lid
Dhr. P. v. Zwanenburg	Lid

De heer P.G. Welman is voorzitter van het Algemeen Bestuur.

De heer R.S.R. de Ruiter, projectleider bij de gemeente Hengelo is secretaris van het bestuur.

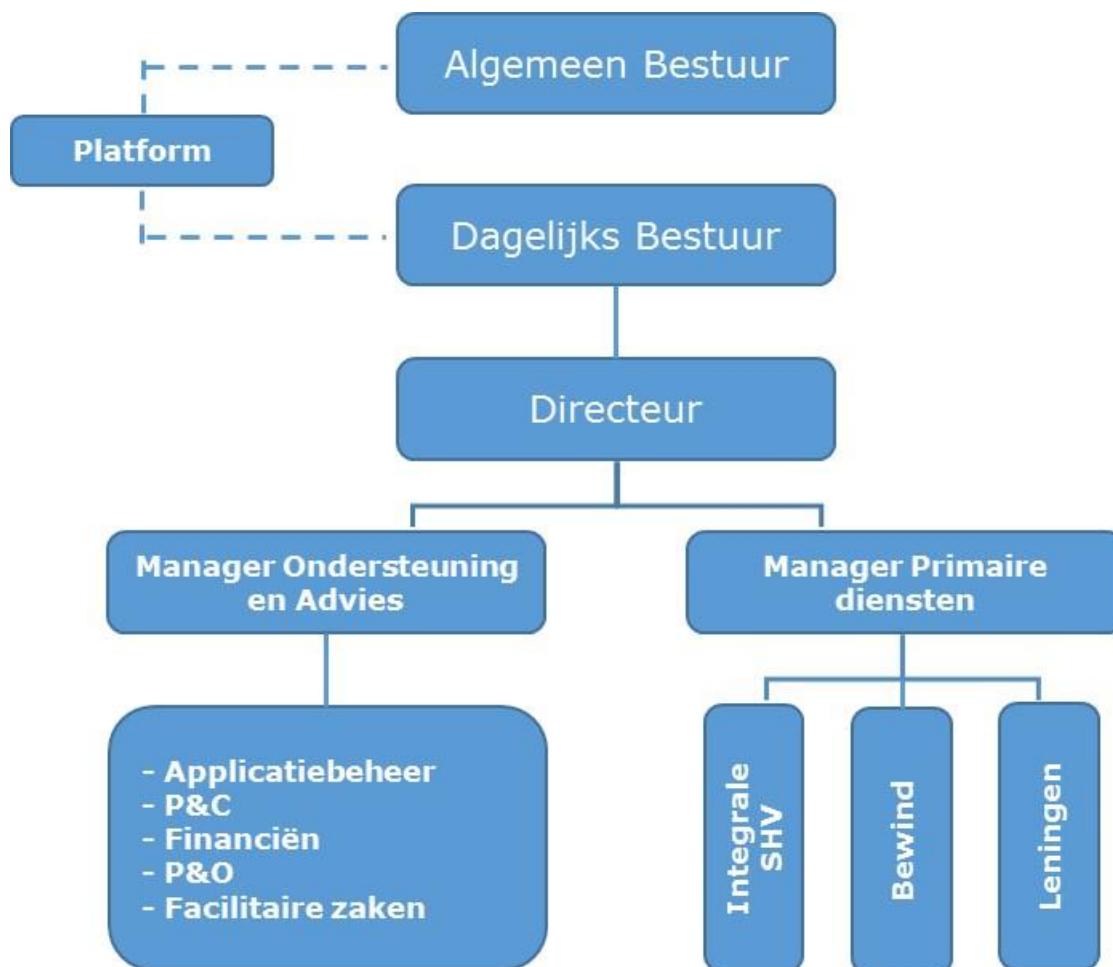
Het Platform

Het Platform is een permanente ambtelijke adviescommissie aan zowel het bestuur als de directeur van de bank. Het Platform geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het bestuur en de directie inzake het beleid en de bedrijfsvoering van de bank.

De voorzitter van het Platform wordt door het Algemeen Bestuur benoemd en neemt als adviseur deel aan de vergaderingen van zowel het Algemeen- als het Dagelijks Bestuur. De heer J.H. Scholtens, Directeur Sector Samenleving bij de gemeente Almelo, is door het Algemeen Bestuur tot voorzitter van het Platform benoemd.

De vergaderingen worden in principe gepland vlak voor bestuursvergaderingen met de mogelijkheid om ook tussendoor vergaderingen in te plannen.

1.1.2. Organisatiestructuur van de Stadsbank Oost Nederland

Bestuurs- en organisatiestructuur Stadsbank Oost Nederland per 1-1-2016

1.1.3. Het werkgebied van de bank

Het werkgebied van de bank bestaat uit de 22 bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten. In dit werkgebied wonen 900.432 inwoners verdeeld over 385.443 huishoudens (bron CBS, 2015).

Het werkgebied is op geografische gronden en gemeentelijke samenwerkingsverbanden verdeeld en de Stadsbank is aanwezig op de gemeentehuizen en werkpleinen in diverse gemeenten binnen het werkgebied met als hoofdvesting Enschede.

De tweeëntwintig gemeenten van de Stadsbank Oost Nederland

Werkgebieden

Werkgebied	Gemeente
Almelo	Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Twenterand en Wierden.
Enschede	Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Enschede, Haaksbergen, Lochem, Losser, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk.
Hengelo	Borne, Dinkelland, Hengelo, Hof van Twente, Oldenzaal en Tubbergen.

1.2. Bericht van het Dagelijks Bestuur

1.2.1. Doelstelling

De doelstelling van de Stadsbank is vanuit het opgestelde 'Strategisch toekomstperspectief' als volgt weer te geven:

De Stadsbank Oost Nederland is een Gemeenschappelijke Regeling. Wij zijn "van en voor" gemeenten. Onze missie is om financiële weerbaarheid en eigen kracht van huishoudens te versterken. Dat doen we door te blijven bouwen aan een betrouwbare, transparante en kwalitatief hoogwaardige uitvoeringsorganisatie, die samen met klanten duurzame resultaten boekt en zich daarover altijd maatschappelijk verantwoordt.

Vanuit deze missie en visie heeft de Stadsbank als doelstelling om haar schulddienstverlening maatwerkgericht en zo dicht mogelijk bij de klant te verrichten. Daarbij moet naar een duurzame oplossing voor de klant worden gezocht. De organisatie is gespecialiseerd in de 'bancaire' taken en krijgt steeds sterker een basisprofiel als 2e-lijnsvoorziening voor schulddienstverlening voor de aangesloten gemeenten.

De Stadsbank is in de tweede helft van 2015 gestart met de implementatie van het nieuwe dienstverleningsmodel, dat antwoord geeft op nieuwe vragen en verwachtingen van klanten en is verweven met de nieuwe oplossingen die gemeenten kiezen binnen het gemeentelijke sociale domein. De nieuwe werkprocessen zijn gericht op klantvriendelijkheid, snelle doorlooptijden, één aanspreekpunt voor de klant en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op basis van maatwerk. Dit alles zoveel mogelijk op locatie dichtbij de klant. Zowel de klanten, gemeenten als medewerkers van de Stadsbank zijn enthousiast over de bereikte resultaten in de pilot.

Het nieuwe dienstverleningsmodel is per 1 januari 2016 ingevoerd. De Stadsbank is getransformeerd van een organisatie met verschillende functionele afdelingen naar een organisatie die integraal rondom de klant is georganiseerd. Er zijn integrale klantteams samen per regio een gebiedsteam. De gebiedsteams worden ondersteund door een met klantmanagers gevormd met verschillende disciplines. Meerdere klantteams vormen centrale administratieve backoffice en een centrale beleidsadvies eenheid.

In de lijn met deze ontwikkelingen is de vestiging in Enschede in de tweede helft van 2015 gemoderniseerd. Ook de portal 'Mijn Stadsbank' heeft in 2015 een metamorfose ondergaan en biedt klanten nóg meer financieel inzicht in hun situatie. Bovendien heeft de klant nu meer mogelijkheden gekregen om zaken zelf digitaal en daarmee efficiënter te regelen.

In de dienstverlening richting gemeenten staan "maatwerk" en "innovatie" centraal. Belangrijk daarbij is dat een open en transparante dialoog met de opdrachtgevers plaatsvindt en dat de bank zich door gemeenten op open wijze laat aanspreken op de kwaliteit van de dienstverlening. Daarbij past een vereenvoudigd en transparant bekostigingsmodel, dat met ingang van 2016 wordt toegepast.

De bank is lid van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK), de belangenvereniging van gemeentelijke kredietbanken, publieke instellingen en bedrijven die mensen met schulden helpen. Daarnaast is de bank aangesloten bij Sociale Banken Nederland (SBN), een samenwerkingsverband van kredietbanken en bij de Stichting Bureau Krediet Registratie (BKR) te Tiel.

1.2.2. Beleidsvisie

De Stadsbank ondersteunt de aangesloten gemeenten bij het gemeentelijk beleid ter bevordering van de maatschappelijke participatie van hun burgers, met name gericht op de 'bancaire taken' voor schuldhelpverlening. Hierbij wordt geanticipeerd op de ontwikkelingen in het Sociaal Domein. Het nieuwe dienstverleningsmodel speelt daar op in.

De Stadsbank bevordert financiële zelfredzaamheid en weerbaarheid door middel van het aanbieden van:

- Preventie- en voorlichtingsactiviteiten gericht op het voorkomen van financiële instabiliteit en verschuldiging.
- Het geven van advies over het creëren van financiële stabiliteit, het oplossen van schulden en het adviseren over het wegnemen van deficiënties die hebben geleid tot de financieel problematische situatie.
- Kredietmogelijkheden aan personen die voldoen aan de "Fido-criteria". De bank hanteert hierbij maatschappelijk verantwoorde rentepercentages.
- Budgetbeheer ter borging van de stabiliteit in de betaling van primaire lasten van het huishouden en ter ondersteuning van het herstel van de financiële zelfredzaamheid, zodat (verdere) verschuldiging kan worden voorkomen.
- Meerderjarigenbewind aan personen die blijvend niet bij machte zijn zelfstandig de eigen financiën te beheren.
- Voorliggende voorziening voor meerderjarigenbewind (BudgetZeker) aan personen die tijdelijk niet bij machte zijn zelfstandig de eigen financiën te beheren.
- Bemiddeling tussen schuldenaar en schuldeisers om tot een minnelijke schuldregeling te komen en ter voorkoming van maatschappelijke uitval.
- Beheer minnelijke regelingen ter borging van een minnelijke regeling en ter ondersteuning van een eventuele re-integratie op de arbeidsmarkt.
- De afgifte van de verklaring en het ondersteunen bij het opstellen van het verzoekschrift conform de Faillissementswet inzake de toelating tot de wettelijke schuldsanering.

Bovendien zet de bank haar expertise en capaciteiten in om maatwerkdiensten te leveren aan de aangesloten gemeenten, met name in de vorm van diensten op locatie en projecten. De bank is als partner betrokken bij de uitvoering van het armoedebeleid van de gemeente Almelo.

1.3. Programmaplan 2017

1.3.1. Programma Algemeen Bestuur

Hoofdkenmerken

Het programma Algemeen Bestuur omvat de bestuursproducten: bestuursorganen en bestuursondersteuning. Tevens behoren tot het programma Algemeen Bestuur de niet product-/ dienstverlenings specifieke activiteiten en voorzieningen gericht op een effectief en efficiënt beheer van de bedrijfsvoering.

Vanuit de afdeling Ondersteuning & Advies vindt de algemene interne ondersteuning aan de diverse organisatieonderdelen en het management plaats. Bij de algemene interne ondersteuning gaat het onder meer om de personeelszorg, communicatie, juridische zaken, de organisatie-eigen financiële administratie, de kwantitatieve, kwalitatieve en financiële informatievoorziening en applicatiebeheer en de facilitaire ondersteuning.

Wat wil de Stadsbank bereiken?

- Bestaand beleid:

Bestuursorganen

- Sturing geven aan en reageren op de bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen.
- Een maatschappelijk en bestuurlijk verantwoorde positionering van de Stadsbank.
- Sturing geven aan en reageren op organisatieontwikkelingen die gericht zijn op een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering bij de bank, alsmede op het leidinggeven aan de ambtelijke organisatie.
- Het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid en de verzorgde dienstverlening.

Bestuursondersteuning

- De voorbereiding van beleidsontwikkeling voor het Bestuur.
- De voorbereiding van de verantwoording door het Bestuur.

Algemene interne ondersteuning

- Het in stand houden van de fysieke infrastructuur.
- Het in stand houden van de automatisering en telecommunicatie infrastructuur.

Wat gaan we daarvoor doen?

Platform Stadsbank Oost Nederland (het Platform)

Het Platform is een adviesorgaan voor zowel het Bestuur als de directie van de Stadsbank. Alle bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten kunnen deelnemen in het Platform. Het Platform adviseert zowel op verzoek als uit eigener beweging het Bestuur en de directie over beleidsontwikkeling. Het Platform wordt met raad en daad terzijde gestaan door de directie en ambtelijk ondersteund.

Communicatie

Voor de deelnemende gemeenten is het van belang tijdig te weten hoe de ontwikkeling van de dienstverlening voor haar burgers door de bank is.

Enerzijds heeft dit te maken met de mogelijkheden die de deelnemende gemeenten zien om naar aanleiding van de door de bank verleende diensten, het eigen gemeentelijk beleid vorm te geven en voorstellen te doen met betrekking tot het productenpakket van de Stadsbank.

Anderzijds heeft dit te maken met de financiële verplichtingen voor de deelnemende gemeenten.

Om de deelnemende gemeenten tijdig te informeren wordt het Algemeen Bestuur in de voorjaarsnota en de najaarsnota geïnformeerd over de financiële en niet financiële ontwikkelingen. De voorjaarsnota heeft betrekking op de periode januari tot en met april, terwijl de najaarsnota betrekking heeft op de periode tot en met augustus.

Indien wenselijk wordt tevens een voorstel tot wijziging van de begroting in deze periodieke rapportages opgenomen.

Wat mag het kosten?

De budgettaire lasten worden bepaald door de kosten van het in standhouden van de gemeenschappelijke regeling. Deze zogenaamde bestaanskosten zijn de materiele kosten en ondersteunde diensten (indirecte kosten) die middels de jaarlijkse bestaansbijdrage worden voldaan. De bestaanskosten worden bepaald op basis van de totale volumeontwikkeling van de diensten van de Stadsbank. De verdeling van de bestaanskosten over de gemeenten vindt plaats op basis van de bestaande criteria huishoudens (25%) en basisdienstverlening + intake (75%).

Programma 1: Budgettaire lasten Algemeen Bestuur			
	2015	2016	2017
(Bedragen in €)	Realisatie	Primaire Begroting	Primitieve Begroting
<i>Lasten</i>	1.543.200	3.639.800	3.436.900
<i>Baten</i>	1.543.200	3.639.800	3.436.900
Saldo	-	-	-

In de begroting wordt uitgegaan van budgettair neutrale situatie op dit programma. Dit wil zeggen dat de totale bestaanskosten worden verminderd met de opbrengst uit deposito en dan vervolgens zal het restant in rekening worden gebracht bij de deelnemende gemeenten.

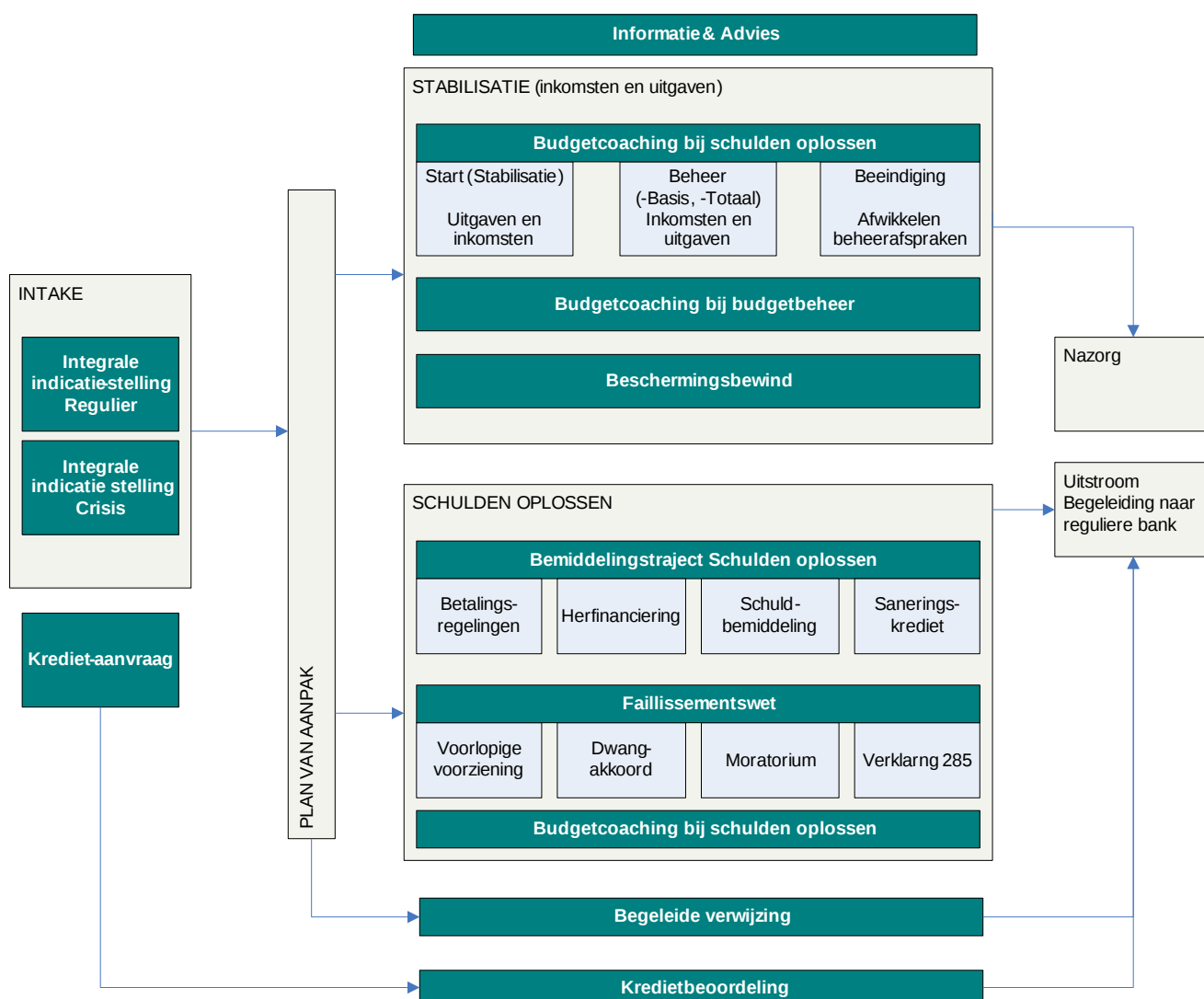
1.3.2. Programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen

Algemeen

Hoofdkenmerken:

Het programma Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen heeft betrekking op alle dienstverlening van de Stadsbank, ter ondersteuning van het beleid van de aangesloten gemeenten.

De dienstverlening en voorzieningen van de bank kunnen als volgt worden onderscheiden:

Het dienstenaanbod van de bank wordt vanuit de vestiging in Enschede, op werkpleinen en op diverse gemeentelijke locaties verzorgd. Het dienstenaanbod bestaat uit:

- Preventie
- Informatie & Advies
- Indicatiestelling
- Kredietverlening
- Stabilisatie en Herstel Financiële huishouding, waaronder coaching budgetteringsvaardigheden en meerderjarigen beschermingsbewind
- Minnelijk schuldregelen
- Nazorg
- Overige dienstverlening

Deze werkzaamheden worden integraal rondom de klant georganiseerd en worden vanuit de vestiging Enschede uitgevoerd. Met verschillende gemeenten zijn specifieke afspraken gemaakt over bediening op werkpleinen of op locatie.

Wat wil de Stadsbank bereiken?

Bestaand beleid:

De bank wil bijdragen aan:

- het voorkomen dat inwoners van de aangesloten gemeenten in financiële problemen komen of de weg naar financiële hulpverlening niet weten te vinden;
- het aanbieden van kredietmogelijkheden voor inwoners van de aangesloten gemeenten die niet bij de commerciële reguliere handelsbanken een lening kunnen krijgen, eventueel om zo hun kredietwaardigheid te kunnen herstellen;
- een stabiele financiële huishouding door het bevorderen dat cliënten hun inkomsten en uitgaven zodanig in balans krijgen en houden dat het ontstaan van betalingsachterstanden wordt voorkomen en dat bestaande betalingsachterstanden (kunnen) worden ingelopen;
- het realiseren van een minnelijke, onderhandse regeling van schulden tussen cliënten in een (problematische) schuldsituatie en hun schuldeisers;
- het realiseren van een oplossing voor cliënten met een problematische schuldsituatie waarbij de schuldeisers niet akkoord gaan met een minnelijke regeling van de schulden.

Door continu te werken aan de kwaliteit van de dienstverlening en het professionaliseren van de bedrijfsvoering wil de bank de dienstverlening op peil houden en waar mogelijk verbeteren. Het beleid van de bank richt zich op het bevorderen van de financiële zelfredzaamheid van de klant, zowel waar het gaat om budgetbeheer als om indicatiestellingen en schulden oplossen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Preventie

De bank brengt door gerichte voorlichtingsactiviteiten op scholen en bij vrijwilligersorganisaties de risico's en de gevolgen van verschuldiging onder de aandacht.

Informatie & Advies

Op basis van de specifieke klantsituatie wordt een advies gegeven over de inrichting en het beheer van de financiële huishouding. Daarbij kan het zowel gaan om de budgettering van het huishoudgeld als om hoe om te gaan met kleine achterstanden en schulden indien de klant (nog) geen gebruik wenst of hoeft te maken van andere diensten van de bank.

Indicatiestelling

Voorafgaand aan de feitelijke dienstverlening wordt door de bank een op de klant afgestemd Adviesrapport opgesteld, waarin is opgenomen met welke instrumenten het best een antwoord kan worden gegeven op de door de klant gestelde hulpvraag.

Kredietverlening

De kredietverlening van de Stadsbank Oost Nederland is ten opzichte van commerciële banken aan de onderkant van de markt gepositioneerd. Als gemeentelijke kredietbank streven we niet naar een zo groot mogelijke kredietportefeuille, maar richten ons uit maatschappelijk oogpunt op een specifieke doelgroep. Uitgangspunt voor de tarieven is om deze onder de tarieven van de commerciële banken te positioneren (maximaal 2 %).

Stabilisatie & herstel financiële huishouding

De meeste financiële problemen van klanten zijn het gevolg van een structurele onbalans tussen inkomsten en uitgaven. De zogenaamde primaire lasten, met name huur/hypotheek en energielasten worden veelal als sluitpost van het huishoudboekje gebruikt, met alle negatieve gevolgen van dien, zoals dreigende huisuitzetting, afsluiting van energie e.d.

Door inzet van budgetbeheer is de betaling van de primaire lasten en overige financiële verplichtingen van de klant gewaarborgd. In het geval van betalingsachterstanden kan in overleg met de klant een betalingsregeling worden getroffen. Daartoe wordt een budgetplan opgesteld, waarin balans wordt aangebracht tussen de inkomsten en uitgaven en daardoor weer financieel evenwicht ontstaat.

De klant wordt ondersteund bij de uitvoering van het budgetplan. Zo nodig wordt de klant gewezen op flankerende voorzieningen. Door middel van het bieden van maatwerk wordt gezocht naar een duurzame oplossing voor de klant.

Klanten die aantoonbaar (deskundigenrapport) niet in staat zijn hun financiële huishouding zelfstandig en verantwoord te voeren kunnen in aanmerking komen voor beschermingsbewind, indien mogelijke voorliggende voorzieningen niet passend zijn (bijvoorbeeld BudgetZeker). In voorkomende gevallen dient de Stadsbank hiertoe namens de klant een verzoek in bij de rechtbank.

Minnelijk schulden regelen

Door de bank wordt bemiddeld tussen de schuldenaar en diens schuldeisers om tot een regeling van de schulden te komen.

Daarbij onderzoekt de bank of door middel van betalingsregelingen over een periode van maximaal vijf jaar of een herfinanciering van de schulden de volledige schuldsituatie kan worden opgelost.

Indien dit niet mogelijk is, wordt gekeken of een saneringskrediet verantwoord is, dan wel dat een schuldbemiddeling tot een oplossing kan leiden. Een saneringskrediet en een schuldbemiddeling hebben een looptijd van drie jaar. Bij onwillige schuldeisers kan de cliënt een beroep doen op de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen. De Stadsbank ondersteunt de klant hierbij en geeft in voorkomende situaties een verklaring af aan de rechtbank voor toelating tot de WSNP.

Nazorg

Het doel van de nazorg is om de recidive te voorkomen. Binnen een jaar na de beëindiging van de aangeboden dienstverlening tracht de bank inzicht te krijgen in de financiële situatie van de klant na het succesvol uitstromen naar het zelfstandig beheren van de financiën. Indien er sprake is van disbalans in de inkomsten en uitgaven, wijst de bank de klant op de mogelijkheden om de financiële situatie in evenwicht te brengen.

Overige dienstverlening

Onderstaande additionele dienstverlening wordt momenteel aangeboden en is op basis van bekende afspraken met een aantal gemeenten doorgetrokken naar de begroting 2017.

Dienstverlening op locatie

De Stadsbank verzorgt voor een aantal gemeenten een inloopspreekuur op locatie. Dit inloopspreekuur vindt plaats bij de gemeente zelf of op een werkplein.

Samenwerking externe instanties

De Stadsbank voert intensief gesprekken met een aantal grote instanties waarvoor de bank regelmatig betalingen van de klanten verricht. Het doel van deze samenwerking is het verbeteren van de administratieve processen om zodoende de kosten te reduceren.

Resultaat

Product	Soort dienst	2015 Realisatie	2016 Primaire begroting	2017 Primitieve begroting
Indicatiestelling				
Reguliere indicatiestelling	Stand.	2.591	2.688	2.405
Crisis-interventie	Stand.	129	138	129
<i>Extra intake faciliteiten</i>				
Huisbezoek	Add.	-	-	-
Multidisciplinair overleg	Add.	12	18	12
Kredietverlening				
Kredietbeoordeling	Stand.	1.943	1.823	1.943
Verstekte Sociale leningen	Stand.	930	799	930
Verstekte Herfinancieringen	Stand.	6	12	6
Verstekte Saneringskredieten	Stand.	99	103	99
Stabilisatie en Herstel Financiële Huishouding				
Opstart budgetbeheer	Stand.	1.501	1.577	1.501
Beëindiging budgetbeheer	Stand.	1.460	1.465	1.460
Actieve BBR per 31/12*		6.053	6.163	6.053
waarvan zelfbetalers	Stand.	1.535	1.543	1.535
Budgetbegeleiding*				
Budgetcoaching	Stand.	18	23	18
Budgethulp	Stand.	37	47	37
Meerderjarigebewind lopend*	Stand.	950	952	993
Meerderjarigebewind nieuw	Stand.	181	252	181
Minnelijk schuldregelen				
Bemiddeling schuldregeling	Stand.	1.255	1.273	1.255
Beh. Standaard bet. Regeling*	Stand.	10	13	10
Beh. Standaard schuldbemiddeling*	Stand.	844	801	844
Voorlopige voorziening art. 284	Stand.	9	12	9
Verklaring & Verzoekschrift art. 285	Stand.	974	1.072	974
Dwangakkoord art. 287 a	Stand.	-	-	-
Moratorium art. 287 b	Stand.	18	29	18
Nazorg				
Nazorg	Stand.	271	240	271

* 'Begroot' - gemiddeld over het jaar
 'Realisatie' - actueel per 31-12

Wat mag het kosten?

(Bedragen in €)

Programma 2: Budgettaire lasten: Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen			
	2015	2016	2017
(Bedragen in €)	Realisatie	Primaire Begroting	Primitieve Begroting
<i>Lasten</i>	7.951.600	6.075.800	6.154.300
<i>Baten</i>	8.101.800	6.061.800	6.157.400
Saldo	150.200	-14.000	3.100

1.4. Verplichte paragrafen

1.4.1. Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen

In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) is bepaald dat organisaties hun weerstandsvermogen, het vermogen om risico's financieel op te vangen, in kaart moeten brengen.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de organisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- Alle risico's die de bank loopt en waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het gaat hier over niet-kwantificeerbare risico's. Voor wel-kwantificeerbare risico's is de bank verplicht om voorzieningen te vormen.

De Stadsbank is een gemeenschappelijke regeling (GR), waarin de gemeenten uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor een eventueel nadelig saldo van de bank. Theoretisch kan gesteld worden dat de bank zonder eigen reserves kan functioneren. Praktisch en theoretisch zouden de nadelen daarvan de (vermeende) voordelen verre overtreffen. Het Algemeen Bestuur heeft dan ook vastgesteld dat het wenselijk is dat de bank over eigen reserves moet beschikken. Hiermee wordt voorkomen dat bij een andere uitkomst van kosten en/of opbrengsten in enig jaar, als gevolg van niet te voorziene ontwikkelingen, de aangesloten gemeenten aan een eventueel tekort moeten bijdragen.

Weerstandscapaciteit

Onder de weerstandscapaciteit wordt verstaan de aanwezige capaciteit aan middelen om financiële risico's, waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten, op te kunnen vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Ze geeft aan in hoeverre onverwachte, substantiële, niet begrote kosten gedekt kunnen worden. Onderscheid kan worden gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Met het eerste wordt bedoeld het vermogen om calamiteiten en andere

eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat deze invloed hebben op de voortzetting van taken op het bestaande niveau. Met het tweede worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken.

Een positief saldo op de meerjarenbegroting behoort tot de structurele weerstandscapaciteit. Bij de Stadsbank is structurele weerstandscapaciteit niet aan de orde, omdat gestreefd wordt naar een meerjarige sluitende begroting.

Mogelijke onderdelen van de incidentele weerstandscapaciteit zijn: Algemene reserve, bestemmingsreserves en stille reserves. Stadsbank Oost Nederland gebruikt de incidentele weerstandscapaciteit om zowel incidentele als structurele tegenvallers te dekken. Mochten zich gedurende een jaar structurele tegenvallers voordoen, zonder dat daar meevallers tegenover staan, dan dekt de Stadsbank die incidenteel af middels de incidentele weerstandscapaciteit. Vervolgens zal hiervoor bij de eerstvolgende begroting dekking gezocht worden.

Het eigen vermogen bestaat uit de Algemene Reserve en bestemmingsreserves. Voor de Stadsbank bestaat het belangrijkste deel van de weerstandscapaciteit uit de omvang van de Algemene Reserve. Op de bestemmingsreserves van de Stadsbank ligt een door het Algemeen Bestuur geaccordeerde bestemming. Bij het wegvallen van deze bestemming is sprake van vrij beschikbare bestemmingsreserves.

Voor de bank wordt dus de weerstandscapaciteit berekend uit:

Weerstandscapaciteit per 31 december 2017 (bedragen in €)	
Reserves	Bedrag
Algemene reserve	1.062.600
Bestemmingsreserve	817.400
Totaal	1.880.000

Ten aanzien van stille reserves wordt nagegaan in hoeverre er sprake is van een overwaarde op de activa (actuele waarde > boekwaarde), die op korte termijn aangewend kan worden om tegenvallers op te vangen. De bereidheid tot het (extra) verhogen van de tarieven voor de dienstverlening van de bank zal uiteindelijk een politieke keuze zijn. Deze onderdelen van de weerstandscapaciteit zijn niet exact te becijferen. Bij de bepaling is het gebruikelijk om voorzichtigheid in acht te nemen.

Beleid

Het Algemeen Bestuur heeft op 26 november 2015 de nieuwe kaders voor het weerstandsvermogen en de risicobeheersing vastgesteld in de beleidsnota 'Weerstandsvermogen en Risicobeheersing Stadsbank Oost Nederland 2016 – 2019'. Deze kaders zullen vanaf 2016 worden toegepast in het nieuwe dienstverleningsmodel. Er zal periodiek een risicoanalyse plaatsvinden, te beginnen in 2016. Aan de hand hiervan wordt bepaald of het weerstandsvermogen in het nieuwe dienstverleningsmodel voldoende wordt geacht om deze risico's te kunnen afdekken.

Het weerstandsvermogen geldt voor risico's waarvoor geen specifieke maatregelen kunnen worden getroffen, zoals:

- dalende opbrengsten door wegvallende dienstverlening;
- WW-verplichtingen als gevolg van een dalende omzet;
- wijzigingen in Rijksregelgeving.

In de door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders is bepaald dat, indien het weerstandsvermogen een ratio waarde in de bandbreedte 1,0 en 1,4 omvat, dit als voldoende wordt gekwalificeerd. Afgezet tegen de in de beleidsnota opgenomen risico's (totaal € 0,8 miljoen) en uitgaande van een weerstandscapaciteit van de algemene reserve per 31 december 2017, bedraagt de ratio 1,3 en kwalificeert in het nieuwe systeem daarmee als voldoende.

De risico's zijn opgenomen in de risicoparagraaf. De risicoparagraaf wordt zowel bij het jaarverslag als de primitieve begroting opgenomen en is een verplicht onderdeel.

Met betrekking tot de bestemmingsreserves heeft het Algemeen Bestuur het volgende besloten:

	Norm	Dotatie	Beoogde reserve	Opmerking
- Inventaris		Geen dotatie (eenmalig € 200.000 gedoteerd in 2012)	Voorlopig geen maximum	
- ICT		Geen dotatie (eenmalig € 200.000 gedoteerd in 2012)	Voorlopig geen maximum	
- Vakantiegeld	Feitelijke verplichtingen	Afhankelijk van formatie	Afhankelijk van verplichtingen	Beoogd bedrag is stand van zaken
- Personeelsbudget	1,25% geraamde personeels-lasten	Pm (restant jaarlijks budget)	€ 65.000	
- Borgfonds sanerings-Kredieten	10% uitstaand saldo sanerings-kredieten	Voorlopig geen jaarlijkse dotatie	Voorlopig geen maximum	Op termijn besluitvorming over jaarlijkse dotatie

Voorzieningen

De bank heeft een aantal voorzieningen opgenomen. Voorzieningen worden opgenomen als er sprake is van een te kwantificeren financiële verplichting of financieel risico. Daarnaast kunnen tot voorzieningen ook gerekend worden de van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. De stand van de voorzieningen bedraagt per 31-12-2017 € 148.800.

Financiële kengetallen

In de gewijzigde artikel 11 van het BBV zijn er onder het tweede lid nog twee onderdelen toegevoegd: kengetallen en beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

De financiële kengetallen zijn een uniforme set van kengetallen die een betere inzicht geven in de financiële posities van de gemeenten en provincies, en daarmee ook informatie over de weer- en wendbaarheid van hun begrotingen. De volgende vijf kengetallen moeten volgens het BBV met ingang van de begroting 2016 en de jaarstukken 2015 in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing worden opgenomen:

- Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit

De eerste twee kengetallen zijn in deze Primitieve begroting 2017 gepresenteerd. De overige kengetallen zijn niet van toepassing voor de Stadsbank, als gemeenschappelijke regeling voor schuldhelpverlening. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen

voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (Stcrt. 2015, 20619).

Kengetallen	2017	2018	2019	2020
<i>Netto schuldquote</i>	-1%	-1%	-3%	-4%
<i>Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen</i>	45%	43%	40%	38%
<i>Solvabiliteitsratio</i>	10%	10%	10%	10%

NETTO SCHULDQUOTE

De netto schuldquote geeft de verhouding tussen het niveau van de schuldenlast van de gemeente en de eigen middelen. Dit kengetal geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden geeft inzicht in wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

Normaal bevindt de netto schuldquote van een gemeente zich ergens tussen de 0% en 100%. De netto schuldquote van de bank bevindt zich ver onder de kritische grens van 130% die de VNG voorschrijft.

SOLVABILITEITSRATIO

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De bank heeft over langere periode een stabiele solvabiliteitsratio.

1.4.2. Risico's

In deze risicoparagraaf worden de voorzienbare risico's vermeld, waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot balanstotaal of financiële positie. In veel gevallen is het moeilijk om de te verwachten risico's te becijferen of aan te geven hoeveel procent kans de bank loopt dat een bepaalde tegenvaller zal optreden. De onderwerpen met financiële onzekerheden zijn gerangschikt in risicocategorieën, te weten: financiële risico's, risico's op eigendommen en overige risico's. Op basis van de risicoanalyse in het nieuwe dienstverleningsmodel in 2016 worden deze risico's herijkt.

Financiële risico's

A1 Volumebeleid gemeenten

De bank is voor haar inkomsten afhankelijk van de omvang van de verleende dienstverlening. Indien gemeenten besluiten tot een ingrijpende beperking van het gebruik van onze diensten, heeft dit direct consequenties voor de inkomsten van de bank, terwijl de bank niet onmiddellijk haar bedrijfsvoering op een ingrijpende daling van de omzet kan aanpassen.

A2 Kredietomzet

Een substantiële daling van de kredietomzet (> 20%) heeft een negatief gevolg voor de resultaten en brengt op termijn een herschikking van de formatie met zich mee.

A3 Overige financiële risico's

Vanaf 2016 zouden financiële risico's kunnen optreden, als de Stadsbank voor een deel van haar activiteiten Vennootschapsbelasting moet afdragen op de hiermee behaalde winst. Momenteel wordt in samenwerking met de andere kredietbanken en externe fiscaal adviseurs

onderzocht of en in welke mate dit aan de orde zal zijn. In de loop van 2016 zal duidelijker worden hoe de nieuwe VPB-wetgeving moet worden geïnterpreteerd voor de activiteiten van de Stadsbank. Hiervan zal verslag worden gedaan richting het Algemeen Bestuur.

Risico's op eigendommen

B1 Aansprakelijkheid schadegevallen

Indien de bank aansprakelijk wordt gesteld voor schadegevallen kan het zijn dat deze niet vallen onder de algemene WA-verzekering van de bank. Voor deze schadevergoedingen is dan geen dekking aanwezig. Dit geldt ook voor eventuele proceskosten.

Overige risico's

C1 Overheidsmaatregelen

Overheidsmaatregelen ten aanzien van het mogen uitoefenen van bepaalde activiteiten die door de bank worden uitgevoerd, kunnen de resultaten zowel positief als negatief beïnvloeden.

C2 Software

Voor het gebruikte softwarepakket Allegro is een escrow-overeenkomst afgesloten bij NCC Group waar de broncodes zijn ondergebracht. Een faillissement van de leverancier houdt dus in dat naar vervanging moet worden gezocht.

C3 Beroepsaansprakelijkheid

Indien de bank aansprakelijk wordt gesteld voor schadegevallen voortvloeiende uit de beroepsuitoefening, kan het zijn dat deze niet vallen onder de huidige beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Voor deze schadevergoedingen en eventuele proceskosten is dan geen dekking.

C4 WIA

De kosten van een WIA-uitkering kunnen verhaald worden op de veroorzaker van de arbeidsongeschiktheid. De bank heeft hier geen speciale verzekering voor afgesloten.

C5 Fraude

Om de risico's van fraude af te dekken heeft de bank een fraudeverzekering afgesloten met een vermogensschadedekking tot € 1 miljoen.

1.4.3. Onderhoud kapitaalgoederen

Eén van de basiselementen voor de financiële positie van de bank zijn de kapitaalgoederen en de onderhoudsstaat. Tot de kapitaalgoederen worden gerekend de gebouwen en de terreinen die in eigendom van de bank zijn.

Het Onderhoudsplan wordt jaarlijks geactualiseerd. De kosten kunnen worden gedekt uit de Voorziening Onderhoud gebouwen en installaties.

Ook zijn voor de komende jaren een aantal vervangingsinvesteringen in beeld gebracht. Deze worden jaarlijks opgenomen in de Meerjarenbegroting.

Bij de geplande onderhoudswerkzaamheden en investeringen is rekening gehouden met het afstoten van het gebouw in Hengelo en het groot onderhoud bij de vestiging in Enschede.

1.4.4. Financiering

Voor de uitvoering van de programma's zijn financiële middelen nodig. Hierin wordt o.a. via de treasuryfunctie en de declaraties voor verleende diensten voorzien.

Het Treasurystatuut van de bank is in 2015 door het Algemeen Bestuur geactualiseerd en geeft de beleidsmatige infrastructuur weer voor het uitvoeren van de treasuryfunctie. Het doel is om de kwaliteit van de uitvoering te verhogen.

De uitvoering treasury

In het door de bank vastgestelde Treasurystatuut is aangegeven dat een verantwoord en adequaat beheer van de financiële middelen wordt onderkend. Voor het begrotingsjaar 2017 gaan we uit van een totaal van € 140 miljoen aan binnenkomende gelden. Aan girale betalingen zal er tevens omstreeks € 140 miljoen uitgaan.

Ontwikkeling leningen

Het openstaande saldo op de persoonlijke rekeningen is bij het samenstellen van de begroting ongeveer € 4,5 miljoen. Ter dekking van de risico's beschikt de bank over een voorziening risicofonds van circa € 195.000 en een reserve borgfonds voor saneringskredieten van circa € 102.500.

Bij het samenstellen van de begroting zijn er 4 langlopende leningen met betrekking tot de huisvesting met een uitstaand saldo van circa € 1,8 miljoen.

Ontwikkeling kort lopende verplichtingen

Door de bank wordt circa € 12,9 miljoen aan banktegoeden van klanten beheerd waarvan € 11,7 miljoen gereserveerd voor activiteiten op de korte termijn. Naast deze gelden is voor bancaire activiteiten een bedrag van ongeveer € 1,4 miljoen aan inleggeld van de deelnemende gemeenten beschikbaar.

De beschikbare liquide middelen bedragen ongeveer € 3,6 miljoen en daarnaast beschikt de bank over een deposito van € 8 miljoen met een rente typische looptijd van 3 maanden. Van de liquide middelen valt een bedrag van circa € 0,1 miljoen onder bankmiddelen. De overige liquide middelen zijn derden gelden en vallen niet onder het verplichte schatkistbankieren.

Er bestaat op dit moment geen noodzaak tot het aantrekken van vreemd vermogen.

Toezicht Provincie

De provincie heeft beleidskaders vastgesteld voor het houden van toezicht op de financiën van de gemeenschappelijke regelingen. Er is een wettelijke inzendplicht voor de begroting en jaarstukken. Daarnaast wordt aan het eind van elk kwartaal de staat van kasgeldlimiet opgemaakt, die betrekking heeft op de netto vlottende schulden. Bij een overschrijding van de kasgeldlimiet wordt de provincie op de hoogte gesteld.

Kasgeldlimiet

Het risico op kortlopende financiering wordt beperkt met een zogenoemde kasgeldlimiet op basis van de wet Financiering decentrale overheden (Fido). Dit houdt in dat de totale omvang van de vlottende schuld maximaal 8,2% van de batenkant van de begroting mag zijn. Het begrotingstotaal voor 2017 komt uit op € 9.594.300. De kasgeldlimiet voor 2017 zal derhalve op circa € 786.700 uitkomen.

Bij het samenstellen van de begroting is er sprake van een overschot aan vlottende middelen, waardoor de ruimte dus groter is dan de genoemde limiet van € 786.700. Wij verwachten dat hierin in het begrotingsjaar 2017 geen verandering komt.

Renterisiconorm

De Wet Fido stelt voor gemeenten ook de renterisiconorm vast. Elk jaar mag maximaal 20% van de omvang van de vaste schuld geherfinancierd worden. Doelstelling van de renterisiconorm is dat gemeenten hun leningenportefeuille zo moeten spreiden, dat de te lopen renterisico's gelijkmatig over de jaren worden gespreid. Door de ontwikkelingen in de budgetbeheerrekeningen zijn de mogelijkheden om de leningen met eigen middelen te financieren de laatste jaren sterk toegenomen. De behoefte aan vreemd vermogen door het aangaan van langlopende geldleningen neemt daardoor af. Er zijn met betrekking tot de langlopende schulden geen problemen te verwachten in het kader van de wet Fido.

1.4.5. Verbonden partijen

De Stadsbank Oost Nederland heeft geen verbonden partijen maar is wel verbonden partij van de aangesloten gemeenten.

1.4.6. Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de beleidsmatige, toekomstgerichte aspecten van de bedrijfsvoering.

a. Kostenbewustzijn

Door werkprocessen te actualiseren en te digitaliseren slaagt de Stadsbank er voortdurend in om efficiëntie-slagen te maken in de mate van gebruik van middelen om haar doelen te bereiken. De klanten worden bijvoorbeeld gestimuleerd zoveel mogelijk gebruik te maken van de portal 'Mijn Stadsbank'. Door effectieve inkoop worden de materiële kosten teruggedrongen. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van de kennis en mogelijkheden bij de deelnemende gemeenten.

b. Investeringsbeleid

Bij de geplande onderhoudswerkzaamheden en investeringen is geanticipeerd op de ontwikkelingen met betrekking tot het afstoten van het gebouw in Hengelo en de aanpassingen van de publieks- en kantoorruimtes in de vestiging Enschede in het kader van het nieuwe dienstverleningsmodel. De Stadsbank zet hierbij in op duurzame investeringen, gericht op innovatie en digitalisering van processen.

c. Organisatiestructuur

De Stadsbank is in het nieuwe dienstverleningsmodel getransformeerd van een organisatie met verschillende functionele afdelingen naar een organisatie die integraal rondom de klant is georganiseerd. Er zijn integrale klantteams met klantmanagers gevormd, waarin de verschillende disciplines van de dienstverlening zijn gebundeld. Meerdere klantteams vormen samen een gebiedsteam, die per regio zijn ingedeeld. De gebiedsteams worden ondersteund door een administratieve backoffice en een beleidsadvies eenheid.

d. Administratieve organisatie en interne controle

De (werk)processen worden verder ingericht op basis van het nieuwe dienstverleningsmodel en zal het handboek Administratieve Organisatie worden herschreven. De interne controle

wordt in afstemming met de accountant geïntensiveerd, waarbij wordt voldaan de verscherpte verantwoordingseisen. Waar mogelijk zullen processen verder worden geautomatiseerd.

e. Informatie en automatisering

Speerpunt is de optimale inzet van de belangrijkste applicaties Allegro en Decos en de realisatie van meer automatische en minder handmatige handelingen en koppelingen. Ook worden de functionaliteiten van de portal "Mijn Stadsbank" uitgebreid en worden de nieuwe website en intranet geoptimaliseerd. Er zal hierbij nog meer gebruik gemaakt worden van social media.

f. (Management)informatie voorziening

Er zal worden ingezet op de verdere digitalisering van de informatievoorziening door middel van een dashboard dat de papieren informatie gaat vervangen. De managementinformatie wordt verder doorontwikkeld en zal moeten aansluiten bij de stuurindicatoren van het nieuwe dienstverleningsmodel.

g. Marktkansen en -bedreigingen

De invoering van het nieuwe dienstverleningsmodel en bekostigingsmodel biedt kansen om optimaal aan te sluiten op de ontwikkelingen in het sociaal domein. Door te werken in gebiedsteams en klantenteams kan nóg klantvriendelijker en waar mogelijk op locatie dichtbij de klant worden gewerkt, in samenwerking met maatschappelijke partners. Hierbij kan flexibel worden ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen en kunnen effectiever verbindingen worden gelegd met andere beleidsterreinen.

Vanaf 2016 zouden financiële risico's kunnen optreden, als de Stadsbank voor een deel van haar activiteiten Vennootschapsbelasting moet afdragen op de hiermee behaalde winst. Momenteel wordt in samenwerking met de andere kredietbanken en externe fiscaal adviseurs onderzocht of en in welke mate dit aan de orde zal zijn.

h. Risicomanagement

De Stadsbank zal het toekomstige profiel voor het risicomanagement afstemmen op het nieuwe dienstverleningsmodel en vervolgens formaliseren en inbedden in de organisatie. Het Algemeen Bestuur heeft op 26 november 2015 de nieuwe kaders voor het weerstandsvermogen en de risicobeheersing vastgesteld in de beleidsnota 'Weerstandsvermogen en Risicobeheersing Stadsbank Oost Nederland 2016 – 2019'. Deze kaders zullen in het nieuwe dienstverleningsmodel worden toegepast, waarbij periodiek een risicoanalyse plaatsvindt, te beginnen in 2016.

2. Financiële begroting

2.1. Overzicht van Baten en Lasten in de begroting 2017

In dit overzicht geven wij de lasten en baten van de programma's weer. Tevens wordt inzicht gegeven in het geraamde resultaat.

(Bedragen in €)	2017
Programma	
I Algemeen bestuur	
<i>Lasten</i>	3.436.900
<i>Baten</i>	3.436.900
<i>Saldo</i>	-
II Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen	
<i>Lasten</i>	6.154.300
<i>Baten</i>	6.157.400
<i>Saldo</i>	3.100
- Subtotaal programma's	
<i>Lasten</i>	9.591.200
<i>Baten</i>	9.594.300
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	3.100
Toevoeging/onttrekking	
<i>Algemeen bestuur</i>	-3.100
- Subtotaal mutaties reserves	-3.100
Gerealiseerd resultaat	-

De (primitieve) Begroting 2017 sluit op nul.

Uitgangspunten begroting 2017-2020

Per 1 januari 2016 heeft de Stadsbank Oost Nederland het nieuwe dienstverlenings- en bekostigingsmodel geïmplementeerd. De toepassing van het nieuwe bekostigingsmodel heeft invloed op de wijze van kostentoerekening naar de deelnemende gemeenten aan de GR. De primaire diensten betreffen directe kosten die worden doorberekend als kostprijs per dienst. De materiele kosten en ondersteunde diensten worden als indirecte kosten middels de jaarlijkse bestaansbijdrage (bestaanskosten) voldaan.

De totale bijdrage van de gemeenten is in feite een optelsom van een bijdrage in de bestaanskosten (statisch deel) en een bijdrage per dienstafname (dynamisch deel). Elke deelnemende gemeente heeft de mogelijkheid om jaarlijks maximaal 10% en binnen 4 jaar maximaal 20% minder diensten (= aantallen) af te nemen binnen het basispakket en de intake¹. Dit vertaalt zich direct in een evenredige mutatie in de direct beïnvloedbare personeelskosten (aantal x tarief) (budgettair betekent dit dat een gemeente grofweg en indicatief in 10-15 % van het gemeentelijke budget voor de SON kan variëren). Bij een gemeentelijke wijziging in basisdienstverlening en de intake die de bandbreedte van 20 % in 4 jaar overschrijdt, geldt een overnameverplichting van het betreffende personeel en doorbetaling van de indirecte kosten voor een bepaalde afbouwperiode. Indien deze situatie zich voordoet worden de financiële gevolgen specifiek voor die desbetreffende gemeente in beeld gebracht.

De primaire begroting 2016, de jaarcijfers uit de jaarrekening 2015, de tarieven 2016 en de richtlijnen en voorwaarden die de Stadsbank van de Twentse als Achterhoekse gemeenten heeft ontvangen zullen gezamenlijk de leidraad vormen voor de begroting 2017-2020. Hierin is immers het meeste recente beleid opgenomen (bestaand beleid). Bij de toepassing van de richtlijnen en voorwaarden wordt zowel rekening gehouden met de vastgestelde loon- en prijsmutaties in Twents verband als de toegestane mutaties in de gemeentelijke bijdrage van de Achterhoekse gemeenten.

Bij de toepassing van de loon- en prijsindex wordt aangesloten bij de kengetallen in de Macro Economische Verkenningen 2015. Hierbij vinden achteraf correcties plaats indien een index te hoog of te laag is geraamd. Een aantal Achterhoekse gemeenten heeft aangegeven te willen sturen op de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage, waarin zowel een prijs- als volumecomponent zit. In de begroting is hiermee rekening gehouden door de omvang van de dienstverlening zo veel mogelijk aan te laten sluiten bij de hierboven genoemde ontwikkeling.

- Prijsmutaties

De prijs netto materiële overheidsconsumptie (imoc) van de Macro Economische Verkenning (MEV), opgesteld door van het Centraal Plan Bureau (CPB), dient als prijsindex voor de prijscompensatie. Op basis van de verwachtingen van het CPB bedraagt deze index 0,9% voor 2016 (MEV 2016, bijlage 8). Voor de begroting 2017 wordt deze index echter met 0,7% gecorrigeerd, aangezien de verwachting voor deze index in MEV 2015 voor zowel 2014 als 2015 1,25% was. Voor 2017 wordt dan rekening gehouden met een prijsindexatie van 0,2%. Voor de jaren 2018-2020 wordt de imoc-index van 0,9% doorgetrokken.

- Loonmutaties

De salarisstaat op 1 januari 2016 dient als basis voor de loonkosten in de begroting 2017-2020. Voor de vacatures wordt er van de salariskosten van de functieschaal op het maximum min twee periodieken uitgegaan. Bij het opstellen van de uitgangspunten voor de begroting 2017-2020 en de begroting is er van de op dat moment geldende Cao (Cao 2013-2015) en de salaristabellen geldende per 1 april 2015 uitgegaan. Inmiddels is er een principeakkoord voor

¹ Nota 'Vormgeving gemeenschappelijke basis & solidariteit binnen GR SON', juni 2015

nieuwe Cao Gemeenten bereikt met een looptijd van januari 2016 tot mei 2017. Het akkoord is nog niet definitief en kan pas op 31 maart 2016 bekrachtigd worden.

Voor de begroting 2017 wordt rekening gehouden met een loonstijging van 2,3%. Het betreft de loonvoet sector overheid (MEV 2015, bijlage 8) voor 2016, die tevens wordt doorgetrokken voor de periode 2018-2020. Voor de jaren 2015 en 2016 wordt geen correctie toegepast.

- Indexering tarieven en bestaanskosten op basis van de loon- en prijsmutaties

De tarieven in de Primaire begroting 2016 zijn volledig berekend op basis van de dienstenbeschrijving en bijbehorend werkproces. Uitgaande van een bestaand dienstenaanbod stelt de Stadsbank voor om de tarieven van de diensten in 2017 met 2,3% te indexeren; dit aangezien de kostprijs van de diensten volledig uit de personeelscomponent bestaat. In de begrotingsperiode 2018-2020 wordt eveneens een tariefindexering van 2,3% toegepast.

De bestaanskosten betreffen zowel een loon- als een materiële component. Voor het jaar 2017 komt de indexering van de bestaanskosten uit op 1,1% en voor de periode 2018-2020 worden de bestaanskosten met 1,5% geïndexeerd.

- Kwantitatieve omvang dienstverlening

De werkelijke omvang van de dienstverlening in 2015, zoals deze in de jaarrekening 2015 zal worden gepresenteerd, vormt in principe de basis voor de omvang van de dienstverlening in de begroting 2017. Dat volumeaantal wordt vervolgens stabiel gehouden in de meerjarenraming 2018-2020. Op basis van de eerste ervaringen met het nieuwe dienstverleningsmodel in de eerste twee jaar kan de meerjarentrend nader worden vormgegeven. De producten met een langere looptijd, zoals beschermingsbewind, kunnen hier een uitzondering op vormen. Hiervoor wordt geraamd op basis van de te verwachten prognoses.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Personeelslasten (bedragen in €)		
Personeelslasten	Primair 2016	Primitief 2017
Salarissen, sociale lasten en overige personeelslasten van het eigen personeel	5.098.000	4.971.900
Salarissen van het tijdelijk personeel	2.022.300	2.101.600
Totaal	7.120.300	7.073.500

Om snel te kunnen anticiperen op veranderingen in de huidige dienstverlening en met het oog op de toekomstige personele invulling van het door de deelnemende gemeenten gevraagde dienstverleningsmodel, werkt de Bank met een – conform bestuursbesluit – flexibele schil van minimaal 20%.

Reservepositie

De verwachte reservepositie van de bank ziet er per 1 januari 2016 als volgt uit:

Weerstandscapaciteit per 31 december 2017 (bedragen in €)	
Reserves	Bedrag
Algemene reserve	1.062.600
Bestemmingsreserve	817.400
Totaal	1.880.000

De volledige staat van reserves en voorzieningen is als bijlage in deze begroting opgenomen.

2.2. Meerjarenperspectief 2017-2020

(Bedragen in €)	2017	2018	2019	2020
Programma				
I Algemeen bestuur				
<i>Lasten</i>	3.436.900	3.487.600	3.539.200	3.591.700
<i>Baten</i>	3.436.900	3.487.600	3.539.200	3.591.700
<i>Saldo</i>	-	-	-	-
II Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen				
<i>Lasten</i>	6.154.300	6.348.400	6.551.600	6.738.200
<i>Baten</i>	6.157.400	6.352.000	6.544.200	6.743.200
<i>Saldo</i>	3.100	3.600	-7.400	5.000
- Subtotaal programma's				
<i>Lasten</i>	9.591.200	9.836.000	10.090.800	10.329.900
<i>Baten</i>	9.594.300	9.839.600	10.083.400	10.334.900
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	3.100	3.600	-7.400	5.000
Toevoeging/onttrekking				
<i>Algemeen bestuur</i>	-3.100	-3.600	7.400	-5.000
- Subtotaal mutaties reserves	-3.100	-3.600	7.400	-5.000
Gerealiseerd resultaat	-	-	-	-

De meerjarenraming laat voor de komende jaren het volgende beeld zien:

De meerjarenraming 2017-2020 (bedragen in €)

	Lasten	Baten	Resultaat van baten en lasten	Gerealiseerd resultaat
2017	9.591.200	9.594.300	3.100	-
2018	9.836.000	9.839.600	3.600	-
2019	10.090.800	10.083.400	-7.400	-
2020	10.329.900	10.334.900	5.000	-

Het geraamde resultaat van lasten en baten sluit voor jaren 2017-2020 met een klein positief of negatief saldo. Vervolgens vinden de mutaties op de reserves plaats, conform de Nota Reserves en Voorzieningen, waarna elke jaarschijf van de begroting 2017-2020 op nul sluit.

Tevens is er een inschatting gemaakt van de noodzakelijke (vervangings-)investeringen die de Stadsbank de komende jaren zal moeten doen. Het betreft hier nagenoeg reguliere vervangingen die vanuit de vrijval van de huidige afschrijvingslast kunnen worden gedekt. Het deel van het berekende afschrijvingsbedrag, dat hoger dan de vrijval uitkomt, zal gedekt worden door een bijdrage uit de daarvoor gevormde bestemmingsreserve.

De te verwachten investeringen voor de periode 2017-2020 zijn in bijlage 3 opgenomen. Uiteraard zal bij concrete aanschaf of vervanging gekeken worden naar nut en noodzaak van de investering en zal eventuele gezocht worden naar andere innovatieve oplossingen.

De jaarlijkse afschrijvingscomponent van de te plegen investeringen is in deze meerjarenraming als last meegenomen.

Toelichting op de meerjarenramingen 2017 – 2020

1. Meerjarenperspectief

Uit het overzicht blijkt dat de prognose voor de jaren 2017 – 2020 een sluitende begroting laat zien.

2. Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

De salarissen, sociale lasten en overige personeelslasten zijn op basis van de vastgestelde uitgangspunten voor de periode 2017-2020 in beeld gebracht. De salarissen van het tijdelijk personeel zijn op basis van dezelfde uitgangspunten opgenomen.

De meerjarenraming 2017-2020 (bedragen in €)

	2017	2018	2019	2020
Salarissen, sociale lasten en overige personeelslasten van het eigen personeel	4.971.900	5.071.000	5.187.600	5.282.000
Salarissen van het tijdelijk personeel	2.101.600	2.195.600	2.291.600	2.394.100
Totaal	7.073.500	7.266.600	7.479.200	7.676.100

2.3. Voorstel tot vaststelling van de begroting

De begroting 2017-2020 toont het volgende gerealiseerde resultaat van de baten en lasten:

Begrotingsjaar 2017: - € 3.100 positief

Jaarschijf 2018: - € 3.600 positief

Jaarschijf 2019: - € 7.400 negatief

Jaarschijf 2020: - € 5.000 positief

Op basis van bestaande bestuursbesluiten en beleidsuitgangspunten worden mutaties in de reserves doorgevoerd. Hierna heeft de begroting 2017-2020 voor het jaar 2017, evenals voor de jaren 2018-2020, een sluitende begroting.

Begrotingsjaar 2017: - € 0,-

Jaarschijf 2018: - € 0,-

Jaarschijf 2019: - € 0,-

Jaarschijf 2020: - € 0,-

De begroting 2017 is vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Stadsbank Oost Nederland van donderdag 16 juni 2016.

Bijlagen

Bijlage 1: Categoriele begroting en meerjarenraming

LASTEN (bedragen in €)	2017	2018	2019	2020
Personeelslasten totaal	7.073.500	7.266.600	7.479.200	7.676.100
Rente en Afschrijvingen	492.300	499.100	495.400	490.500
Huisvesting	264.100	270.200	276.400	282.800
Bureaunkosten	454.200	464.700	475.400	486.400
Beheerskosten	1.236.400	1.264.700	1.293.700	1.323.400
Mutaties voorzieningen	70.700	70.700	70.700	70.700
TOTAAL LASTEN	9.591.200	9.836.000	10.090.800	10.329.900

BATEN (bedragen in €)				
Bijdrage bestaanskosten	3.401.900	3.452.600	3.504.200	3.556.700
Preventie & Voorlichting	-	-	-	-
Indicatiestelling	841.700	861.100	881.000	901.200
Informatie en Advies	-	-	-	-
Kredietverstrekking	448.800	448.800	448.800	448.800
Stabilisatie & Herstel	3.821.900	3.973.000	4.120.900	4.274.500
Minnelijk schuldregelen	977.300	999.800	1.022.700	1.046.200
Coaching	-	-	-	-
Nazorg	8.000	8.200	8.400	8.600
Beschikbaarheidsnuttigheid	59.700	61.100	62.400	63.900
Overige Baten	35.000	35.000	35.000	35.000
TOTAAL BATEN	9.594.300	9.839.600	10.083.400	10.334.900

	2017	2018	2019	2020
TOTAAL LASTEN	9.591.200	9.836.000	10.090.800	10.329.900
TOTAAL BATEN	9.594.300	9.839.600	10.083.400	10.334.900
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	3.100	3.600	-7.400	5.000
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-3.100	-3.600	7.400	-5.000
GEREALISEERD RESULTAAT	-	-	-	-

Bijlage 2: Staat van reserves en voorzieningen

Overzicht Reserves 2017-2020

Soort Reserve (bedragen in €)	Boekwaarde 31-12-2015	Bestemming resultaat vorig boekjr	+	-/-	Boekwaarde 1-1-2017	+	-/-	Boekwaarde 1-1-2018	+	-/-	Boekwaarde 1-1-2019	+	-/-	Boekwaarde 1-1-2020	+	-/-	Boekwaarde 31-12-2020
Algemene reserves																	
Algemene reserve	1.043.800	18.800	-	-	1.062.600	-	-	1.062.600	-	-	1.062.600	-	-	1.062.600	-	-	1.062.600
subtotaal	1.043.800	18.800	-	-	1.062.600	-	-	1.062.600	-	-	1.062.600	-	-	1.062.600	-	-	1.062.600
Bestemmingsreserves																	
Borgfonds saneringskredieten	102.500	-	-	-	102.500	-	-	102.500	-	-	102.500	-	-	102.500	-	-	102.500
Vakantiegeld	146.000	-	15.000	-	161.000	5.000	-	166.000	5.000	-	171.000	5.000	-	176.000	5.000	-	181.000
Personeel	65.500	-	-	-	65.500	-	-	65.500	-	-	65.500	-	-	65.500	-	-	65.500
ICT	203.500	-	-	-17.000	186.500	-	-	186.500	-	-	186.500	-	-	186.500	-	-	186.500
Inventaris	191.900	-	-	-12.000	179.900	-	-1.900	178.000	-	-1.400	176.600	-	-12.400	164.200	-	-	164.200
Frictiekosten Organisatie	118.900	-	-	-	118.900	-	-	118.900	-	-	118.900	-	-	118.900	-	-	118.900
subtotaal	828.300	-	15.000	-29.000	814.300	5.000	-1.900	817.400	5.000	-1.400	821.000	5.000	-12.400	813.600	5.000	-	818.600
TOTAAL RESERVES	1.872.100	18.800	15.000	-29.000	1.876.900	5.000	-1.900	1.880.000	5.000	-1.400	1.883.600	5.000	-12.400	1.876.200	5.000	-	1.881.200

Overzicht Voorzieningen 2017-2020

Soort Voorziening (bedragen in €)	Boekwaarde 31-12-2015	+	-/-	Boekwaarde 1-1-2017	+	-/-	Boekwaarde 1-1-2018	+	-/-	Boekwaarde 1-1-2019	+	-/-	Boekwaarde 1-1-2020	+	-/-	Boekwaarde 31-12-2020
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's																
WW-verplichtingen	466.000	-	-217.900	248.100	-	-111.200	136.900	-	-95.900	41.000	-	-23.800	17.200	-	-17.200	-
ILB	4.200	-	-4.200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egalisatievoorzieningen																
Groot onderhoud	40.100	18.000	-22.700	35.400	20.700	-44.200	11.900	20.700	-20.200	12.400	20.700	-22.200	10.900	2.070	-11.700	1.270
TOTAAL VOORZIENINGEN	510.300	18.000	-244.800	283.500	20.700	-155.400	148.800	20.700	-116.100	53.400	20.700	-46.000	28.100	2.070	-28.900	1.270

Bijlage 3: Investerings 2017-2020

Programma: Algemeen Bestuur (bedragen in €)			2017	2018	2019	2020
Investerings						
- Machines, apparaten en installaties			-	5.000	-	-
- Overige materiële vaste activa			100.000	138.500	73.000	148.500
Totaal investeringen			100.000	143.500	73.000	148.500
Budgettaire lasten						
	Afschr.termijn	Invest. jaar	2017	2018	2019	2020
- Machines, apparaten en installaties	15 jaar	2018	-	333	333	333
- Overige materiële vaste activa	3 - 10 jaar	2017	14.200	26.667	27.000	16.100
	3 - 10 jaar	2018	-	18.700	35.967	35.967
	3 - 10 jaar	2019	-	-	7.100	10.600
	3 - 10 jaar	2020				19.200
Totaal budgettaire lasten			14.200	45.700	70.400	82.200
Totaal Investerings			100.000	143.500	73.000	148.500
Totaal Budgettaire lasten			14.200	45.700	70.400	82.200
Dekking budgettaire lasten						
Vrijval vervangingsinvesteringen			12.300	44.300	58.000	82.200
Bijdrage reserves			1.900	1.400	12.400	-
Ten laste van de exploitatie			-	-	-	-
TOTAAL			14.200	45.700	70.400	82.200

Bijlage 4: Basis facturatie-systematiek

De gemeentelijke bijdrage in de exploitatie van de Stadsbank Oost Nederland is gebaseerd op de declaratie van de verzorgde dienstverlening en het aandeel in de kosten van het programma Algemeen Bestuur (= bestaanskosten).

De verzorgde dienstverlening bestaat uit de basisdienstverlening en de optionele (= additionele) dienstverlening. De basisdienstverlening wordt in rekening gebracht op basis van aantal x standaardtarief. Met betrekking tot de optionele dienstverlening worden maatwerkafspraken gemaakt.

Het gemeentelijke aandeel in de begrote kosten van het programma Algemeen Bestuur wordt naar rato bepaald door de afgenomen dienstverlening (75%) en het aantal huishoudens (25%) van de betreffende gemeente. De opbrengsten uit deposito worden in mindering gebracht op de bestaanskosten.

Deze bekostigingssystematiek is gebaseerd op het nieuwe dienstverleningsmodel en is door het Algemeen Bestuur vastgesteld op 25 juni 2015.

- Begroting 2017 Stadsbank Oost Nederland -

Gemeente	Huishoudens* abs.	Standaard dienstverlening	Additionele dienstverlening	Bijdrage Bestaanskosten	Totaal bijdrage Primitief 2017	Totaal bijdrage Primair 2016	Verschil
Aalten	11.155	58.174	-	61.521	119.695	135.693	-15.999
Almelo	31.443	469.106	463	342.114	811.683	835.036	-23.353
Berkelland	18.541	114.571	2.589	117.585	234.745	247.664	-12.919
Borne	9.140	75.763	21.792	71.268	168.823	168.221	602
Bronckhorst	15.313	65.476	-	73.639	139.115	141.059	-1.944
Dinkelland	9.868	35.658	12.950	44.053	92.661	94.855	-2.194
Enschede	77.215	1.590.586	27.432	1.066.518	2.684.536	2.680.130	4.406
Haaksbergen	9.939	80.564	-	70.234	150.798	157.607	-6.809
Hellendoorn	14.336	82.249	-	85.149	167.398	168.418	-1.020
Hengelo	36.777	339.372	-	360.227	699.599	737.454	-37.855
Hof van Twente	14.462	128.183	154	109.935	238.272	240.170	-1.898
Lochem	14.264	98.404	11.232	113.292	222.928	237.721	-14.793
Losser	9.100	50.363	-	57.030	107.393	114.925	-7.532
Montferland	14.880	149.280	1.167	127.020	277.467	282.575	-5.109
Oldenzaal	13.744	132.277	11.667	110.640	259.584	264.054	-4.470
Oost Gelre	12.102	83.818	1.040	72.687	153.957	155.209	-1.252
Oude IJsselstreek	16.767	160.490	8.299	141.756	304.850	307.335	-2.485
Rijssen-Holten	13.848	86.957	-	77.260	164.217	163.832	385
Tubbergen	7.856	21.181	-	36.118	57.299	59.657	-2.357
Twenterand	12.927	83.596	69.136	74.995	227.727	224.696	3.031
Wierden	9.168	44.473	-	41.260	85.733	86.598	-866
Winterswijk	12.598	182.325	21.990	147.554	337.801	340.203	-2.402
Totaal	385.443	€ 4.132.866	€ 189.911	€ 3.401.854	€ 7.706.280	€ 7.843.112	€ 136.832-

- Begroting 2017 Stadsbank Oost Nederland -

Gemeente	Huishoudens* abs.	Standaard dienstverlening	Additionele dienstverlening	Bijdrage Bestaanskosten	Totaal bijdrage Primitief 2018
Aalten	11.155	59.973	-	62.693	122.666
Almelo	31.443	484.876	474	348.634	833.984
Berkelland	18.541	118.037	2.648	119.826	240.511
Borne	9.140	78.105	22.293	72.626	173.024
Bronckhorst	15.313	67.488	-	75.042	142.530
Dinkelland	9.868	36.709	13.248	44.892	94.849
Enschede	77.215	1.646.999	28.063	1.086.843	2.761.905
Haaksbergen	9.939	83.246	-	71.573	154.819
Hellendoorn	14.336	84.694	-	86.772	171.466
Hengelo	36.777	352.574	-	352.988	705.562
Hof van Twente	14.462	131.869	158	112.030	244.057
Lochem	14.264	101.359	11.490	115.451	228.300
Losser	9.100	51.798	-	58.117	109.915
Montferland	14.880	153.359	1.194	129.441	283.994
Oldenzaal	13.744	136.796	11.935	112.748	261.479
Oost Gelre	12.102	86.531	1.064	74.072	161.667
Oude IJsselstreek	16.767	165.104	8.490	144.458	318.052
Rijssen-Holten	13.848	89.695	-	78.733	168.428
Tubbergen	7.856	21.761	-	36.807	58.568
Twenterand	12.927	86.673	70.726	76.424	233.823
Wierden	9.168	45.725	-	42.046	87.771
Winterswijk	12.598	188.364	22.496	150.366	361.226
Totaal	385.443	€ 4.271.735	€ 194.279	€ 3.452.582	€ 7.918.596

* bron CBS 2015

- Begroting 2017 Stadsbank Oost Nederland -

Gemeente	Huishoudens* abs.	Standaard dienstverlening	Additionele dienstverlening	Bijdrage Bestaanskosten	Totaal bijdrage Primitief 2019
Aalten	11.155	61.838	-	63.627	125.465
Almelo	31.443	501.276	485	353.827	855.588
Berkelland	18.541	121.626	2.709	121.611	245.946
Borne	9.140	80.533	22.806	73.708	177.047
Bronckhorst	15.313	69.576	-	76.160	145.736
Dinkelland	9.868	37.796	13.552	45.561	96.909
Enschede	77.215	1.705.773	28.708	1.103.034	2.837.515
Haaksbergen	9.939	86.036	-	72.639	158.675
Hellendoorn	14.336	87.225	-	88.064	175.289
Hengelo	36.777	366.367	-	358.403	724.770
Hof van Twente	14.462	135.680	162	113.699	249.541
Lochem	14.264	104.420	11.754	117.171	233.345
Losser	9.100	53.280	-	58.983	112.263
Montferland	14.880	157.567	1.221	131.369	290.157
Oldenzaal	13.744	141.496	12.210	114.428	268.134
Oost Gelre	12.102	89.347	1.088	75.175	165.610
Oude IJsselstreek	16.767	169.874	8.685	146.610	325.169
Rijssen-Holten	13.848	92.535	-	79.905	172.440
Tubbergen	7.856	22.359	-	37.355	59.714
Twenterand	12.927	89.881	72.353	77.563	239.797
Wierden	9.168	47.020	-	42.672	89.692
Winterswijk	12.598	194.640	23.013	152.606	370.259
Totaal	385.443	€ 4.416.145	€ 198.746	€ 3.504.171	€ 8.119.062

* bron CBS 2015

- Begroting 2017 Stadsbank Oost Nederland -

Gemeente	Huishoudens* abs.	Standaard dienstverlening	Additionele dienstverlening	Bijdrage Bestaanskosten	Totaal bijdrage Primitief 2020
Aalten	11.155	63.773	-	64.775	128.548
Almelo	31.443	518.335	496	360.209	879.040
Berkelland	18.541	125.345	2.772	123.804	251.921
Borne	9.140	83.051	23.330	75.037	181.418
Bronckhorst	15.313	71.739	-	77.534	149.273
Dinkelland	9.868	38.921	13.864	46.383	99.168
Enschede	77.215	1.767.021	29.368	1.122.927	2.919.316
Haaksbergen	9.939	88.936	-	73.949	162.885
Hellendoorn	14.336	89.846	-	89.653	179.499
Hengelo	36.777	380.785	-	354.231	735.016
Hof van Twente	14.462	139.619	165	115.749	255.533
Lochem	14.264	107.589	12.025	119.284	238.898
Losser	9.100	54.814	-	60.046	114.860
Montferland	14.880	161.907	1.249	133.738	296.894
Oldenzaal	13.744	146.389	12.490	116.492	275.371
Oost Gelre	12.102	92.272	1.113	76.531	169.916
Oude IJsselstreek	16.767	174.804	8.885	149.254	332.943
Rijssen-Holten	13.848	95.482	-	81.347	176.829
Tubbergen	7.856	22.975	-	38.029	61.004
Twenterand	12.927	93.228	74.017	78.961	246.206
Wierden	9.168	48.358	-	43.442	91.800
Winterswijk	12.598	201.164	23.543	155.359	380.066
Totaal	385.443	€ 4.566.353	€ 203.317	€ 3.556.733	€ 8.326.403

* bron CBS 2015

Stadsbank ***Oost Nederland***

Jaarstukken 2015

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Voorwoord	5
Jaarverslag 2015	6
1.1 De organisatie.....	6
1.1.1 Kerngegevens 2015.....	6
1.1.2 Bestuurlijke structuur	6
1.1.3 Organisatiestructuur van Stadsbank Oost Nederland.....	8
1.1.4 Het werkgebied van de bank	9
1.2 Bericht van het Dagelijks Bestuur.....	10
1.2.1 Doelstelling van Stadsbank Oost Nederland	10
1.2.2 Bestuur.....	11
1.2.3 Dienstverlening van Stadsbank Oost Nederland	11
1.3 Bedrijfsvoering 2015.....	12
1.3.1 Autonome ontwikkelingen 2015	12
1.3.2 Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid	12
1.4 Programmaverantwoording	13
1.4.1 Programma: Algemeen Bestuur	13
1.4.2 Programma: Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen	16
1.5 Verplichte paragrafen.....	22
1.5.1 Weerstandvermogen	22
1.5.2 Risico's	24
1.5.3 Onderhoud kapitaalgoederen	26
1.5.4 Financiering.....	26
1.5.5 Verbonden partijen.....	27
1.5.6 Bedrijfsvoering	27
Jaarrekening 2015	29
2.1 Balans per 31 december 2015.....	29
2.2 Overzicht van de Baten en Lasten in de Jaarrekening 2015.....	30
2.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	30
Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening	30
2.3.1 Activa	31
2.3.2 Passiva	32
2.4 Toelichting op de Balans.....	34
2.4.1 Activa	34

2.4.2	Passiva	37
2.5	Toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening	42
2.5.1	Algemeen Bestuur	42
2.5.2	Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen	44
2.5.3	Toelichting resultaat voor en na bestemming (mutaties in reserves)	45
2.6	Sisa	46
	Overige gegevens	47
3.1	Controleverklaring	47
3.2	Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening 2015 en resultaat-bestemming	48
	Bijlagen	49
	Categorische indeling rekening	50
	Resultaat 2015	51
	Berekening van de afrekening met de deelnemende gemeenten over het jaar 2015	52
	Statistische gegevens	54

Voorwoord

Voor u liggen de jaarstukken 2015 van de Gemeenschappelijke Regeling Stadsbank Oost Nederland. De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag 2015, de jaarrekening 2015 en een aantal bijlagen. Het jaar 2015 wordt afgesloten met een positief saldo van € 18.800.

De Stadsbank heeft in 2015 op drie locaties in het werkgebied (Lochem, Haaksbergen en Almelo) voor raadsleden presentaties verzorgd over de problematiek van schulden en de dienstverlening die daarbij kan worden geboden.

In de toekomstige dienstverlening richting de gemeenten staat 'maatwerk' en 'innovatie' centraal. Deze dienstverlening vindt met ingang van 2016 plaats in het nieuwe dienstverleningsmodel, dat in 2015 succesvol is geïmplementeerd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van moderne geautomatiseerde systemen en zijn de werkprocessen verder gedigitaliseerd.

Het nieuwe dienstverleningsmodel speelt in op de ontwikkelingen in het Sociaal Domein, waarbij zoveel mogelijk op locatie dichtbij de klant wordt gewerkt, in samenwerking met diverse maatschappelijke instanties. Daarbij past een vereenvoudigd en transparant bekostigingsmodel voor gemeenten, dat zowel de kenmerken solidariteit als flexibiliteit bevat.

Voor een inhoudelijk verslag van de verrichte activiteiten van de Stadsbank verwijs ik u naar het bericht van het Dagelijks Bestuur (paragraaf 1.2.).

De Stadsbank gaat met het nieuwe dienstverlenings- en bekostigingsmodel vol vertrouwen de toekomst tegemoet als de schulddienstverlener voor klanten van de deelnemende gemeenten in de Gemeenschappelijke Regeling.

Enschede, maart 2016

Dhr. Drs. P.G. Welman

Voorzitter Dagelijks Bestuur

Jaarverslag 2015

1.1 De organisatie

Stadsbank Oost Nederland is een Gemeenschappelijke Regeling. Wij zijn 'van en voor' gemeenten. Onze missie is om de financiële weerbaarheid en eigen kracht van huishoudens te versterken. Dit doen we door voortdurend te bouwen aan een betrouwbare, transparante en kwalitatief hoogwaardige uitvoeringsorganisatie, die samen met klanten duurzame resultaten boekt en zich daarover altijd maatschappelijk verantwoordt.

1.1.1 Kerngegevens 2015

Stadsbank Oost Nederland heeft 22 aangesloten gemeenten verdeeld over drie werkgebieden. De hoofdvesting van de organisatie is gevestigd in Enschede.

Kerngegevens Stadsbank Oost Nederland

Algemeen	2015	2014
Aangesloten gemeenten	22	22
Werkgebieden	3	3
Inwoners werkgebied *	900.432	901.361
Huishoudens *	385.443	383.607

* Demografische kerncijfers per gemeente 2015, december 2015, CBS

1.1.2 Bestuurlijke structuur

Het Algemeen Bestuur (2014 – 2018)

Elke aangesloten gemeente wijst uit haar raad dan wel college één lid aan voor het Algemeen Bestuur. Elk lid van het Algemeen Bestuur heeft in de vergadering één stem. De vergaderingen van het Algemeen Bestuur zijn openbaar.

Het Algemeen Bestuur heeft in 2015 twee keer vergaderd.

De samenstelling van het Algemeen Bestuur is per 31 december 2015 als volgt:

Het Algemeen Bestuur

Gemeente	Lid	Gemeente	Lid
Aalten	Dhr. F. Diersen	Lochem	Dhr. J. Kottelenberg
Almelo	Dhr. F. J. Cornelissen	Losser	Dhr. J.F. Hassink
Berkelland	Dhr. J.B. Boer	Montferland	Mevr. I.T.J.M. Wolsing
Borne	Dhr. M.J.R. Kotteman	Oldenzaal	Dhr. R.G.H. Christenhusz
Bronckhorst	Dhr. P. Seesing	Oost Gelre	Mevr. M.G. Frank
Dinkelland	Mevr. J.B.M. Zwiep	Oude IJsselstreek	Dhr. P. van de Wardt
Enschede	Dhr. P.G. Welman	Rijssen-Holten	Dhr. B. Beens
Haaksbergen	Mevr. A. Nijhuis	Tubbergen	Dhr. R.H. de Witte
Hellendoorn	Mevr. J.H. vd Dolder	Twenterand	Dhr. G.J. Binnenmars
Hengelo (Ov)	Mevr. M.H. ten Heuw	Wierden	Dhr. T.P. de Putter
Hof van Twente	Dhr. P. v. Zwanenburg	Winterswijk	Dhr. D.W. Aalderink

Het Dagelijks Bestuur (2014-2018)

Aan het begin van de zittingsperiode van het bestuur benoemen de leden van het Algemeen Bestuur uit hun midden het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit acht leden. Statutair maken de Algemeen Bestuursleden van de gemeenten Almelo, Enschede en Hengelo deel uit van het Dagelijks Bestuur.

Elk lid van het Dagelijks Bestuur heeft in de vergadering één stem. Bij het staken van stemmen beslist de stem van de voorzitter.

Het Dagelijks Bestuur heeft in 2015 zes keer vergaderd.

Het Dagelijks Bestuur	
Naam	Functie
Dhr. P.G. Welman	Voorzitter
Mevr. I.T.J.M. Wolsing	Vice-voorzitter
Mevr. M.H. ten Heuw	Lid
Dhr. D.W. Aalderink	Lid
Dhr. R.G.H. Christenhusz	Lid
Dhr. F. J. Cornelissen	Lid
Dhr. G.J. Binnenmars	Lid
Dhr. P. v. Zwanenburg	Lid

De heer P.G. Welman is voorzitter van het Algemeen Bestuur.

De heer R.S.R. de Ruiter, sectormanager Publieksdiensten en Sociale Zaken bij de gemeente Hengelo is secretaris van het bestuur.

Het Platform

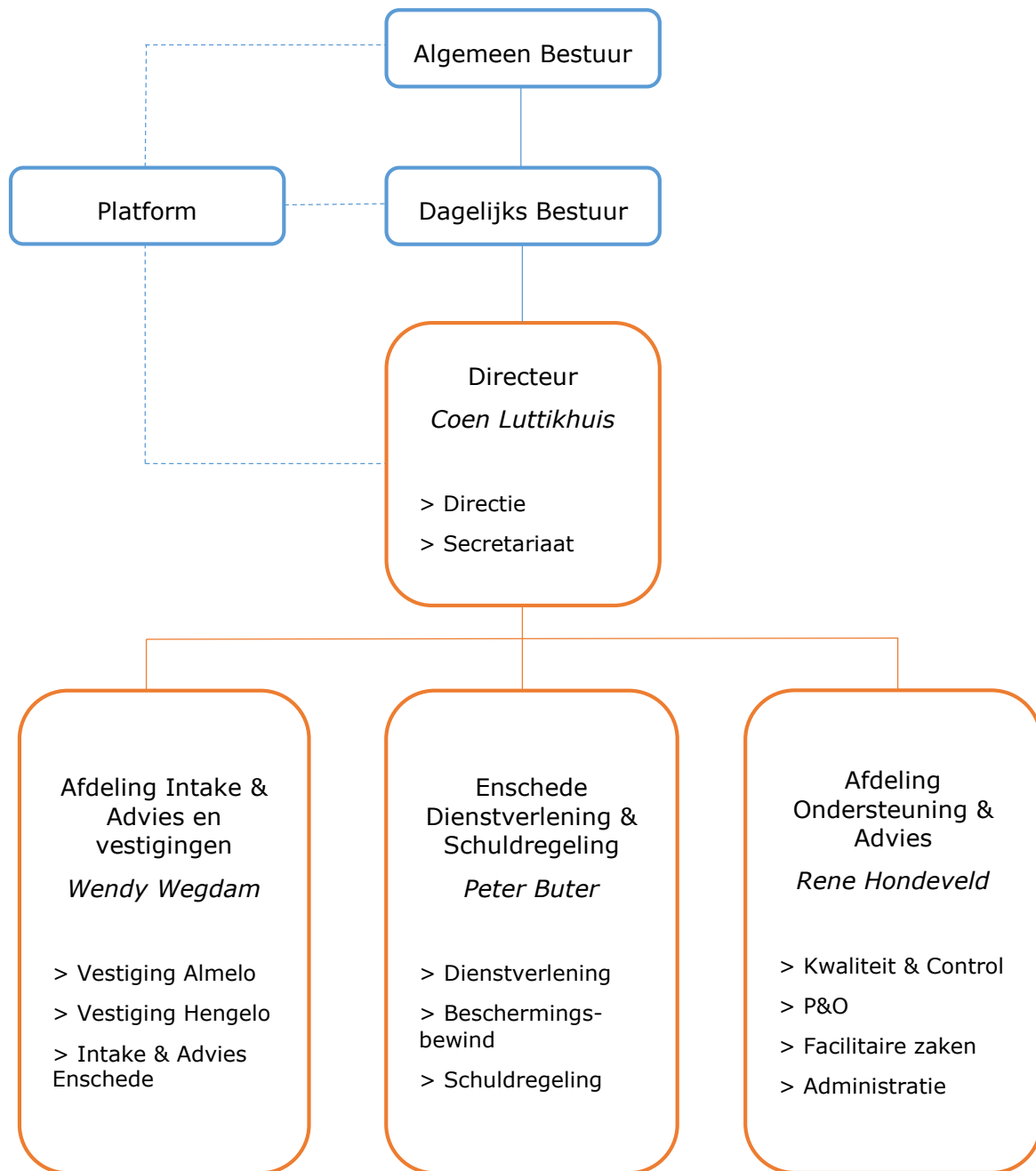
Het Platform is een permanente ambtelijke adviescommissie aan zowel het bestuur als de directeur van de bank. Het Platform geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het bestuur en de directie inzake het beleid en de bedrijfsvoering van de bank.

De voorzitter van het Platform wordt door het Algemeen Bestuur benoemd en neemt als adviseur deel aan de vergaderingen van zowel het Algemeen – als het Dagelijks Bestuur. De heer J.H. Scholtens, hoofd Afdeling Sociaal Economische Zaken bij de gemeente Almelo, is door het Algemeen Bestuur tot voorzitter van het Platform benoemd.

De vergaderingen worden in principe gepland vlak voor bestuursvergaderingen met de mogelijkheid om ook tussendoor vergaderingen in te plannen. In het jaar 2015 hebben een zevental vergaderingen plaatsgevonden.

Het jaar 2015 stond o.a. in teken van de nadere uitwerking en invulling van het nieuwe dienstverleningsmodel.

1.1.3 Organisatiestructuur van Stadsbank Oost Nederland

Dit betreft de organisatiestructuur tot en met 31 december 2015. Vanaf 1 januari 2016 start de Stadsbank Oost Nederland met een nieuwe organisatiestructuur die past bij het nieuwe dienstverleningsmodel.

1.1.4 Het werkgebied van de bank

Het werkgebied van de bank bestaat uit de 22 bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten. In dit werkgebied wonen 900.432 inwoners verdeeld over 385.443 huishoudens (bron CBS, december 2015).

Het werkgebied is op geografische gronden en gemeentelijke samenwerkingsverbanden verdeeld. Stadsbank Oost Nederland werkt op locatie in 22 gemeenten en kent als hoofdvestiging Enschede.

De tweeëntwintig gemeenten van Stadsbank Oost Nederland waren in 2015 als volgt ingedeeld:

Werkgebieden	
Werkgebied	Gemeente
Almelo	Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden.
Enschede	Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Enschede, Haaksbergen, Lochem, Losser, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk.
Hengelo	Borne, Dinkelland, Hengelo, Hof van Twente en Oldenzaal.

1.2 Bericht van het Dagelijks Bestuur

1.2.1 Doelstelling van Stadsbank Oost Nederland

De Stadsbank Oost Nederland is een Gemeenschappelijke Regeling. Wij zijn “van en voor” gemeenten. Onze missie is om financiële weerbaarheid en eigen kracht van huishoudens te versterken. Dat doen we door te blijven bouwen aan een betrouwbare, transparante en kwalitatief hoogwaardige uitvoeringsorganisatie, die samen met klanten duurzame resultaten boekt en zich daarover altijd maatschappelijk verantwoordt.

Vanuit deze missie en visie heeft de Stadsbank als doelstelling om haar schulddienstverlening maatwerkgericht en zo dicht mogelijk bij de klant te verrichten. Daarbij moet naar een duurzame oplossing voor de klant worden gezocht. De organisatie is gespecialiseerd in de ‘bancaire’ taken en krijgt steeds sterker een basisprofiel als 2e-lijnsvoorziening voor schulddienstverlening voor de aangesloten gemeenten.

De Stadsbank is in de tweede helft van 2015 gestart met de implementatie van het nieuwe dienstverleningsmodel, dat antwoord geeft op nieuwe vragen en verwachtingen van klanten en is verweven met de nieuwe oplossingen die gemeenten kiezen binnen het gemeentelijke sociale domein. De nieuwe werkprocessen zijn gericht op klantvriendelijkheid, snelle doorlooptijden, één aanspreekpunt voor de klant en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op basis van maatwerk. Dit alles zoveel mogelijk op locatie dichtbij de klant. Zowel de klanten, gemeenten als medewerkers van de Stadsbank zijn enthousiast over de bereikte resultaten in de pilot.

Het nieuwe dienstverleningsmodel wordt per 1 januari 2016 toegepast. De Stadsbank is getransformeerd van een organisatie met verschillende functionele afdelingen naar een organisatie die integraal rondom de klant is georganiseerd. Er zijn integrale klantteams samen per regio een gebiedsteam. De gebiedsteams worden ondersteund door een met klantmanagers gevormd met verschillende disciplines. Meerdere klantteams vormen centrale administratieve backoffice en een centrale beleidsadvies eenheid.

In de lijn met deze ontwikkelingen is de vestiging in Enschede in de tweede helft van 2015 gemoderniseerd. Ook de portal ‘Mijn Stadsbank’ heeft in 2015 een metamorfose ondergaan en biedt klanten nóg meer financieel inzicht in hun situatie. Bovendien heeft de klant nu meer mogelijkheden gekregen om zaken zelf digitaal en daarmee efficiënter te regelen.

In de dienstverlening richting gemeenten staan “maatwerk” en “innovatie” centraal. Belangrijk daarbij is dat een open en transparante dialoog met de opdrachtgevers plaatsvindt en dat de bank zich door gemeenten op open wijze laat aanspreken op de kwaliteit van de dienstverlening. Daarbij past een vereenvoudigd en transparant bekostigingsmodel, dat met ingang van 2016 wordt toegepast.

De bank is lid van de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK), de belangenvereniging van gemeentelijke kredietbanken, publieke instellingen en bedrijven die mensen met schulden helpen. Daarnaast is de bank aangesloten bij Sociale Banken Nederland (SBN), een samenwerkingsverband van kredietbanken en bij de Stichting Bureau Krediet Registratie (BKR) te Tiel.

1.2.2 Bestuur

Het Algemeen Bestuur heeft in 2015 twee maal vergaderd.

Op 25 juni 2015 is het voorstel "Vormgeving gemeenschappelijke basis & solidariteit binnen GR SON" gepresenteerd en heeft het Algemeen bestuur unaniem tot vaststelling van de opgenomen beslispunten besloten.

Daarnaast zijn de jaarstukken 2014, de Voorjaarsnota 2015, inclusief begrotingswijziging en de Primitieve begroting 2016 vastgesteld. Het Algemeen bestuur heeft kennis genomen van het 'Verslag Financiële Rechtmatigheid' en de Managementletter 2014.

De notitie 'Wijziging GR Stadsbank Oost Nederland' is ter informatie aan het Algemeen bestuur aangeboden en besproken.

Tijdens de tweede vergadering van 26 november heeft het Algemeen Bestuur de Najaarsnota 2015 en Primaire Begroting 2016 vastgesteld en kennisgenomen van de Managementletter 2015.

Daarnaast zijn de afspraken en rekenregels voor de overname van de intake door gemeenten in het nieuwe dienstverleningsmodel vastgesteld. Verder zijn de nieuwe nota 'Weerstandsvermogen en Risicobeheersing', het Treasurystatuut 2015 en de conversietabel HR21 SON behandeld en vastgesteld.

1.2.3 Dienstverlening van Stadsbank Oost Nederland

De Stadsbank ondersteunt de aangesloten gemeenten bij het gemeentelijk beleid ter bevordering van de maatschappelijke participatie van hun burgers, mede gericht op de 'bancaire taken' voor schuldhulpverlening. Hierbij wordt geanticipeerd op de ontwikkelingen in het Sociaal Domein. Er wordt maatwerk geleverd, zoveel mogelijk op locatie dichtbij de klant. De dienstverlening van de Stadsbank bestond in 2015 uit:

- Preventie- en voorlichtingsactiviteiten gericht op het voorkomen van financiële instabiliteit en verschuldiging.
- Het geven van advies over het creëren van financiële stabiliteit, het oplossen van schulden en het adviseren over het wegnemen van deficiënties die hebben geleid tot de financieel problematische situatie.
- Kredietmogelijkheden aan personen die voldoen aan de "Fido-criteria". De bank hanteert hierbij maatschappelijk verantwoorde rentepercentages.
- Budgetbeheer ter borging van de stabiliteit in de betaling van primaire lasten van het huishouden en ter ondersteuning van het herstel van de financiële zelfredzaamheid, zodat (verdere) verschuldiging kan worden voorkomen.
- Meerderjarigenbewind aan personen die blijvend niet bij machte zijn zelfstandig de eigen financiën te beheren.
- Voorliggende voorziening voor meerderjarigenbewind (BudgetZeker) aan personen die tijdelijk niet bij machte zijn zelfstandig de eigen financiën te beheren.
- Bemiddeling tussen schuldenaar en schuldeisers om tot een minnelijke schuldregeling te komen en ter voorkoming van maatschappelijke uitval.
- Beheer minnelijke regelingen ter borging van een minnelijke regeling en ter ondersteuning van een eventuele re-integratie op de arbeidsmarkt.
- De afgifte van de verklaring en het ondersteunen bij het opstellen van het verzoekschrift conform de Faillissementswet inzake de toelating tot de wettelijke schuldsanering.

1.3 Bedrijfsvoering 2015

1.3.1 Autonome ontwikkelingen 2015

Het aantal indicatiestellingen is met 14% gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar (2015: 2.591; 2014: 3.027). Ook het aantal geopende Budgetbeheerrekeningen is gedaald ten opzichte van 2014, met bijna 17%. Het aantal schuldregelingsovereenkomsten is in vergelijking met 2014 afgenomen met 18%.

Onder andere door de introductie van de telefonische scan kan doelmatiger worden geïndiceerd en/of doorverwezen.

Hiertegenover staat een verdere toeloop op beschermingsbewind (actief 2015: 950 actief 2014: 870). De door de Stadsbank in 2015 geïntroduceerde voorliggende voorziening BudgetZeker biedt mogelijkheden om de toestroom naar beschermingsbewind te beperken voor klanten die op termijn wel de potentie hebben om financieel zelfredzaam te zijn.

Het aantal verstrekte kredieten is in 2015 met 13% gestegen. Dit houdt mede verband met de toename van leningen onder borg voor statushouders.

1.3.2 Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

Om de doelmatigheid en de rechtmatigheid te borgen zijn door de organisatie het afgelopen jaar de volgende maatregelen getroffen:

1. Doelmatig aanwenden financiële middelen - Afsluiten van kortlopende inkoopcontracten en verdergaande digitalisering en automatisering van processen. Bij het afsluiten van flexibele arbeidscontracten rekening houden met de autonome ontwikkelingen van de dienstenafname en de invoering van het nieuwe dienstverleningsmodel.

2. Inzicht in de doelmatigheid - Koppeling van het dienstenaanbod aan formatie en exploitatie. Maandelijks door middel van een dashboard op medewerkersniveau inzicht geven in de ontwikkelingen van de sturingsindicatoren van de primaire processen. Tweemaandelijks op managementniveau rapporteren over de formatieve en financiële situatie en ontwikkeling van de Stadsbank.

3. Doelmatige verkrijging van middelen - De overtollige middelen worden overeenkomstig het Treasurystatuut in een deposito met rente typische looptijd van 3 maanden gehouden bij ABN AMRO.

4. Inzicht in de rechtmatigheid - De interne controle is uitgewerkt, conform het door het Algemeen Bestuur vastgestelde Controleprotocol van de bank. Op basis hiervan verricht de accountant een interim-controle in het najaar en rapporteert hierover in de Managementletter aan het management en het Dagelijks Bestuur. Daarnaast maakt de accountant een Verslag van Bevindingen, naar aanleiding van de controle van de jaarrekening.

Rechtmatigheid- en kwaliteitscontrole

Gedurende het jaar worden steekproefsgewijs controles verricht door het onderdeel Advies & Control van de afdeling Ondersteuning & Advies.

De inzet is om alle bedrijfsprocessen zo efficiënt mogelijk en volgens de voorschriften uit te voeren. De medewerkers van de bank kunnen hierbij gebruik maken van diverse instructies, zoals bijvoorbeeld het Kwaliteitshandboek.

De kwaliteitscontrole vindt op verschillende inputgegevens en sturingsindicatoren plaats. Afwijkingen van de norm worden geregistreerd en hierover wordt gerapporteerd naar de betrokkenen. Naar aanleiding hiervan vinden herstelacties plaats, die worden gemonitord door Advies & Control. Indien van toepassing worden de (werk)processen hierop aangepast.

1.4 Programmaverantwoording

Voor u ligt de programma verantwoording over het jaar 2015. Deze voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

De bank kent twee programma's: het programma *Algemeen Bestuur* en het programma *Financieel – maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen*.

Het programma *Algemeen Bestuur* heeft betrekking op het 'besturen' van de bank door het Algemeen en Dagelijks Bestuur en de niet product- of dienstverlening-gerichte ontwikkelingen binnen de bank met het oog op een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering.

In het programma *Financieel – maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen* vallen alle 'primaire' producten en diensten van de bank.

1.4.1 Programma: Algemeen Bestuur

Resultaten

Het programma *Algemeen Bestuur* omvat de volgende bestuursproducten: *bestuursorganen* en *bestuursondersteuning*. Tevens behoren tot dit programma de niet product-/dienstverlening specifieke activiteiten en voorzieningen gericht op een effectief en efficiënt beheer van de bedrijfsvoering.

Bestuursorganen

Het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur geven sturing aan- en reageren op de bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen. Deze sturing is steeds gericht op een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering bij de bank.

Bestuursondersteuning

Het management legt door middel van de *Voorjaarsnota 2015* en de *Najaarsnota 2015* periodiek verantwoording af aan het bestuur over het gevoerde beleid en de verzorgde dienstverlening.

Vanuit de afdeling Ondersteuning & Advies vindt de algemene interne ondersteuning aan de diverse organisatieonderdelen en het management plaats. Bij de algemeen interne ondersteuning gaat het onder meer om de personeelszorg, communicatie, juridische zaken, de centrale klantadministratie, de organisatie- en eigen financiële administratie, de kwantitatieve, kwalitatieve en financiële informatievoorziening en de facilitaire ondersteuning.

Gerealiseerde activiteiten

Communicatie

1. Bestuur

Het Algemeen Bestuur heeft dit jaar twee keer vergaderd. Het Dagelijks Bestuur heeft in 2015 zes reguliere en geen extra vergaderingen gehouden.

2. Platform

Het Platform is een adviesorgaan voor zowel het Bestuur als de directie van Stadsbank Oost Nederland. Alle bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten gemeenten nemen deel in het Platform. Het Platform adviseert zowel op verzoek als zelfstandig het Bestuur en de directie over ontwikkelingen in de schulddienstverlening. Het Platform heeft in 2015 zeven keer vergaderd. Het Platform wordt terzijde gestaan door de directie en wordt ambtelijk ondersteund.

3. Informatievoorziening

Stadsbank Oost Nederland vindt het belangrijk de deelnemende gemeenten goed te informeren over de ontwikkeling van de SON-dienstverlening aan burgers. De gemeenten worden hierover in het Algemeen Bestuur geïnformeerd door middel van de *Voorjaarsnota 2015* en de *Najaarsnota 2015*, inclusief de wijziging van de begroting.

Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de directeur, die wordt bijgestaan door een compact Managementteam. In 2015 zijn de voorbereidingen getroffen voor de invoering van het nieuwe dienstverleningsmodel per 1 januari 2016. Qua externe oriëntatie ligt de focus op het 'werken in het zicht van de deelnemende gemeenten' en de deelname aan de lokale netwerkstructuren binnen een gemeente, die bijdragen aan de nieuwe antwoorden die gemeenten formuleren voor de opgaven in het sociale domein.

De nieuwe werkprocessen zijn gericht op klantvriendelijkheid, snelle doorlooptijden, één aanspreekpunt voor de klant en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening op basis van maatwerk, zoveel mogelijk op locatie dichtbij de klant.

Personeelsbeleid

Activiteiten 2015

Naast de reguliere werkzaamheden lag de prioriteit in 2015 onder andere op de volgende onderdelen:

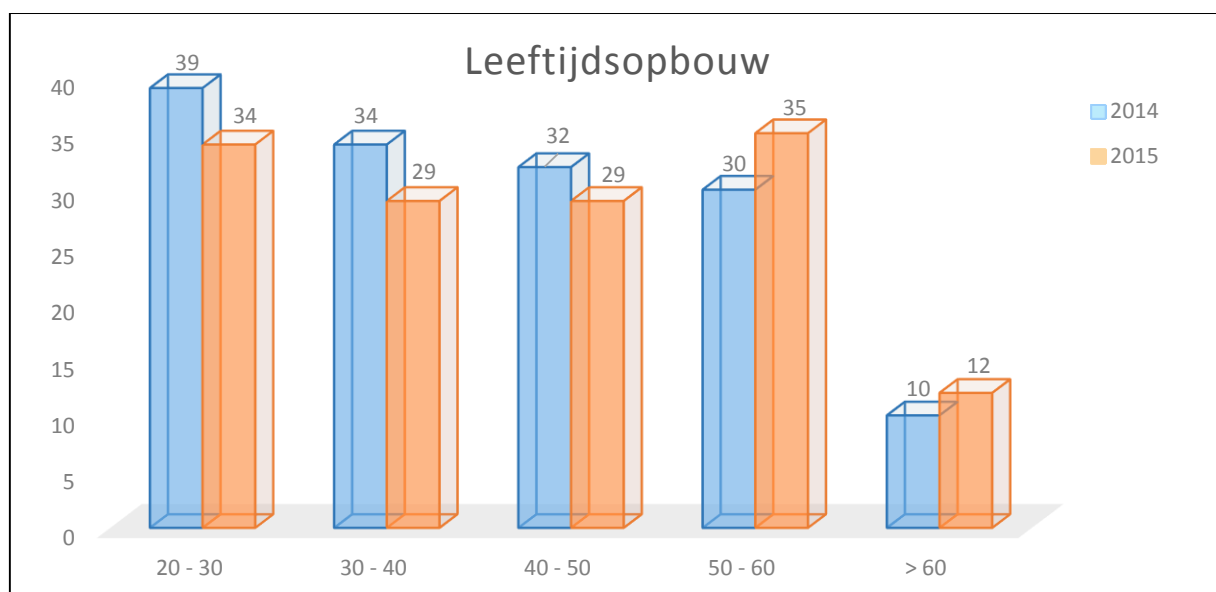
- Het actualiseren van de huidige functieprofielen en de voorbereiding op de overgang naar HR21, het nieuwe functiewaarderingssysteem
- De personele aspecten van de invoering van het Nieuwe dienstenmodel
- Optimaliseren gebruik Personeelsinformatiesysteem
- Arbo en Ziekteverzuim; In 2015 een nieuwe dienstverlener
- Opleiding & Ontwikkeling (o.a. in kader van nieuwe dienstenmodel)
- Implementatie gevolgen Wet Werk en Zekerheid
- Implementatie en bewaking gevolgen Werkkostenregeling

Formatie

Op 31 december 2015 bedraagt de formatie in totaal 120,2 fte, waarvan 86,9 fte met een ambtelijke aanstelling en 33,6 fte ingehuurd.

Leeftijdsopbouw (vast en flexibel)

De leeftijdsopbouw van onze medewerkers is als volgt weer te geven:

Aantal medewerkers per 31 december 2015.

Ziekteverzuim

De ziekteverzuimcijfers hebben betrekking op medewerkers met een aanstelling. Het bijhouden van verzuimcijfers van payroll- en uitzendmedewerkers is de verantwoordelijkheid van het betreffende uitzendbureau.

Het gemiddelde verzuimcijfer van 2015 is 6,05% ten opzichte van 5,13% in 2014 en 5,33% in 2013. Dit percentage van 6,05% ziekteverzuimpercentage is exclusief zwangerschapsverlof. De stijging t.o.v. 2014 wordt met name veroorzaakt door langdurige ziekte van een aantal medewerkers. De begeleiding van deze medewerkers krijgt extra aandacht met als doel om de duur en frequentie van het verzuim te verlagen.

Opleidingen

In 2015 zijn er een aantal opleidingen geweest in het kader van kennisvergroting. Dit met het oog op de start van het nieuwe dienstverleningsmodel. Daarnaast is er geïnvesteerd in teambuilding van alle afdelingen en teams.

Kosten

Programma 1 (bedragen in €)			
Algemeen Bestuur	2015		2014
	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie
Lasten	1.543.200	1.655.900	1.775.300
Baten	1.543.200	1.655.900	1.775.300
Saldo	-	-	-

1.4.2 Programma: Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen

Resultaten

Preventie

De inzet is om instanties en middelbare scholieren beter inzicht te geven in financiën. Schuldpreventie is een mix van maatregelen, activiteiten en voorzieningen die er op gericht zijn dat mensen financieel vaardig worden en zich zo gedragen dat zij hun financiën op orde houden. In 2015 zijn afspraken gemaakt met gemeenten om de voorlichtingen op scholen en voor vrijwilligersorganisaties te geven.

Indicatiestelling

Het aantal aanvragen reguliere indicatiestellingen is met 14% gedaald, van 3026 in 2014 naar 2.591 in 2015. Het aantal aanvragen crisisinterventie is met 18% gedaald. Onder andere door de introductie van een telefonische scan kan doelmatiger worden geïndiceerd en/of doorverwezen.

Kredietverlening

Het aantal verstrekte leningen is in 2015 ten opzichte van 2014 met 13% gestegen. De totaal verstrekte netto kredietsom kwam uit op circa €2,5 miljoen met een gemiddeld bedrag van €2.430. Dit houdt mede verband met de toename van leningen onder borg voor statushouders.

De achterstand op leningen is in 2015 met 4% gedaald ten opzichte van 2014 en bedroeg €410.222. Het percentage van de achterstand ten opzichte van het uitstaande saldo op leningen is ook gedaald van 10,2% naar 9%.

Stabilisatie en herstel financiële huishouding

Stadsbank Oost Nederland heeft in 2015 1.501 gefiatteerde aanvragen voor budgetbeheerrekeningen gerealiseerd. Dit is een daling ten opzichte van 2014 met 17%.

Het aantal beëindigingen van de budgetbeheerrekeningen bedroeg 1.460 en is ten opzichte van 2014 met 4% gestegen.

Het beroep op beschermingsbewind is in lijn met de landelijke trend verder toegenomen (actief 2015: 950; actief 2014: 864).

Minnelijk schuldregelen

In 2015 zijn er 1.255 schuldregelingsovereenkomsten getekend. Dit is een daling van 18% ten opzichte van 2014.

Er is in 2015 sprake van 420 geslaagde bemiddelingen (toename van 10% ten opzichte van 2014), 6 herfinancieringen en 99 verstrekte saneringskredieten.

In het geval het minnelijke traject geen doorgang vindt, kan er een beroep gedaan worden op de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). In 2015 zijn er 974 Verklaringen art. 285 Fw voor toelating tot de WSNP opgesteld. In 2014 waren er dit 1.009.

Nazorg

Voor alle klanten die bij Stadsbank Oost Nederland een traject Stabilisatie en/of Schulden Oplossen succesvol hebben afgerond, biedt SON nazorg aan. In 2015 is bij 271 klanten nazorg geboden.

Additionele dienstverlening

Kasbetalingen sociale diensten

De bank heeft in de eerste helft van 2015 nog de kasbetalingen voor de gemeentelijke sociale diensten van Enschede en Hengelo verzorgd. In de loop van 2015 hebben de beide gemeenten dit zelf ter hand genomen.

Kasbetalingen (aantallen)		
Werkgebied	2015	2014
Almelo	-	97
Enschede	1.074	1.630
Hengelo	38	585
Totaal	1.112	2.312

Het totaal aantal kasbetalingen is in 2015 met 50% gedaald. Deze dalende trend is al enkele jaren gaande.

Het totaal bedrag van de kasbetalingen is als volgt:

Kasbetalingen (bedragen in €)		
Werkgebied	2015	2014
Almelo	-	25.700
Enschede	209.800	417.700
Hengelo	8.000	139.400
Totaal	217.800	582.800

Dienstverlening op locatie

In 2015 hebben de medewerkers van de Stadsbank in Almelo en Hengelo flexibel gewerkt. Uitvalsbasis was het werkplein in Almelo en het stadskantoor in Hengelo.

Additionele dienstverlening

Voor 2015 zijn diverse maatwerkafspraken gemaakt met gemeenten voor de uitvoering van additionele dienstverlening.

Voor de gemeente Borne betreft dit een specifiek uitstroomproject. Aan de hand van meerdere coachingsgesprekken worden klanten vaardigheden bijgebracht, waardoor de financiële zelfredzaamheid toeneemt en de kans op recidive wordt verkleind.

In de gemeenten Twenterand, Aalten en Hengelo zijn maatwerkafspraken gemaakt omtrent het uitvoeren van de schulddienstverlening.

In de gemeenten Dinkelland, Lochem en Oldenzaal zijn inloopsprekken verzorgd.

In de gemeenten Enschede, Dinkelland, Oldenzaal, Montferland, Oost Gelre, Berkelland en Winterswijk zijn afspraken gemaakt over de uitvoering van budgetcoaching. Deze additionele dienstverlening richt zich op het bevorderen van financiële zelfredzaamheid.

Op een aantal scholengemeenschappen in de gemeenten Oldenzaal, Almelo, Tubbergen en Rijssen-Holten heeft de bank gastlessen verzorgd, die in het teken staan van het "omgaan met geld".

Gerealiseerde activiteiten

Preventie

De bank heeft door gerichte voorlichtingsactiviteiten op scholen en bij vrijwilligersorganisaties de risico's en de gevolgen van verschuldiging onder de aandacht gebracht.

Indicatiestelling

Voorafgaand aan de feitelijke dienstverlening door de bank is een op de klant afgestemd adviesrapport vastgesteld. In deze rapportage is opgenomen welke instrumenten het beste kunnen worden ingezet voor de beantwoording van de door de klant gestelde hulpvraag.

Kredietverlening

De kredietverlening is ten opzichte van commerciële banken aan de onderkant van de markt gepositioneerd. Als gemeentelijke kredietbank streven we niet naar een zo groot mogelijke kredietportefeuille, maar richten ons uit maatschappelijk oogpunt op een specifieke doelgroep. Uitgangspunt voor de tarieven is om deze onder de tarieven van de commerciële banken te positioneren.

Het totaalbedrag dat als oninbaar afgeschreven moest worden is gedaald van € 65.700 in 2014 naar € 63.200 in 2015. De redenen voor deze afschrijvingen zijn overlijden, afschrijvingen van een deel van de vorderingen als gevolg van een geslaagd minnelijk of wettelijk schuldensaneringstraject, oninbaarheid als gevolg van vertrek met onbekende bestemming en overige redenen.

Stabilisatie en herstel financiële huishouding

De meeste financiële problemen van klanten zijn het gevolg van een structurele onbalans tussen inkomsten en uitgaven. De zogenaamde primaire lasten, met name huur/hypotheek en energielasten worden veelal als sluitpost van het huishoudboekje gebruikt, met alle negatieve gevolgen van dien, zoals dreigende huisuitzetting, afsluiting van energie e.d.

Door inzet van budgetbeheer is de betaling van de primaire lasten en overige financiële verplichtingen van de klant gewaarborgd. In het geval van betalingsachterstanden kan in overleg met de klant een betalingsregeling worden getroffen. Daartoe wordt een budgetplan opgesteld, waarin balans wordt aangebracht tussen de inkomsten en uitgaven waardoor financieel evenwicht ontstaat.

De klant wordt ondersteund bij de uitvoering van het budgetplan. Zo nodig wordt de klant gewezen op flankerende voorzieningen.

Afhankelijk van afspraken met gemeenten kan het begeleidingstraject geïntensiveerd worden door middel van budgetcoaching en budgethulp. Intensivering van de begeleiding heeft als doel de financiële zelfredzaamheid van de klant te bevorderen. Door het bieden van maatwerk wordt gezocht naar een duurzame oplossing voor de klant.

Klanten die aantoonbaar (deskundigenrapport) niet in staat zijn hun financiële huishouding zelfstandig en verantwoord te voeren kunnen in aanmerking komen voor beschermingsbewind, indien mogelijke voorliggende voorzieningen niet passend zijn. In voorkomende gevallen dient Stadsbank hiertoe namens de klant een verzoek in bij de rechtbank.

Minnelijk schuldregelen

Door de bank wordt bemiddeld tussen de schuldenaar en diens schuldeisers om tot een regeling van de schulden te komen. Daarbij onderzoekt de bank of door middel van betalingsregelingen over een periode van maximaal vijf jaar of een herfinanciering van de schulden de volledige schuldsituatie kan worden opgelost.

Indien dit niet mogelijk is, wordt gekeken of een saneringskrediet verantwoord is, dan wel dat een schuldbemiddeling tot een oplossing kan leiden. Een saneringskrediet en een schuldbemiddeling hebben een looptijd van drie jaar. Bij onwillige schuldeisers kan de cliënt een beroep doen op de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). Stadsbank Oost Nederland ondersteunt de klant hierbij en geeft in voorkomende situaties een verklaring af aan de rechtbank voor toelating tot de WSNP.

Nazorg

Het doel van nazorg is om de recidive te voorkomen. Binnen een jaar na de beëindiging van de aangeboden dienstverlening tracht de bank inzicht te krijgen in de financiële situatie van de klant na het succesvol uitstromen naar het zelfstandig beheren van de financiën. Indien er sprake is van disbalans in de inkomsten en uitgaven, wijst de bank de klant op de mogelijkheden om de financiële situatie in evenwicht te brengen.

Additionele dienstverlening

Kasbetalingen sociale diensten

De bank heeft in 2015 voor de gemeenten Hengelo en Enschede een gedeelte van de gemeentelijke kasfunctie verricht.

Dienstverlening op locatie

Naast de standaard dienstverlening verzorgt Stadsbank Oost Nederland voor een aantal gemeenten dienstverlening op locatie op maat, met name in de vorm van een inloopspreekuur en het verzorgen van intakegesprekken en preventieve activiteiten.

Resultaat

Product	Soort dienst	2015		2014
		Begroot	Realisatie	Realisatie
Indicatiestelling				
Reguliere indicatiestelling	Stand.	2.772	2.591	3.026
Crisis-interventie	Stand.	138	129	158
Extra intake faciliteiten				
Huisbezoek	Add.		-	2
Multidisciplinair overleg	Add.	18	12	28
Kredietverlening				
Kredietbeoordeling	Stand.	1.823	1.943	2.003
Verstrekte Sociale leningen	Stand.	799	930	789
Verstrekte Herfinancieringen	Stand.	12	6	17
Verstrekte Saneringskredieten	Stand.	103	99	109
Stabilisatie en Herstel Financiële Huishouding				
Aanvragen budgetbeheer		2.528	2.379	2.650
Opstart budgetbeheer	Stand.	1.577	1.501	1.801
Beëindiging budgetbeheer	Stand.	1.465	1.460	1.409
Actieve BBR per 31/12*		6.381	6.053	6.198
waarvan zelfbetalers	Stand.	1.543	1.535	1.649
Budetbegeleiding*				
Budgetcoacing	Stand.	138	18	277
Budgethulp	Stand.		37	507
Meerderjarigenbewind lopend*	Stand.	952	950	864
Meerderjarigenbewind nieuw	Stand.	252	181	328
Minnelijk schuldregelen				
Bemiddeling schuldregeling	Stand.	1.273	1.255	1.478
Beh. Standaard bet. Regeling*	Stand.		10	14
Gerealiseerde schuldbemiddeling*			418	380
Beh. Standaard schuldbemiddeling*	Stand.	785	844	670
Voorlopige voorziening art. 284	Stand.	12	9	6
Verklaring & Verzoekschrift art. 285	Stand.	1.072	974	1.009
Dwangakkoord art. 287 a	Stand.			
Moratorium art. 287 b	Stand.	29	18	33
Nazorg				
Nazorg	Stand.	240	271	307

* 'Begroot' - gemiddeld over 2015
 'Realisatie' - actueel per 31-12

Kosten

Programma 2 (bedragen in €)

Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen	2015		2014
	Realisatie	Begroting na wijziging	Realisatie
Lasten	7.951.600	8.080.700	9.441.300
Baten	8.101.800	8.244.700	8.173.000
Saldo	150.200	164.000	-1.268.300

Klachten en verzoeken tot heroverweging

Het aantal klachten over de dienstverlening van de bank laat in 2015 ten opzichte van voorgaande jaren een dalende tendens zien. De verzoeken tot heroverweging vertonen ook een daling ten opzichte van het aantal heroverwegingen in 2014.

Klachten en heroverwegingen (aantallen)					
	2011	2012	2013	2014	2015
Klachten	126	72	75	70	44
waarvan <i>gegrond en gedeeltelijk gegrond</i>	21	5	10	8	5
Heroverwegingen	170	163	150	86	64
Totaal	296	235	225	156	108

1.5 Verplichte paragrafen

1.5.1 Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen

In het Besluit begroting en verantwoording (BBV) is bepaald dat organisaties hun weerstandsvermogen, het vermogen om risico's financieel op te vangen, in kaart moeten brengen.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- De weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de organisatie beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
- Alle risico's die de bank loopt en waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het gaat hier over niet-kwantificeerbare risico's. Voor wel-kwantificeerbare risico's is de bank verplicht om voorzieningen te vormen.

De Stadsbank is een gemeenschappelijke regeling (GR), waarin de gemeenten uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor een eventueel nadelig saldo van de bank. Theoretisch kan gesteld worden dat de bank zonder eigen reserves kan functioneren. Praktisch en theoretisch zouden de nadelen daarvan de (vermeende) voordelen verre overtreffen. Het Algemeen Bestuur heeft dan ook vastgesteld dat het wenselijk is dat de bank over eigen reserves moet beschikken. Hiermee wordt voorkomen dat bij een andere uitkomst van kosten en/of opbrengsten in enig jaar, als gevolg van niet te voorziene ontwikkelingen, de aangesloten gemeenten aan een eventueel tekort moeten bijdragen.

Weerstandscapaciteit

Onder de weerstandscapaciteit wordt verstaan de aanwezige capaciteit aan middelen om financiële risico's, waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten, op te kunnen vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Ze geeft aan in hoeverre onverwachte, substantiële, niet begrote kosten gedekt kunnen worden. Onderscheid kan worden gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Met het eerste wordt bedoeld het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat deze invloed hebben op de voortzetting van taken op het bestaande niveau. Met het tweede worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken.

Een positief saldo op de meerjarenbegroting behoort tot de structurele weerstandscapaciteit. Bij de Stadsbank is structurele weerstandscapaciteit niet aan de orde, omdat gestreefd wordt naar een meerjarige sluitende begroting.

Mogelijke onderdelen van de incidentele weerstandscapaciteit zijn:

- De Algemene Reserve
- Bestemmingsreserves
- De post Onvoorzien
- Stille reserves

Stadsbank Oost Nederland gebruikt de incidentele weerstandscapaciteit om zowel incidentele als structurele tegenvallers te dekken. Mochten zich gedurende een jaar structurele tegenvallers voordoen, zonder dat daar meevallers tegenover staan, dan dekt de Stadsbank die incidenteel af middels de incidentele weerstandscapaciteit. Vervolgens zal hiervoor bij de eerstvolgende begroting dekking gezocht worden.

Het eigen vermogen bestaat uit de Algemene Reserve en bestemmingsreserves. Voor de Stadsbank bestaat het belangrijkste deel van de weerstandscapaciteit uit de omvang van de Algemene Reserve. Op de bestemmingsreserves van de Stadsbank ligt een door het Algemeen Bestuur geaccordeerde bestemming. Bij het wegvallen van deze bestemming is sprake van vrij beschikbare bestemmingsreserves.

Weerstandscapaciteit per 31 december 2015 (bedragen in €)	
Reserves	Bedrag
Algemene reserve	1.043.800
Bestemmingsreserve	828.300
Totaal	1.872.100

Ten aanzien van stille reserves zou moeten worden gezien in hoeverre er sprake is van een overwaarde op de activa (actuele waarde > boekwaarde). Vervolgens moet worden nagegaan in hoeverre deze op korte termijn aangewend kunnen worden om tegenvallers op te vangen. De bereidheid tot het (extra) verhogen van de tarieven voor de dienstverlening van de bank zal uiteindelijk een politieke keuze zijn. Deze onderdelen van de weerstandscapaciteit zijn niet exact te becijferen. Bij de bepaling is het gebruikelijk om voorzichtigheid in acht te nemen.

Beleid

Het Algemeen Bestuur heeft op 26 november 2015 de nieuwe kaders voor het weerstandsvermogen en de risicobeheersing vastgesteld in de beleidsnota 'Weerstandsvermogen en Risicobeheersing Stadsbank Oost Nederland 2016 – 2019'. Deze kaders zullen vanaf 2016 worden toegepast in het nieuwe dienstverleningsmodel. Er zal periodiek een risicoanalyse plaatsvinden, te beginnen in 2016. Aan de hand hiervan wordt bepaald of het weerstandsvermogen in het nieuwe dienstverleningsmodel voldoende wordt geacht om deze risico's te kunnen afdekken.

Voor het jaar 2015 is nog gebruik gemaakt van het advies van KPMG Accountants uit 2011 over de aspecten die van belang zijn bij de bepaling van de minimale omvang van het noodzakelijke weerstandsvermogen van de Stadsbank.

Het advies van KPMG is in de DB vergadering van oktober 2011 besproken. Hierop is door het Dagelijks Bestuur besloten om het Algemeen Bestuur voor te stellen de ondergrens van het weerstandsvermogen te bepalen op 15% van de personele uitgaven; dit naar analogie van de bovengrens die eveneens is gekoppeld aan de personele uitgaven (tot een maximum van 45%).

Op basis van de werkelijke stand van de Algemene Reserve per 31-12-2015 zal de dekkingsgraad van de Algemene reserve 22% van de personeelslasten (eigen personeel) bedragen en ligt daarmee dus binnen de grens van het minimale 15% en maximale 45% gewenste percentage.

De risico's zijn opgenomen in de risicoparagraaf. De risicoparagraaf wordt zowel bij het jaarverslag als de primitieve begroting opgenomen en is een verplicht onderdeel.

Bestemmingsreserves

De bank kent een aantal bestemmingsreserves waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient opgebouwd te zijn met bestuursbesluiten van het Algemeen Bestuur dan wel

opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming. De stand van de bestemmingsreserves per ultimo 2015 bedraagt € 828.300.

Voorzieningen

De bank heeft een aantal voorzieningen opgenomen. Voorzieningen worden opgenomen als er sprake is van een te kwantificeren financiële verplichting of financieel risico. Daarnaast kunnen tot voorzieningen ook gerekend worden de van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. De stand van de voorzieningen bedraagt per 31 december 2015 € 510.300.

Financiële kengetallen

In de gewijzigde artikel 11 van het BBV zijn er onder het tweede lid nog twee onderdelen toegevoegd: kengetallen en beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

De financiële kengetallen zijn een uniforme set van kengetallen die een betere inzicht geven in de financiële posities van de gemeenten en provincies, en daarmee ook informatie over de weer- en wendbaarheid van hun begrotingen. De volgende vijf kengetallen worden met ingang van de begroting 2016 en de jaarstukken 2015 in de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing opgenomen:

- Netto schuldquote en Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit

De eerste twee kengetallen zijn in dit jaarverslag gepresenteerd. De overige kengetallen zijn niet van toepassing voor de Stadsbank, als gemeenschappelijke regeling voor schuldhelpverlening. De berekening van de kengetallen is conform de ministeriële richtlijnen voor de wijze waarop kengetallen worden vastgesteld en opgenomen in de begroting en het jaarverslag van provincies en gemeenten (Stcrt. 2015, 20619).

Kengetallen	2014	begroting 2015	2015
<i>Netto schuldquote</i>	-6%	-1%	-1%
<i>Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen</i>	34%	43%	44%
<i>Solvabiliteitsratio</i>	9%	10%	10%

1.5.2 Risico's

In deze risicoparagraaf worden alle voorzienbare risico's vermeld, waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot balanstotaal of financiële positie. In veel gevallen is het moeilijk om de te verwachten risico's te becijferen of aan te geven hoeveel procent kans de bank loopt dat een bepaalde tegenvaller zal optreden. De onderwerpen met financiële onzekerheden zijn gerangschikt in risicocategorieën, te weten: financiële risico's, risico's op eigendommen en overige risico's.

Nr.	Onderwerp
A	Financiële risico's
1	Volumebeleid gemeenten
2	Kredietomzet
3	Overige financiële risico's
B	Risico's op eigendommen
1	Aansprakelijkheid schadegevallen
C	Overige risico's
1	Overheidsmaatregelen
2	Software
3	Beroepsaansprakelijkheid
4	WIA

Financiële risico's

A1 Volumebeleid gemeenten

De bank is voor haar inkomsten afhankelijk van de omvang van de verleende dienstverlening. Indien gemeenten besluiten tot een ingrijpende beperking van het gebruik van onze diensten, heeft dit direct consequenties voor de inkomsten van de bank, terwijl de bank niet onmiddellijk haar bedrijfsvoering op een ingrijpende daling van de omzet kan aanpassen.

A2 Kredietomzet

Een substantiële daling van de kredietomzet (> 20%) heeft een negatief gevolg voor de resultaten en brengt ook op termijn een herschikking van de formatie met zich mee.

A3 Overige financiële risico's

Vanaf 2016 zouden financiële risico's kunnen optreden, als de Stadsbank voor een deel van haar activiteiten Vennootschapsbelasting moet afdragen op de hiermee behaalde winst. Momenteel wordt in samenwerking met de andere kredietbanken en externe fiscaal adviseurs (Deloitte) onderzocht of en in welke mate dit aan de orde zal zijn. In de loop van 2016 zal duidelijker worden hoe de nieuwe VPB-wetgeving moet worden geïnterpreteerd voor de activiteiten van de Stadsbank. Hiervan zal verslag worden gedaan richting het Algemeen Bestuur.

De gevolgen van de uitspraak van de Hoge Raad omtrent de claim van de belastingdienst met betrekking tot de WVA gelden worden momenteel in kaart gebracht. Als hierover meer duidelijk is wordt hierop teruggekomen in de Voorjaarsnota of Najaarsnota 2016.

Risico's op eigendommen

B1 Aansprakelijkheid schadegevallen

Indien de bank aansprakelijk wordt gesteld voor schadegevallen kan het zijn dat deze niet vallen onder de algemene WA-verzekering van de bank. Voor deze schadevergoedingen is dan geen dekking aanwezig. Dit geldt ook voor eventuele proceskosten.

Overige risico's

C1 Overheidsmaatregelen

Overheidsmaatregelen ten aanzien van het mogen uitoefenen van bepaalde activiteiten die door de bank worden uitgevoerd, kunnen de resultaten zowel positief als negatief beïnvloeden.

C2 Software

Voor het gebruikte softwarepakket Allegro is een excrow-overeenkomst afgesloten bij NCC Group, waar de broncodes zijn ondergebracht. Een faillissement van de leverancier houdt dus in dat naar vervangen moet worden gezocht.

C3 Beroepsaansprakelijkheid

Indien de Stadsbank aansprakelijk wordt gesteld voor schadegevallen voortvloeiende uit de beroepsbeoefening, kan het zijn dat deze niet vallen onder de huidige beroepsaansprakelijkheidsverzekering. Voor deze schadevergoedingen en eventuele proceskosten is dan geen dekking.

C4 WIA

De kosten van een WIA-uitkering kunnen verhaald worden op de veroorzaker van de arbeidsongeschiktheid. De bank heeft hiervoor geen speciale verzekering afgesloten.

1.5.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Eén van de basiselementen voor de financiële positie van de bank zijn de kapitaalgoederen en de onderhoudsstaat. Tot de kapitaalgoederen worden gerekend de gebouwen en de terreinen die in eigendom van de bank zijn.

Het onderhoudsplan wordt jaarlijks geactualiseerd. De kosten kunnen worden gedekt uit de Voorziening Onderhoud gebouwen en installaties.

Ook zijn voor de komende jaren een aantal vervangingsinvesteringen in beeld gebracht. Deze zullen jaarlijks worden opgenomen in de Meerjarenbegroting.

Bij de geplande onderhoudswerkzaamheden en investeringen is en wordt geanticipeerd op de ontwikkelingen met betrekking tot het afstoten van het gebouw in Hengelo en de aanpassingen van de publieks- en kantoorruimtes in de vestiging Enschede.

1.5.4 Financiering

Treasurybeleid

In 2015 zijn in totaal ca. 365.900 girale betalingen ontvangen voor een totaal bedrag van ca. € 139 miljoen. Door middel van ongeveer 950.800 uitgaande betalingen is ca. € 134 miljoen aan betalingen verricht. Daarnaast is in totaal ca. € 365.700 per kas uitbetaald aan rekeninghouders, waarvan € 217.800 aan kasbetalingen voor de gemeenten Enschede en Hengelo.

De verplichting tot schatkistbankieren geldt alleen voor de overtollige middelen van de bank. In de onderstaande tabel worden per kwartaal de buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen en de ruimte onder/boven het drempelbedrag weergegeven.

Verslagjaar 2015 (bedragen x € 1000)				
Drempelbedrag	250	250	250	250
	<i>Kwartaal 1</i>	<i>Kwartaal 2</i>	<i>Kwartaal 3</i>	<i>Kwartaal 4</i>
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	296	227	267	208
Ruimte onder het drempelbedrag	-	23	-	42
Overschrijding van het drempelbedrag	46	-	17	-

De overtollige middelen van klanten zijn in een deposito gezet met een rente typische looptijd van 3 maanden, dan wel op rekening-courant gehouden. Het bedrag dat gemiddeld in deposito is aangehouden, bedroeg in 2015 € 8 miljoen.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet voor het jaar 2015 is op basis van de werkelijke cijfers vastgesteld op € 791.000 Dit betreft het berekende bedrag conform Modelstaat A over het 4^e kwartaal van 2015. Er is sprake van een gemiddeld overschot aan vlottende middelen van € 2,1 miljoen.

Renterisiconorm

Het renterisico wordt getoetst op de renterisiconorm. Voor het berekenen van het renterisico wordt gebruik gemaakt van de Modelstaat B zoals die in de regeling Fido is vastgesteld. Op basis van de modelstaat B is het renterisico van de bank in het begrotingsjaar ruim onder de renterisiconorm.

1.5.5 Verbonden partijen

Stadsbank Oost Nederland heeft geen verbonden partijen, maar is wel verbonden partij van de aangesloten gemeenten.

1.5.6 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de beleidsmatige, toekomstgerichte aspecten van de bedrijfsvoering.

a. Kostenbewustzijn

Door werkprocessen te actualiseren en te digitaliseren slaagt de Stadsbank personeelsinzet te reduceren en kosten te besparen. De klanten worden hierbij gestimuleerd zoveel mogelijk gebruik te maken van de portal 'Mijn Stadsbank'. Door effectieve inkoop worden de materiële kosten teruggedrongen. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van de kennis en mogelijkheden bij de deelnemende gemeenten.

b. Investeringsbeleid

Bij de geplande onderhoudswerkzaamheden en investeringen is geanticipeerd op de ontwikkelingen met betrekking tot het afstoten van de gebouwen in Hengelo en de aanpassingen van de publieks- en kantoorruimtes in de vestiging Enschede in het kader van het nieuwe dienstverleningsmodel. De Stadsbank zet hierbij in op duurzame investeringen, gericht op innovatie en digitalisering van processen.

c. Organisatiestructuur

De Stadsbank is in het nieuwe dienstverleningsmodel getransformeerd van een organisatie met verschillende functionele afdelingen naar een organisatie die integraal rondom de klant is georganiseerd. Er zijn integrale klantteams met klantmanagers gevormd, waarin de verschillende disciplines van de dienstverlening zijn gebundeld. Meerdere klantteams vormen samen een gebiedsteam, die per regio zijn ingedeeld. De gebiedsteams worden ondersteund door een administratieve backoffice en een beleidsadvies eenheid.

d. Administratieve organisatie en interne controle

In 2016 worden de (werk)processen ingericht op basis van het nieuwe dienstverleningsmodel en zal het handboek Administratieve Organisatie worden herschreven. De interne controle wordt in afstemming met de accountant geïntensiveerd, waarbij wordt voldaan de verscherpte verantwoordingseisen. Waar mogelijk zullen processen verder worden geautomatiseerd.

e. Informatie en automatisering

In 2015 zijn de primaire werkprocessen digitaal herbeschreven in de applicatie Engage. De telefoonapplicatie Storm is uitgebreid met moderne toepassingen en stuurinformatie over belgedrag. Het proces rondom de Intake is verder gedigitaliseerd door gebruik te maken van de tool Traject 51. Speerpunt in 2016 is de optimale inzet van de belangrijkste applicaties Allegro en Decos en de realisatie van meer automatische en minder handmatige handelingen en koppelingen. Ook worden de functionaliteiten van de portal "Mijn Stadsbank" uitgebreid en worden de nieuwe website en intranet geoptimaliseerd. Er zal hierbij meer gebruik gemaakt worden van social media.

f. (Management)informatie voorziening

In 2015 zijn tweemaandelijks managementrapportages opgesteld, waarbij in één oogopslag de ontwikkeling van de belangrijkste stuurindicatoren is weergegeven, met daarachter toelichtende overzichten. In 2016 zal worden ingezet op de verdere digitalisering van de informatievoorziening door middel van een dashboard dat de papieren informatie gaat vervangen. De managementinformatie wordt in 2016 verder doorontwikkeld en zal moeten aansluiten bij de stuurindicatoren van het nieuwe dienstverleningsmodel.

g. Marktkansen en -bedreigingen

De invoering van het nieuwe dienstverleningsmodel en bekostigingsmodel vanaf 2016 biedt kansen om optimaal aan te sluiten op de ontwikkelingen in het sociaal domein. Door te werken in gebiedsteams en klantenteams kan nóg klantvriendelijker en waar mogelijk op locatie dichtbij de klant worden gewerkt, in samenwerking met maatschappelijke partners. Hierbij kan flexibel worden ingespeeld op nieuwe ontwikkelingen en kunnen effectiever verbindingen worden gelegd met andere beleidsterreinen.

Vanaf 2016 zouden financiële risico's kunnen optreden, als de Stadsbank voor een deel van haar activiteiten Vennootschapsbelasting moet afdragen op de hiermee behaalde winst. Momenteel wordt in samenwerking met de andere kredietbanken en externe fiscaal adviseurs (Deloitte) onderzocht of en in welke mate dit aan de orde zal zijn.

h. Risicomanagement

De Stadsbank zal het toekomstige profiel voor het risicomanagement afstemmen op het nieuwe dienstverleningsmodel en vervolgens formaliseren en inbedden in de organisatie. Het Algemeen Bestuur heeft op 26 november 2015 de nieuwe kaders voor het weerstandsvermogen en de risicobeheersing vastgesteld in de beleidsnota 'Weerstandsvermogen en Risicobeheersing Stadsbank Oost Nederland 2016 – 2019'. Deze kaders zullen in het nieuwe dienstverleningsmodel worden toegepast, waarbij periodiek een risicoanalyse plaatsvindt, te beginnen in 2016.

Jaarrekening 2015

2.1 Balans per 31 december 2015

Activa (bedragen in €)	31 december 2015	31 december 2014
Vaste activa		
Materiële vaste activa	2.293.600	2.185.600
Investerings met een economisch nut		
Overige investeringen met een economisch nut	2.293.600	2.185.600
Financiële vast activa	4.365.300	3.961.000
Overige langlopende leningen	4.365.300	3.961.000
Totale vaste activa	6.658.900	6.146.600
Vlottende activa		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.364.900	2.630.800
Vorderingen op openbare lichamen	716.000	2.126.900
Rekening-courantverhouding met het Rijk	648.900	503.900
Liquide middelen	11.604.200	10.762.000
Kassaldi	-	59.800
Banksaldi	11.604.200	10.702.200
Overlopende activa	163.600	164.900
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	163.600	164.900
Totaal vlottende activa	13.132.700	13.557.700
Totaal activa	19.791.600	19.704.300
Passiva (bedragen in €)	31 december 2015	31 december 2014
Vaste passiva		
Eigen vermogen	1.890.900	1.740.700
Algemene reserve	1.043.800	516.800
Bestemmingsreserve	828.300	1.213.100
Gerealiseerde resultaat	18.800	10.800
Voorzieningen	510.300	1.061.200
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	470.200	982.000
Equalisatievoorzieningen	40.100	79.200
Vaste schulden met rentetypische looptijd > 1 jaar	3.237.500	3.376.800
Onderhandse lening van binnenlandse banken en overige fin. inst.	1.805.800	1.940.600
Door derden belegde gelden	1.431.700	1.436.200
Totaal vaste passiva	5.638.700	6.178.700
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar	13.670.700	13.094.300
Overige schulden	13.670.700	13.094.300
Overlopende passiva	482.200	431.300
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	482.200	431.300
Totaal vlottende passiva	14.152.900	13.525.600
Totaal passiva	19.791.600	19.704.300

2.2 Overzicht van de Baten en Lasten in de Jaarrekening 2015

Overzicht baten en lasten (bedragen in €)				
	Realisatie 2015	Begroting na wijziging 2015	Verschil	Primaire begroting 2015
I Algemeen bestuur				
<i>Lasten</i>	1.543.200	1.655.900	-112.700	1.710.300
<i>Baten</i>	1.543.200	1.655.900	-112.700	1.710.300
<i>Saldo</i>	-	-	-	-
II Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen				
<i>Lasten</i>	7.951.600	8.080.700	-129.100	8.283.700
<i>Baten</i>	8.101.800	8.244.700	-142.900	8.280.500
<i>Saldo</i>	150.200	164.000	-13.800	-3.200
Subtotaal programma's				
<i>Lasten</i>	9.494.800	9.736.600	-241.800	9.994.000
<i>Baten</i>	9.645.000	9.900.600	-255.600	9.990.800
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	150.200	164.000	-13.800	-3.200
Toevoeging/onttrekking aan reserves				
<i>Algemeen bestuur</i>	-131.400	-149.100	17.700	5.000
Subtotaal mutaties reserves	-131.400	-149.100	17.700	5.000
Gerealiseerd resultaat	18.800	14.900	3.900	1.800

2.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Onderstaande grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling is gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld is, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegelden en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

2.3.1 Activa

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de verkrijgingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. De materiële vaste activa van Stadsbank Oost Nederland betreffen uitsluitend investeringen met een economisch nut.

Afschrijving vindt plaats op basis van de historische aanschafprijs volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het actief. De afschrijvingstermijnen volgens de lineaire methode staan weergegeven in de tabel op de volgende pagina.

Afschrijvingstermijnen	
Aantal jaar	Omschrijving
30 jaar	Nieuwbouw en aankoop bedrijfsgebouwen, onder handhaving van de bestaande afschrijvingstermijnen van reeds aanwezige bedrijfsgebouwen;
25 jaar	Renovatie, restauratie en verbouw bedrijfsgebouwen, brandkasten;
15 jaar	Technische installaties in bedrijfsgebouwen;
10 jaar	Kantoormeubilair;
5 jaar	Software, telefooninstallaties en veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen;
3 jaar	Mobiele apparatuur

De investeringen worden bij in gebruik name geactiveerd waarbij de lineaire afschrijvingsmethodiek wordt toegepast. Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 1.000 worden niet geactiveerd. Meerdere investeringen in dezelfde soort activa gedurende het boekjaar met een gezamenlijke waarde van €1.000 of hoger worden wel geactiveerd.

Financiële vaste activa

De leningen aan cliënten alsmede overige vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen. De waardering vindt plaats op het zogenaamde 'uitstaand saldo leningen' verminderd met de vertragingsrente.

De leningen zijn verminderd met de voorziening risico leningen.

Uitzettingen en overlopende activa

De uitzettingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

2.3.2 Passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

De Algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen. De maximum hoogte van de Algemene reserve, inclusief de bestemmingsreserve Frictiekosten Organisatie, is gesteld op maximaal 45% van de eigen personeelslasten.

Bestemmingsreserves

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient opgebouwd te zijn met bestuursbesluiten van het Algemeen Bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerde resultaat is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves. Het gerealiseerde resultaat wordt toegevoegd aan de reserve dan wel aan de gemeenten gerestitueerd naar rato van de omvang van de declaratie.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorziening risico lening

Voor de vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van een beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen ouder dan drie maanden.

Voorziening WW-verplichtingen

De voorziening is ingesteld om de ww-verplichtingen op te vangen die zijn ontstaan door het niet verlengen van contracten. De voorziening is berekend op basis van de verplichtingen die nog op de balansdatum bestaan.

Voorziening onderhoud

De onderhoudsegalisatievoorziening stoelt op het Onderhoudsbeheerplan 2015-2024 van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Voorziening Individueel Loopbaan Budget - ILB

Het ILB is bedoeld om de inzetbaarheid en mobiliteit van de medewerkers te vergroten. Per jaar kunnen medewerkers de bestemming van hun budget bepalen.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

2.4 Toelichting op de Balans

2.4.1 Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa

Het verloop van deze post in 2015 is als volgt:

Materiële vaste activa (bedragen in €)				
	Bedrijfs- gebouwen	Machines, apparaten en installaties	Overige materiële vaste activa	Totaal
Boekwaarde per 1-1-2015	1.769.600	59.800	356.200	2.185.600
Investeringsen	195.100	200.600	202.500	598.200
Desinvesteringen	-186.300	-8.800	-5.500	-200.600
Afschrijvingen	-114.100	-12.100	-163.400	-289.600
Boekwaarde per 31-12-2015	1.664.300	239.500	389.800	2.293.600
Boekwinst	9.100			9.100

De investeringen in het verslagjaar betroffen:

Investeringsen (bedragen in €)	
Bedrijfsgebouwen	
- verbouwing ruimten nieuwe dienstverlening	195.100
Machines, apparaten en installaties	
- vervanging/vernieuwing apparaten en installaties	200.600
Overige materiële vaste activa	
- mobile apparatuur	3.900
- inventaris	79.800
- uitbreiding applicaties	118.800

De desinvesteringen in het verslagjaar betroffen de verkoop van het pand Almelo. Er is daarbij een boekwinst van € 9.100 gerealiseerd.

Financiële vaste activa

Overige langlopende leningen (bedragen in €)		
	2015	2014
Leningen	4.365.300	3.961.000
Totaal	4.365.300	3.961.000

Verloop overige langlopende leningen 2015:

Overige langlopende leningen (bedragen in €)

	2015	2014
Saldo per 1 januari	4.192.800	4.129.600
Verstrekte leningen	2.512.000	2.150.200
Aflossingen	-2.072.000	-2.021.300
Afwaardingen	-72.500	-65.700
Saldo per 31 december	4.560.300	4.192.800
Voorzieningen risico leningen	-195.000	-231.800
Totaal	4.365.300	3.961.000

Deze leningen hebben een langlopend karakter met een gemiddelde looptijd van 40 maanden.

Het uitstaande saldo van de leningen ad € 4.560.300 bestaat voor een bedrag van € 1,1 miljoen uit gemeentelijke borgstellingen. In 2015 werden geldleningen afgeboekt tot een bedrag van € 72.500 (2014: € 65.700).

De achterstand 'te betalen termijnen' (€ 410.200) ten opzichte van het totale uitstaande saldo leningen bedraagt ultimo 2015 9% ten opzichte van ultimo 2014 10,2%.

In 2015 is voor een bedrag van € 2.512.000 aan leningen verstrekt tegen € 2.150.200 in 2014, een stijging van 16,8% (2014 ten opzichte van 2013: 2,4%). De stijging houdt o.a. verband met de toestroom van nieuwkomers die primair behoefte hebben aan een woning en het inrichten daarvan.

De waardering van de leningen is voor een bedrag van € 195.000 verlaagd met de voorziening risico leningen. De voorziening risico leningen dient om eventuele verliezen op versterkte kredieten op te vangen met name wegens oninbaarheid en overlijden van cliënten gedurende de looptijd van de leningen.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar

Uitzettingen met een rente-typische looptijd < 1 jaar (bedragen in €)

	2015	2014
Vorderingen op openbare lichamen	716.000	2.126.900
Rekening-courantverhouding met het Rijk	648.900	503.900
Totaal	1.364.900	2.630.800

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit de per 31 december 2015 uitstaande vorderingen van de aan de deelnemende gemeenten doorberekende activiteiten. Per ultimo januari 2016 stond van het saldo per 31 december een bedrag van € 29.700 open.

Rekening-courantverhouding met het Rijk

De overtollige middelen van de Stadsbank kunnen uitsluitend aangehouden worden in de schatkist. Derden gelden zijn echter uitgezonderd van het verplichte schatkistbankieren.

Liquide middelen

Liquide middelen (bedragen in €)		
	2015	2014
Kassaldi	-	59.800
Banksaldi	11.604.200	10.702.200
Totaal	11.604.200	10.762.000

Per 1 augustus 2015 is de kasfunctie bij de Stadsbank afgesloten.

In de totale banksaldi bedraagt het banksaldo van Stadsbank slechts € 70.000. Het drempelbedrag voor het voor het buiten 's Rijks schatkist aanhouden van liquide middelen bedraagt € 250.000. De rest banksaldi van € 11.534.200 betreffen gelden van klanten en hoeven daarom niet in 's Rijks schatkist aangehouden te worden. Deze zijn in een deposito met een rente typische looptijd van 3 maanden gezet, dan wel op rekening-courant gehouden. Het bedrag dat gemiddeld in deposito is aangehouden, bedroeg in 2015 € 8 miljoen.

De bankgelden van de klanten zijn te allen tijde toegankelijk en beschikbaar voor de activiteiten van de klanten.

Overlopende activa

Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen:

Overlopende activa (bedragen in €)		
	2015	2014
Depotbedrag porti	11.300	11.300
Kruisposten bank	6.100	57.900
Fietsproject	19.300	23.700
Vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen	126.900	70.800
Overige	-	1.200
Totaal	163.600	164.900

Vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen

Deze post bestaat uit nog te ontvangen bedragen ter hoogte van € 93.200 en vooruitbetaalde bedragen van € 33.700. Alle nog te ontvangen bedragen zijn per ultimo januari 2016 voldaan.

2.4.2 Passiva

Vaste activa

Eigen vermogen

Eigen vermogen (bedragen in €)		
	2015	2014
Algemene Reserve	1.043.800	516.800
Bestemmingsreserve	828.300	1.213.100
Saldo van de rekening	18.800	10.800
Totaal	1.890.900	1.740.700

Gerealiseerde resultaat 2015

Het gerealiseerde resultaat van 2015 bedraagt € 18.800. Aan het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om het positieve jaarrekeningsaldo van € 18.800 toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Het verloop in 2015 wordt in onderstaand overzicht per reserve weergegeven:

Eigen vermogen (bedragen in €)					
	Boekwaarde 1-1-2015	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Boekwaarde 31-12-2015
Algemene reserves					
Algemene reserve	516.800	220.000	-	307.000	1.043.800
<i>Subtotaal</i>	<i>516.800</i>	<i>220.000</i>	<i>-</i>	<i>307.000</i>	<i>1.043.800</i>
Bestemmingsreserves					
Borgfonds saneringskredieten	109.400	-	-6.900		102.500
Vakantiegeld	141.800	15.000	-10.800		146.000
Personeel	65.500	-	-		65.500
Organisatieaanpassing	296.200	-	-	-296.200	-
ICT	203.500	-	-		203.500
Inventaris	197.900	-	-6.000		191.900
Frictiekosten Organisatie	198.800	-	-79.900		118.900
<i>Subtotaal</i>	<i>1.213.100</i>	<i>15.000</i>	<i>-103.600</i>	<i>-296.200</i>	<i>828.300</i>
Totaal reserves	1.729.900	235.000	-103.600	10.800	1.872.100

Algemene reserve

Bij de vaststelling van de jaarrekening 2014 is het resultaat van € 10.800 toegevoegd aan de Algemene Reserve. Daarnaast is de bestemmingsreserve Organisatieaanpassing opgeheven en is het saldo overgeheveld naar de Algemene reserve.

Bestemmingsreserves

- Borgfonds saneringskredieten

Dit fonds is bestemd ter borging van de saneringskredieten die de bank verstrekt in het kader van de minnelijke schuldregeling. Hierdoor hoeven de individuele gemeenten niet langer borg te staan voor de saneringskredieten die worden verstrekt aan de inwoners van de desbetreffende gemeenten. De onttrekking is ter dekking van een aantal afgeschreven oninbare saneringskredieten.

- Vakantiegeld

Op grond van het BBV is het opnemen van een verplichting (voorziening) voor vakantiegeld niet toegestaan. Juridisch gesproken is er echter wel sprake van een verplichting, waarvoor

een bestemmingsreserve is toegestaan. Om deze reden wordt via de resultaatbestemming de reserve tot een hoogte van de feitelijke verplichtingen per ultimo boekjaar gebracht.

- Personeel

Dit is de reserve voor het uitvoeren van medewerkers motiverende maatregelen

- Organisatieaanpassing

Deze bestemmingsreserve was met de vaststelling van de jaarrekening 2013 ingesteld en diende ter dekking van de bovenwettelijke en nawettelijke verplichtingen voor het voormalige management. Per ultimo 2014 zijn deze verplichtingen in de Voorziening ww-verplichtingen ondergebracht en is het resterende saldo van € 296.200 overgeheveld naar de Algemene Reserve. Hiermee is deze bestemmingsreserve per 1 januari 2015 opgeheven.

- ICT

Deze bestemmingsreserve dient onder andere voor de aanschaf van updates van de bestaande software en het actueel houden van de bestaande hardware.

- Frictiekosten Organisatie

De in 2011 ingestelde reserve Frictiekosten Organisatie betreft de noodzakelijke buffer om te kunnen voldoen aan de eventuele verplichtingen, die kunnen voortvloeien uit de in 2012 in gang gezette reductiemaatregelen. Het Algemeen bestuur heeft bij de vaststelling van de jaarrekening 2013 besloten om het batige saldo 2013 te benutten voor de uitwerking van het nieuwe dienstverleningsmodel van de bank.

De onttrekking uit de reserve is conform de begroting 2015.

- Inventaris

De bestemmingsreserve Inventaris is bedoeld om het afgeschreven en verouderde meubilair en de inventaris van de bank te vervangen.

De onttrekking dient ter dekking van de kapitaallasten van de aangeschafte inventaris tijdens de verbouwing op de vestiging Enschede.

Voorzieningen

Voorzieningen (bedragen in €)		
	2015	2014
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's		
Voorziening WW-verplichtingen	466.000	962.200
Voorziening ILB	4.200	19.800
Egalisatievoorzieningen		
Voorziening groot onderhoud	40.100	79.200
Totaal voorzieningen	510.300	1.061.200

Het verloop in 2015 wordt in onderstaand overzicht per voorziening weergegeven:

Voorzieningen (bedragen in €)

	Boekwaarde 1-1-2015	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Boekwaarde 31-12-2015
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
WW-verplichtingen	962.200	-	-250.200	-246.000	466.000
ILB	19.800	-	-15.600	-	4.200
Egalisatievoorzieningen					
Groot onderhoud	79.200	20.700	-59.800	-	40.100
Totaal voorzieningen	1.061.200	20.700	-325.600	-246.000	510.300

- WW-verplichtingen

De bank is eigen risicodragers van ww-verplichtingen. De hoogte van de voorziening is bepaald door de totale verplichtingen, zowel de wettelijke, bovenwettelijke als nawettelijke ww-verplichtingen die nog bestaan op de balansdatum.

De vrijval betreft vervallen/verminderde verplichtingen voor twee voormalige medewerkers.

- Individueel Loopbaanbudget (ILB)

Op basis van de 'Cao-Gemeenten 2011-2012' hebben ambtenaren over de periode 2013-2015 recht op een Individueel Loopbaanbudget (ILB) van € 500 per jaar. Het ILB is bedoeld om de inzetbaarheid en mobiliteit van de medewerkers te vergroten. Per jaar kunnen medewerkers de bestemming van hun budget bepalen. Ze kunnen er tevens voor kiezen om het budget op te sparen. Voor het opgespaarde budget in 2013 is deze voorziening gevormd.

Het resterende saldo wordt volledig in 2016 ingezet voor de in 2015 uitgestelde cursussen waarna de voorziening wordt opgeheven.

- Onderhoud

De voorziening is ingesteld om te kunnen voldoen aan de financiële verplichtingen die voortvloeien uit het door het Algemeen Bestuur op 7 juni 2012 vastgestelde Onderhoudsbeheersplan, dat jaarlijks wordt geactualiseerd. Op basis van het bijgestelde Onderhoudsbeheersplan is de jaarlijkse dotatie op €20.700 vastgesteld.

In 2015 hebben is het schilderwerk van het pand Enschede volledig gedekt met een bijdrage uit deze voorziening.

Vaste schulden

Vaste schulden (bedragen in €)

	2015	2014
Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse banken en overige fin. instellingen	1.805.800	1.940.600
Door derden belegde gelden	1.431.700	1.436.200
Totaal	3.237.500	3.376.800

Onderhandse leningen

Het verloop van de onderhandse geldleningen is als volgt:

Onderhandse leningen (bedragen in €)

	Rente %	Saldo per 1-1-2015	Nieuwe leningen	Aflossingen	Saldo per 31-12-2015	Rentelast begrotingsjaar
BNG 89.025	4.95%	157.000		17.400	139.600	7.700
BNG 90.127	5.30%	453.600		45.400	408.200	22.800
BNG 97.395	5.19%	1.000.000		50.000	950.000	50.000
BNG 97.396	5.13%	330.000		22.000	308.000	16.100
Totaal		1.940.600	-	134.800	1.805.800	96.600

Bovengenoemde leningen zijn afgesloten in 1998, 1999 en twee in 2004. Drie leningen hebben een looptijd van 25 jaar en één van 30 jaar.

De aflossingsverplichting voor het begrotingsjaar 2016 zal eveneens € 134.800 zijn.

Door derden belegde gelden

De door derden belegde gelden betreffen de inleggelden die gestort zijn door de gemeenten die zijn aangesloten bij de gemeenschappelijke regeling Stadsbank Oost Nederland. De bepaling van het inleggeld geschiedt naar rato van het aantal inwoners en wordt eens in de drie jaar herzien. 1 januari 2015 is de laatste peildatum waarop de inleggelden opnieuw zijn berekend. Er wordt geen rentevergoeding berekend.

Vlottende passiva**Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (bedragen in €)**

	2015	2014
Overige schulden		
Persoonlijke rekeningen saldo's (PRS)	3.289.500	2.765.500
Reserveringen activiteiten	8.419.600	8.117.000
Overige schulden	1.961.600	2.211.800
Totaal	13.670.700	13.094.300

Persoonlijke Rekeningen Saldo's (PRS)

Hierop worden in principe alle cliënttegoeden verzameld die worden uitbetaald aan de cliënt en/of bestemd zijn voor toerekening aan activiteiten, zoals leningen, budgetbeheerrekeningen, saneringen, schuldbemiddeling enz. Vanuit deze activiteiten vindt dan doorbetaling plaats naar derden of naar de cliënt zelf.

Het totale saldo van de betreffende rekeningen bedroeg ultimo 2015 € 3.289.500.

Reserveringen activiteiten

In overleg met de cliënt wordt overgegaan tot reserveringen voor toekomstige uitgaven. Deze post is in de balans opgenomen onder Reserveringen activiteiten. Per ultimo 2015 bedraagt deze reservering € 8.419.600.

De reservering voor activiteiten is toegenomen ten opzichte van 2014 als gevolg van de toename van het aantal klanten, zowel met een budgetbeheer rekening als onder beschermingsbewind.

Overige schulden

Overige schulden (bedragen in €)		
	2015	2014
Door te betalen bemiddelingen	986.400	977.400
Salarissen, sociale lasten en loonheffing	288.300	255.000
Crediteuren	683.800	979.400
Overig	3.100	-
Totaal	1.961.600	2.211.800

De post *Door te betalen bemiddeling* betreft bedragen die per 31 december 2015 zijn bestemd voor doorbetaling aan schuldeisers van de activiteit 'schuldbemiddeling'.

De post *Salarissen, sociale lasten en loonheffing* bevat nog te betalen sociale lasten en loonheffingen over de maand december 2015.

Het saldo *Crediteuren* is per ultimo januari 2016 volledig afgewikkeld.

Overlopende passiva

Overlopende passiva (bedragen in €)		
	2015	2014
Overlopende passiva		
<i>Rente onderhandse leningen</i>	59.000	63.100
<i>Nog te betalen bedragen</i>	423.200	368.200
Totaal	482.200	431.300

Nog te betalen bedragen

Deze post bestaat met name uit nog te betalen afrekening bestaanskosten, nog te betalen kosten voor de jaarrekeningcontrole en af te dragen Btw. Van de nog te betalen bedragen is per ultimo januari 2016 ca. € 198.200 nog niet afgewikkeld.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Stadsbank Oost Nederland heeft een aantal financiële verplichtingen, waaraan de organisatie de komende jaren is verbonden. Deze verplichtingen betreffen een aantal overeenkomsten: een huur-/service overeenkomst met betrekking tot kopieer- en printapparatuur, een operational lease van vervoersmiddelen, een dienstverlenings-overeenkomst voor de levering van ICT-werkplekken en een dienstverlenings-overeenkomst voor Cloud Contact Center (telefonische bereikbaarheid).

De huur-/service overeenkomst met betrekking tot kopieer- en printapparatuur loopt in principe tot 1 januari 2016. De bank is op zoek naar een nieuwe leverancier en tot die tijd is het huidige contract voortgezet met een opzegtermijn van één maand. De jaarlijkse kosten bedragen € 45.000 (exclusief Btw).

In september 2014 zijn zes overeenkomsten voor lease auto's afgesloten voor de duur van 24 maanden. Het jaarlijkse leasebedrag van deze contracten bedraagt in totaal circa € 25.200 (exclusief Btw).

In 2014 heeft de bank de dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de gemeente Enschede voor de levering van ICT-werkplekken (zowel hardware als software) inclusief service en onderhoud geactualiseerd. De jaarlijkse kosten bedragen € 400.000 (exclusief Btw) voor de periode 2015-2017.

De dienstverlenings-overeenkomst voor Cloud Contact Center in het kader van het vergroten van de telefonische bereikbaarheid loopt in september 2016 af. De maandelijkse kosten (exclusief de kosten voor het telefonisch verkeer) bedragen circa € 9.300 (exclusief Btw).

Als gevolg van de sluiting van de vestigingen Almelo en Hengelo zijn er in 2014 twee contracten afgesloten voor huur van werkruimte op de locatie in Almelo en Hengelo. Het contract voor huur op locatie in Hengelo is inmiddels beëindigd en het contract voor huur op locatie in Almelo loopt per 1 maart 2016 af. De jaarlijkse kosten van het laatste bedragen € 33.500.

Bij aflopende contracten en het sluiten van nieuwe overeenkomsten wordt nagegaan of aanbesteding aan de orde moet zijn. Daarbij is en wordt getoetst aan het uitgangspunt van maatschappelijk ondernemen en de andere voordelen die te behalen zijn bij het investeren binnen de lokale overheid. Ook wordt hierbij in overweging genomen of koppelingen met bestaande systemen ingrijpende wijzigingen vragen en extra kosten met zich meebrengen.

2.5 Toelichting op de baten en lasten in de jaarrekening

Analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening (cf. art 28 BBV)

2.5.1 Algemeen Bestuur

Algemeen bestuur (bedragen in €)				
	Realisatie	Begroting na wijziging	Afwijking	Primaire begroting
Lasten	1.543.200	1.655.900	-112.700	1.710.300
Baten	1.543.200	1.655.900	-112.700	1.710.300
Totaal	-	-	-	-

Het programma *Algemeen Bestuur* vertoont per ultimo boekjaar een saldo van € 0. In de begroting wordt rekening gehouden met het volledig doorberekenen van het saldo van de bestaanskosten aan de deelnemende gemeenten, dit op basis van de huidige vastgestelde financieringsstructuur die per 1 januari 2010 in werking is getreden. Om die reden is er bij elke begroting (wijziging) sprake van een budgettair neutraal effect.

De totale lasten van dit programma bepalen de hoogte van de bestaanskosten. Deze worden berekend door van de totale lasten de te ontvangen rente, de huuropbrengsten en een aantal incidentele opbrengsten af te trekken. Eventuele verschillen tussen de in

rekening gebrachte voorschotten voor de bestaanskosten conform de begroting en de werkelijke bestaanskosten zijn in de balans onder *Nog te betalen / Nog te ontvangen bedragen* gebracht.

Begrotingsrechtmatigheid

Het programma *Algemeen bestuur* vertoont op de lastenkant geen begrotingsoverschrijding. Het Algemeen Bestuur hoeft in dit geval door middel van het vaststellen van deze jaarrekening geen kostenoverschrijding te autoriseren.

Lasten

De lasten van het *Algemeen Bestuur* vallen € 112.700 lager uit dan voorzien. De daling van de lasten ten opzichte van de begroting is grotendeels veroorzaakt door een vrijval van ww-verplichtingen voor een oud medewerker. Daarnaast betreft de daling ook een besparing op de huisvestingskosten en een klein voordeel op de personeelslasten die ten laste van dit programma vallen.

Baten

De baten betreffen de bijdragen in de bestaanskosten van de deelnemende gemeenten (€ 1.486.900), de renteopbrengsten van € 45.600, de huuropbrengsten (€ 1.600) en de overige ontvangsten (boekwinst van € 9.100).

Bezoldiging in het kader van de WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (Hierna: WNT) stelt een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De algemene bezoldigingsnorm van de WNT bedraagt na indexering voor 2015: € 178.000.

Beloning regulier topfunctionarissen

Beloning regulier topfunctionarisse	2014	2015
Functie	Directeur	Directeur
Naam	C.H.A.A. Luttikhuis	C.H.A.A. Luttikhuis
Omvang dienstverband	1 fte	1 fte
Beloning (€)	100.770	105.877
Belastbare kostenvergoedingen (€)		1.160
Voorzieningen betaalbaar op termijn (€)	12.618	14.798
Beëindigingsuitkering		-
Jaar beëindiging		
Motivering	Geen normoverschrijding	Geen normoverschrijding

Vergoeding bij beëindiging dienstverband

Vergoeding bij beëindiging dienstverband	
Naam	A. de Jong
Soort beëindigingsuitkering	uitvoering gerechtelijke uitspraak
Ineens of in termijnen	ineens
Bedrag (€)	53.171

Beloning leden Algemeen en Dagelijks Bestuur

Beloning leden Algemeen en Dagelijks Bestuur		
Functie	Naam	Bezoldiging
Voorzitter	De heer P.G. Welman	Onbezoldigd
Vice-voorzitter	Mevrouw I.T.J.M. Wolsing	Onbezoldigd
Lid AB	De heer H. Wiltink	Onbezoldigd
Lid AB & DB	De heer F.J. Cornelissen	Onbezoldigd
Lid AB	De heer J.B. Boer	Onbezoldigd
Lid AB	De heer M.J.R. Kottelman	Onbezoldigd
Lid AB	De heer P. Seesing	Onbezoldigd
Lid AB	Mevrouw J.B.M. Zwiep	Onbezoldigd
Lid AB	Mevrouw A. Nijhuis	Onbezoldigd
Lid AB	Mevrouw J.H. van den Dolder	Onbezoldigd
Lid AB & DB	Mevrouw M.H. ten Heuw	Onbezoldigd
Lid AB & DB	De heer P. van Zwanenburg	Onbezoldigd
Lid AB	De heer J. Kottelenberg	Onbezoldigd
Lid AB	De heer J.F. Hassink	Onbezoldigd
Lid AB & DB	De heer R.G.H. Christenhusz	Onbezoldigd
Lid AB	Merouw M.G. Frank	Onbezoldigd
Lid AB	De heer P. van de Wardt	Onbezoldigd
Lid AB	De heer B. Beens	Onbezoldigd
Lid AB	De heer R.H. de Witte	Onbezoldigd
Lid AB & DB	De heer G.J. Binnenmars	Onbezoldigd
Lid AB	De heer T.P. de Putter	Onbezoldigd
Lid AB & DB	De heer D.W. Aalderink	Onbezoldigd

2.5.2 Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen

Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen (bedragen in €)				
	Realisatie	Begroting na wijziging	Afwijking	Primaire begroting
Lasten	7.951.600	8.080.700	-129.100	8.283.700
Baten	8.101.800	8.244.700	-142.900	8.280.500
Totaal	150.200	164.000	-13.800	-3.200

Het programma *Financieel-maatschappelijke dienstverlening en voorzieningen* laat per ultimo 2015 een positief saldo zien van € 150.200. Dat is een afwijking van € 13.800 ten opzichte van de begroting. De daling van zowel de lasten als de baten ten opzichte van de begroting wordt met name veroorzaakt door de daling in de dienstafname ten opzichte van de Najaarsnota.

Incidentele lasten en baten

In 2015 was er geen sprake van incidentele lasten.

De boekwinst van € 9.100 van de verkoop van het pand Almelo kan als incidentele bate worden gezien.

2.5.3 Toelichting resultaat voor en na bestemming (mutaties in reserves)

In deze tabel worden de mutaties in de reserves, welke in de balans zijn verwerkt nader toegelicht. Deze mutaties hebben betrekking op posten die conform de bestendige gedragslijn zijn verwerkt en posten waarover het Algemeen Bestuur reeds een besluit heeft genomen. Het Algemeen Bestuur dient wel formeel in te stemmen met de van toepassing zijnde mutaties bij de behandeling van de jaarrekening.

Toelichting resultaat (bedragen in €)			
	Realisatie	Begroting na wijziging	Afwijking
Resultaat voor bestemming	150.200	164.000	-13.800
Ontrekking uit reserves:			
Algemene reserve	-	-	-
Borgfonds saneringskredieten	6.900	-	6.900
Vakantiegeld	10.800	-	10.800
Frictiekosten Organisatie	79.900	79.900	-
Inventaris	6.000	6.000	-
Subtotaal	103.600	85.900	17.700
Dotaties aan reserves:			
Algemene reserve	220.000	220.000	-
Borgfonds saneringskredieten	-	-	-
Vakantiegeld	15.000	15.000	-
Frictiekosten Organisatie	-	-	-
Inventaris	-	-	-
Subtotaal	235.000	235.000	
Resultaat na bestemming	18.800	14.900	3.900

Toelichting op afwijkingen van de begroting

Reserve Borgfonds saneringskredieten

De onttrekking uit de reserve van € 6.900 is ter dekking van een aantal afgeschreven oninbare saneringskredieten.

Reserve Vakantiegeld

In verband met de vakantiegeldverplichtingen op 31 december is er per saldo een toevoeging van € 4.200 aan de reserve gedaan om de stand van de reserve gelijk te

trekken met de feitelijke vakantieverplichtingen. In de begroting na wijziging werd nog uitgegaan van een noodzakelijke dotatie van € 15.000.

Reserve Frictiekosten Organisatie

De onttrekking uit de reserve is conform de begroting en betreft met name het inzetten van het restant resultaat van de jaarrekening 2013 voor de ontwikkeling en implementatie van het nieuwe dienstverlenings- en bekostigingsmodel.

Reserve Inventaris

De onttrekking uit de reserve is conform de begroting en betreft de dekking van de kapitaallasten van de in 2015 aangeschafte inventaris.

Algemene Reserve

De toevoeging aan de Algemene Reserve is conform de begroting en betreft de vrijval/vermindering van de ww-verplichtingen die in de eerste instantie door een bijdrage uit deze reserve voorzien waren.

2.6 Sisa

De bank ontvangt geen specifieke uitkeringen van het Rijk. Er is dus geen Sisa-specificatie opgenomen.

Overige gegevens

3.1 Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling Stadsbank Oost Nederland

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2015 van de gemeenschappelijke regeling Stadsbank Oost Nederland te Enschede gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over 2015 met de toelichtingen, waarin opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Stadsbank Oost Nederland is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol van de Stadsbank Oost Nederland d.d. 24 november 2011 en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling Stadsbank Oost Nederland.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Stadsbank Oost Nederland gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. De financiële rechtmatigheidscriteria zijn vastgesteld met het controleprotocol door het algemeen bestuur op 24 november 2011.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Op basis van artikel 2, lid 7 Bado, is deze goedkeuringstolerantie door het algemeen bestuur vastgesteld bij besluit van 24 november 2011. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Stadsbank Oost Nederland een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2015 als van de activa en passiva per 31 december 2015 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 213, lid 3 onder d Gemeentewet vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Zwolle, 5 april 2016

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: J.S. Huizinga RA

3.2 Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening 2015 en resultaat-bestemming

De jaarrekening 2015 wordt vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Stadsbank Oost Nederland van 16 juni 2016.

1. Het gerealiseerde resultaat van 2015, na de reeds door het bestuur geaccordeerde onttrekkingen uit en dotaties aan diverse reserves, bedraagt € 18.800.
2. Aan het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om het jaarrekeningsaldo van € 18.800 toe te voegen aan de Algemene Reserve.

Bijlagen

Categorische indeling rekening

Resultaat 2015

LASTEN (bedragen in €)	Realisatie 2015	Najaarsnota 2015	Verschil	Primaire begroting 2015
Personeelslasten totaal	6.960.600	7.092.200	-131.600	7.358.000
Rente en Afschrijvingen	518.400	531.200	-12.800	526.000
Huisvesting	324.700	354.900	-30.200	352.900
Bureaunkosten	444.100	468.500	-24.400	459.600
Beheerskosten	1.255.300	1.221.800	33.500	1.223.700
Mutaties voorzieningen	8.300-	68.000	-76.300	73.800
TOTAAL LASTEN	9.494.800	9.736.600	-241.800	9.994.000

BATEN (bedragen in €)				
Bijdrage bestaanskosten	1.487.000	1.602.300	-115.300	1.640.700
Preventie & Voorlichting	1.300	-	1.300	-
Indicatiestelling	1.480.800	1.559.200	-78.400	1.664.500
Informatie en Advies	-	-	-	-
Kredietverstrekking	451.800	448.800	3.000	419.900
Stabilisatie & Herstel	4.365.200	4.396.800	-31.600	4.318.800
Minnelijk schuldregelen	1.432.300	1.471.300	-39.000	1.526.400
Coaching	-	-	-	-
Nazorg	14.400	12.700	1.700	15.900
Beschikbaarheidsnuttigheid	353.300	353.100	200	335.000
Overige Baten	58.900	56.400	2.500	69.600
TOTAAL BATEN	9.645.000	9.900.600	-255.600	9.990.800

	Realisatie 2015	Najaarsnota 2015	Verschil	Primaire begroting 2015
TOTAAL LASTEN	9.494.800	9.736.600	-241.800	9.994.000
TOTAAL BATEN	9.645.000	9.900.600	-255.600	9.990.800
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	150.200	164.000	-13.800	-3.200
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-131.400	-149.100	17.700	5.000
GEREALISEERD RESULTAAT	18.800	14.900	3.900	1.800

Berekening van de afrekening met de deelnemende gemeenten over het jaar 2015

Totaal bijdrage dienstverlening per gemeente over het jaar 2015

Gemeente	Huishoudens* abs.	Standaard dienstverlening	Totaal bijdrage bestaanskosten	Totaal bijdrage additionele dienstverlening	Totaal bijdrage meerderjarigen- bewind	Totaal bijdrage projecten**	Totaal bijdrage gemeenten Jaarrekening 2015***	Totaal bijdrage gemeenten Begroting 2015	Verschil
Aalten	11.155	114.189	40.028	-	14.522		168.739	179.798	11.058-
Almelo	31.443	502.842	142.164	621	138.092		783.719	811.641	27.922-
Berkelland	18.541	147.213	59.628	207	24.204	12.000	243.252	257.430	14.178-
Borne	9.140	92.315	32.595	21.954	14.643		161.507	159.541	1.966
Bronckhorst	15.313	77.797	42.149	-	13.491		133.437	137.323	3.886-
Dinkelland	9.868	48.654	26.921	12.372	6.156		94.104	95.137	1.032-
Enschede	77.215	1.488.640	390.258	143.656	522.901	223.396	2.768.850	2.881.604	112.754-
Haaksbergen	9.939	90.513	33.844	-	20.144		144.502	147.779	3.277-
Hellendoorn	14.336	102.672	44.296	-	15.213		162.182	165.418	3.236-
Hengelo OV	36.777	376.741	132.011	21.895	148.478		679.125	693.909	14.785-
Hof van Twente	14.462	167.641	55.071	207	18.699		241.618	249.923	8.305-
Lochem	14.264	121.643	47.233	18.094	21.142		208.112	226.482	18.370-
Losser	9.100	70.338	28.955	-	8.620		107.913	118.742	10.830-
Montferland	14.880	208.846	62.557	4.411	19.105		294.920	289.571	5.348
Oldenzaal	13.744	148.520	50.587	15.399	37.763		252.268	260.017	7.749-
Oost Gelre	12.102	92.104	38.274	414	18.738	12.000	161.530	156.524	5.006
Oude IJsselstreek	16.767	211.626	66.648	-	25.685		303.959	303.800	159
Rijssen - Holten	13.848	97.752	42.557	660	21.830		162.800	162.818	19-
Tubbergen	7.856	30.911	20.164	420	3.451		54.946	57.773	2.827-
Twenterand	12.927	144.850	48.416	660	30.823		224.749	226.755	2.006-
Wierden	9.168	52.631	26.216	-	6.986		85.832	89.099	3.266-
Winterswijk	12.598	197.903	56.382	-	49.126	12.000	315.411	325.149	9.738-
Totaal	385.443	€ 4.586.342	€ 1.486.953	€ 240.970	€ 1.179.814	€ 259.396	€ 7.753.474	€ 7.996.233	€ 242.759-

* bron CBS 2015

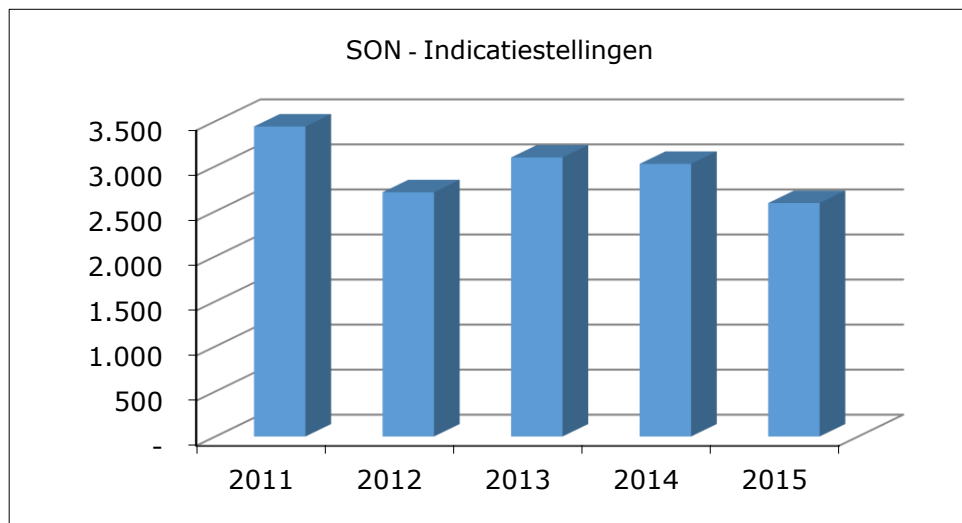
** Enschede - Formuleren Advies Punt; Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk - Pilot nieuwe dienstverlening

*** Bijdrage gemeenten in de totale baten van € 9.645.000; de overige baten van € 1.891.500 betreffen eigen inkomsten

Statistische gegevens

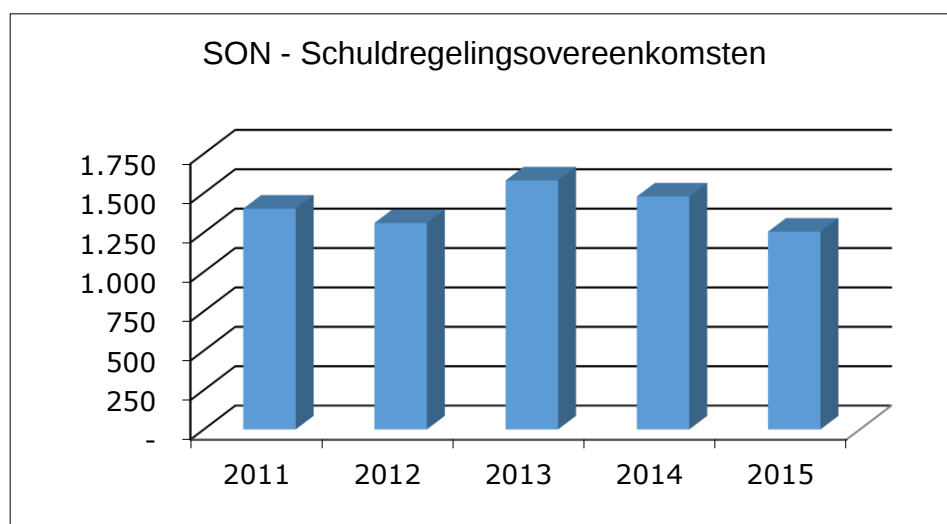
A. Fase I - Indicatiestellingen

	2011		2012		2013		2014		2015	
Indicatiestellingen	Indicatie- stellingen	Waarvan Crisis	Indicatie- stellingen	Waarvan Crisis	Indicatie- stellingen	Waarvan Crisis	Indicatie- stellingen	Waarvan Crisis	Indicatie- stellingen	Waarvan Crisis
Aalten	41	4	47	3	53	-	53	2	38	-
Almelo	515	29	340	21	427	16	384	15	399	15
Berkelland	83	-	88	-	105	-	92	-	85	2
Borne	50	4	63	5	66	4	58	3	52	2
Bronckhorst	56	2	60	2	42	1	50	-	52	-
Dinkelland	31	2	31	4	36	1	26	3	21	1
Enschede	1.110	109	849	63	1.121	55	1.132	79	988	76
Haaksbergen	44	-	25	-	32	-	57	-	41	-
Hellendoorn	24	-	33	-	56	-	37	-	31	-
Hengelo Ov.	508	60	392	37	219	30	239	27	148	7
Hof van Twente	98	3	79	7	97	7	93	3	80	3
Lochem	64	-	67	1	74	3	110	3	57	3
Losser	69	3	43	-	49	-	67	2	63	5
Montferland	116	12	125	1	149	-	122	-	117	2
Oldenzaal	122	5	105	4	117	5	105	7	101	4
Oost Gelre	61	2	34	2	52	1	49	-	49	1
Oude IJsselstreek	131	10	99	3	141	-	109	-	96	-
Rijssen-Holten	55	1	8	-	22	-	-	-	-	-
Tubbergen	14	2	12	1	22	1	19	-	8	1
Twenterand	83	3	101	5	84	1	51	-	41	-
Wierden	34	3	17	1	25	-	15	-	13	-
Winterswijk	132	2	93	1	108	1	158	14	111	7
Totaal:	3.441	256	2.711	161	3.097	126	3.026	158	2.591	129

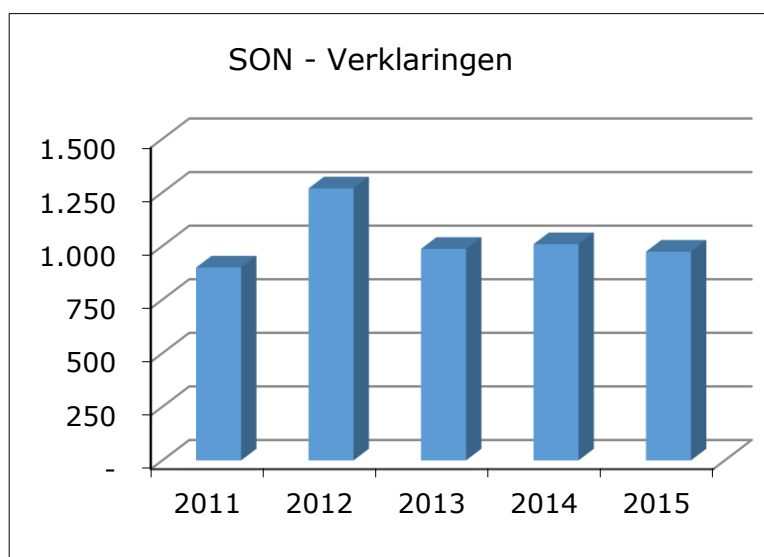
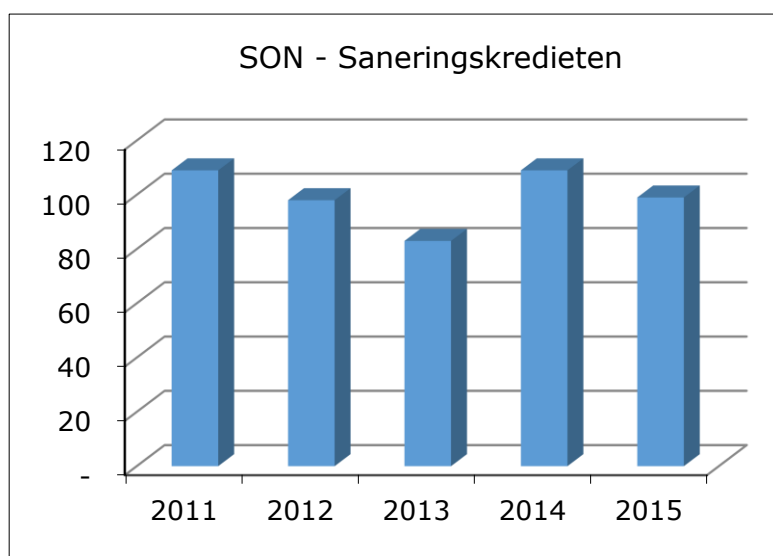
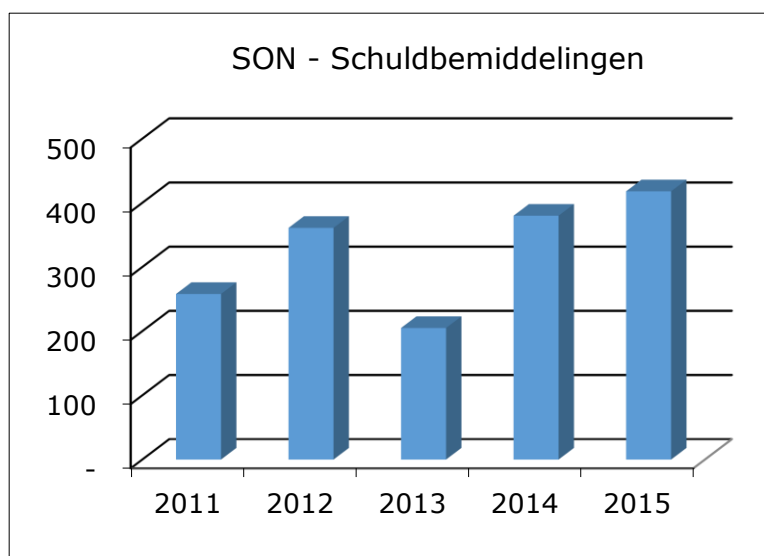
B. Fase II – Schulden oplossen (schuldregelings-overeenkomst)

	2011	2012	2013	2014	2015
<i>Schuldregelings-overeenkomsten</i>	<i>Fase II</i>	<i>Fase II</i>	<i>Fase II</i>	<i>Fase II</i>	<i>Fase II</i>
Aalten	12	23	27	34	16
Almelo	189	156	201	209	170
Berkelland	43	40	57	41	40
Borne	15	24	36	34	20
Bronckhorst	28	16	28	22	19
Dinkelland	15	11	20	11	18
Enschede	518	424	546	463	411
Haaksbergen	29	23	21	27	27
Hellendoorn	13	32	33	32	18
Hengelo Ov.	142	175	153	151	128
Hof van Twente	31	37	49	46	43
Lochem	28	35	43	64	37
Losser	29	21	21	27	23
Montferland	47	42	51	66	72
Oldenzaal	44	44	59	28	36
Oost Gelre	25	23	20	15	22
Oude IJsselstreek	61	45	60	42	35
Rijssen-Holten	18	15	30	48	36
Tubbergen	5	5	12	14	6
Twenterand	43	40	41	48	43
Wierden	22	15	22	11	10
Winterswijk	44	64	50	45	25
Totaal:	1.401	1.310	1.580	1.478	1.255

C. Fase III – Schulden opgelost

Schulden opgelost door middel van	2010				2011				2012				2013				2014				2015			
	SB	SK	HF	Wsnp	SB	SK	HF	Wsnp	SB	SK	HF	Wsnp	SB	SK	HF	Wsnp	SB	SK	HF	Wsnp	SB	SK	HF	Wsnp
Aalten	8	3	3	31	5	1	1	11	3	3	2	24	2	-	2	14	6	4	-	22	5	2	-	17
Almelo	43	18	11	190	31	8	9	111	56	7	3	169	20	11	11	124	43	14	1	122	54	13	-	139
Berkelland	6	2	3	26	9	2	2	23	12	-	4	44	9	-	3	33	10	6	1	32	11	2	-	20
Borne	3	1	6	19	2	1	7	17	4	1	1	21	7	-	1	26	7	7	-	29	3	-	-	18
Bronckhorst	7	2	4	25	4	4	2	18	4	1	3	22	2	-	-	28	6	1	-	16	11	1	1	12
Dinkelland	2	2	-	5	2	1	1	13	4	-	-	12	3	1	1	10	4	1	-	8	6	3	-	7
Enschede	86	30	77	349	106	45	54	354	107	38	40	404	76	29	18	314	123	38	10	327	141	35	2	292
Haaksbergen	1	1	2	30	5	4	1	21	8	2	3	22	2	1	2	21	5	1	-	13	9	4	1	22
Hellendoorn	12	-	4	43	5	2	-	14	8	1	-	27	5	2	1	27	13	4	-	19	8	-	-	15
Hengelo Ov.	21	9	19	102	28	18	21	72	58	13	6	126	28	12	10	86	51	15	1	93	37	10	-	100
Hof van Twente	8	4	5	24	9	2	5	29	14	2	3	28	9	3	-	30	9	3	1	26	16	3	1	41
Lochem	2	-	1	20	4	1	1	27	7	5	1	22	3	4	1	28	13	-	-	36	20	6	-	27
Losser	4	1	7	26	5	3	4	27	6	2	4	18	1	1	1	17	5	-	-	20	6	-	-	15
Montferland	13	5	14	42	7	2	2	17	10	2	2	51	6	3	2	48	7	3	1	47	19	2	-	57
Oldenzaal	9	8	8	36	10	3	3	27	11	8	6	34	5	4	2	33	14	1	1	29	10	5	-	23
Oost Gelre	5	5	12	17	4	1	4	10	7	2	2	22	2	-	1	11	6	1	1	11	5	-	-	11
Oude IJsselstreek	15	5	20	43	10	4	3	42	15	-	-	58	8	6	3	35	10	3	-	39	11	5	1	43
Rijssen-Holten	-	2	1	16	-	-	1	8	5	1	2	28	3	-	-	15	10	6	-	19	14	4	-	38
Tubbergen	1	1	-	3	1	1	1	1	4	2	-	5	1	-	1	14	1	1	-	13	2	-	-	5
Twenterand	10	9	1	68	4	4	1	20	8	-	-	53	2	4	6	28	10	2	-	41	17	2	-	33
Wierden	4	2	-	10	2	-	-	19	4	-	-	20	2	-	1	17	7	-	-	17	3	-	-	14
Winterswijk	9	5	22	26	5	2	16	19	6	8	3	59	9	2	2	28	20	5	-	30	10	2	-	25
Totaal:	269	115	220	1.151	258	109	138	900	361	98	85	1.269	205	83	69	987	380	109	17	1.009	418	99	6	974

D. Kredietverstrekking

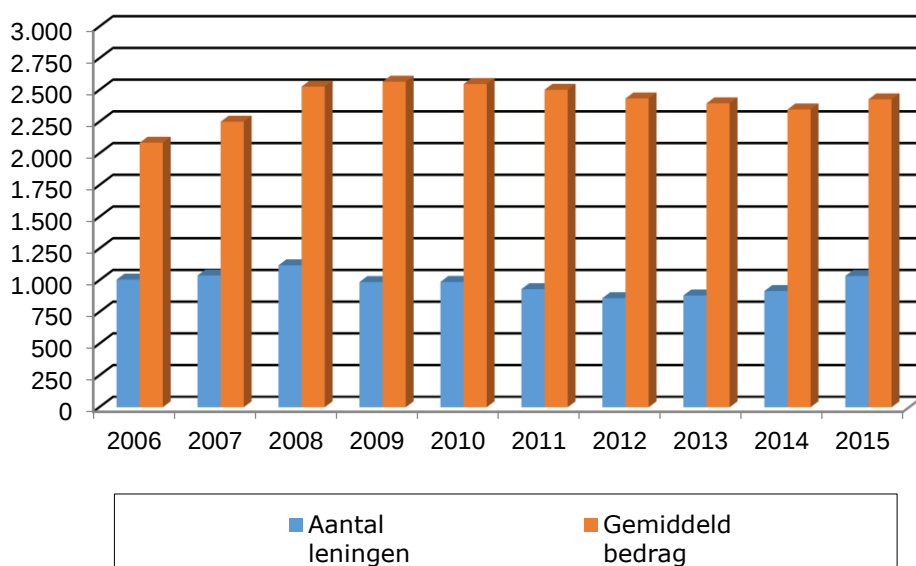
Verdeling verstrekte leningen per gemeente

	2011		2012		2013		2014		2015	
SL-HF-SK	Aantal	Netto bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)
Aalten	4	9.548	6	10.258	6	12.154	15	34.725	11	21.707
Almelo	132	370.797	117	296.873	106	248.244	97	213.539	98	220.613
Berkelland	24	81.417	19	50.856	29	99.671	27	78.384	27	97.281
Borne	23	65.890	26	57.520	13	28.919	14	32.103	16	49.567
Bronckhorst	11	22.895	12	22.453	8	24.502	11	23.176	12	28.019
Dinkelland	3	6.358	4	6.959	14	46.749	13	41.642	7	12.791
Enschede	308	589.075	285	599.763	316	632.996	337	707.313	354	718.046
Haaksbergen	10	24.243	13	35.072	15	44.558	13	33.842	18	45.074
Hellendoorn	24	48.638	14	25.110	20	42.387	26	52.152	30	58.289
Hengelo Ov.	131	361.682	113	321.348	89	261.687	84	204.230	71	172.269
Hof van Twente	34	98.681	29	86.611	26	67.417	30	87.162	42	155.774
Lochem	6	13.283	7	10.434	12	22.441	4	7.757	9	17.318
Losser	36	118.871	23	63.861	12	32.195	10	20.132	35	116.742
Montferland	8	19.090	16	33.665	38	74.967	37	85.576	49	103.401
Oldenzaal	35	78.416	52	108.994	35	73.350	31	60.307	69	152.631
Oost Gelre	25	65.376	18	47.696	16	49.229	19	61.862	31	104.090
Oude IJsselstreek	20	43.788	23	45.552	36	78.324	48	104.922	41	73.675
Rijssen-Holten	19	76.569	24	118.640	21	86.386	21	81.560	28	135.212
Tubbergen	5	11.727	3	6.160	3	3.710	1	2.283	2	3.270
Twenterand	29	86.594	22	56.150	32	96.899	34	110.365	41	92.674
Wierden	4	22.272	4	9.905	6	16.309	5	16.950	5	14.164
Winterswijk	40	114.671	30	79.494	27	65.090	37	87.759	37	112.503
<i>Recentelijk verhuisd:</i>					1	2.347	1	2.461	2	6.917
Totaal:	931	2.329.882	860	2.093.372	881	2.110.530	915	2.150.202	1.035	2.512.027

Jaar	Aantal leningen	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Index 2006=100
2006	1.006	2.097.731	2.085	100
2007	1.039	2.338.698	2.251	108
2008	1.119	2.828.436	2.528	121
2009	987	2.532.856	2.566	123
2010	988	2.517.233	2.548	122
2011	931	2.329.882	2.503	120
2012	860	2.093.372	2.434	117
2013	881	2.110.530	2.396	115
2014	916	2.150.202	2.347	113
2015	1.035	2.512.027	2.427	116

Jaar	Uitstaand saldo (€)	Index 2006=100	Toename / afname Uitstaand saldo (€)
2006	3.883.017	100	
2007	4.005.838	103	122.820
2008	4.544.393	117	661.376
2009	4.663.855	120	780.838
2010	4.614.790	119	731.773
2011	4.388.531	113	505.514
2012	4.126.406	106	243.389
2013	4.133.387	106	250.370
2014	4.195.457	108	312.440
2015	4.562.648	118	679.631

SON - Aantal leningen en gemiddeld bedrag

Borgstellingen ten opzichte van totaal aantal leningen

Borgstellingen t.o.v. totaal aantal leningen	2011	2012	2013	2014	2015
Aantal met borg gsd	129	153	158	142	309
Aantal met instelling borg	1	-	2	1	-
Aantal met persoonl. borg	2	1	2	2	-
Aantal met borg SON	95	98	84	104	93
Aantal zonder borg	704	608	635	666	633
Totaal aantal:	931	860	881	915	1.035
Omzet met borg gsd (€)	434.447	432.250	430.995	413.357	915.724
Omzet met instelling borg (€)	4.080	-	7.703	1.328	-
Omzet met persoonl. borg (€)	9.000	1.500	12.883	12.807	-
Omzet met borg SON (€)	192.998	176.570	152.882	204.137	150.604
Omzet zonder borg (€)	1.689.357	1.483.052	1.506.067	1.518.573	1.445.699
Totaal omzet (€):	2.329.882	2.093.372	2.110.530	2.150.202	2.512.027

Verdeling uitbetaalde leningen naar looptijdklassen

Looptijdklassen	2011	2012	2013	2014	2015
0-12 maanden	28	26	22	22	18
13-24 maanden	120	89	93	92	68
25-36 maanden	474	441	433	474	623
37-48 maanden	107	104	114	117	81
49-60 maanden	202	200	218	209	244
boven 60 maanden	-	-	1	1	1
Totaal:	931	860	881	915	1.035

Verdeling uitbetaalde leningen naar inkomensklassen

	2011			2012			2013			2014			2015		
	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)
Netto inkomen per maand															
tot 700	9	11.069	1.230	3	6.095	2.032	2	4.358	2.179	3	4.630	1.543	5	13.960	2.792
701 - 800	8	17.028	2.129	4	6.279	1.570	3	4.635	1.545	7	18.778	2.683	7	18.203	2.600
801 - 900	186	339.122	1.823	192	384.644	2.003	251	480.217	1.913	151	269.929	1.788	55	105.772	1.923
901 - 1.000	233	444.096	1.906	215	411.014	1.912	210	398.192	1.896	294	555.335	1.889	511	1.024.822	2.006
1.001 - 1.100	157	399.076	2.542	169	394.118	2.332	117	270.683	2.314	149	324.377	2.177	114	237.359	2.082
1.101 - 1.300	224	634.385	2.832	190	515.230	2.712	219	604.415	2.760	212	606.285	2.860	243	752.756	3.098
1.301 - 1.700	84	297.837	3.546	62	231.899	3.740	46	155.758	3.386	74	251.117	3.393	83	269.575	3.248
1.701 - 2.500	25	149.727	5.989	25	144.093	5.764	25	120.431	4.817	20	94.749	4.737	15	81.580	5.439
boven 2.500	4	32.546	8.136	-	-	-	8	71.841	8.980	5	25.001	5.000	2	8.000	4.000
nb	1	4.995	4.995	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal:	931	2.329.882	2.503	860	2.093.372	2.434	881	2.110.530	2.396	915	2.150.202	2.350	1.035	2.512.027	2.427

Verdeling uitbetaalde leningen naar bedragsklassen

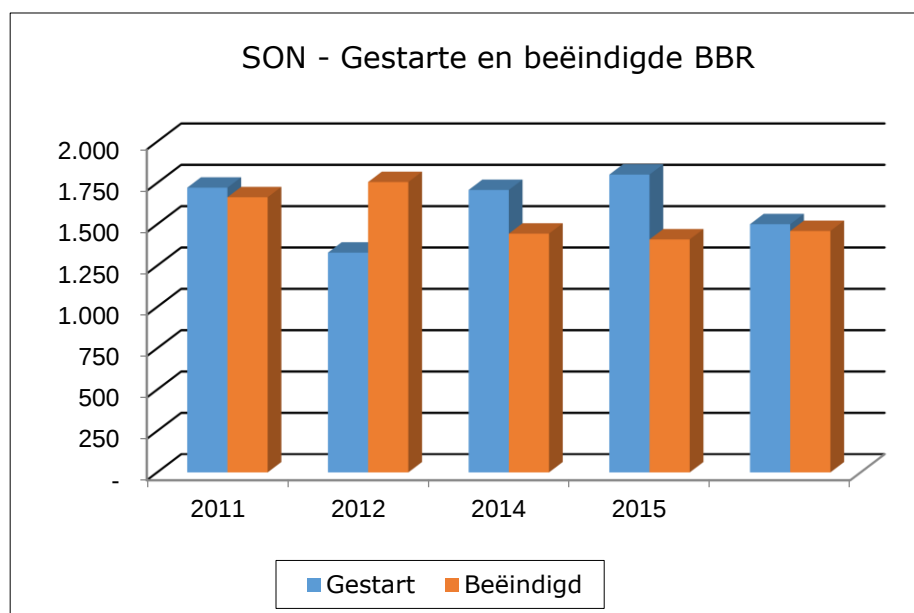
	2011			2012			2013			2014			2015		
	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)
Netto bedragsklasse (€)															
tot 700	32	17.824	557	29	16.332	563	28	16.057	573	21	11.408	543	25	13.295	532
701 - 1.100	62	59.547	960	52	49.990	961	56	53.247	951	51	48.509	951	57	55.746	978
1.101 - 2.300	424	716.339	1.689	383	640.574	1.673	410	702.907	1.714	458	785.361	1.715	470	795.225	1.692
2.301 - 3.400	245	683.391	2.789	261	719.470	2.757	244	664.135	2.722	256	691.372	2.701	311	830.406	2.670
3.401 - 4.500	89	335.625	3.771	82	306.206	3.734	96	360.405	3.754	79	298.772	3.782	102	386.780	3.792
4.501 - 6.800	57	310.572	5.449	31	166.726	5.378	39	217.965	5.589	33	173.329	5.252	55	294.908	5.362
6.801 - 9.000	12	91.579	7.632	15	118.119	7.875	6	45.840	7.640	13	98.347	7.565	11	86.784	7.889
9.001 - 15.000	9	98.760	10.973	7	75.955	10.851	1	13.735	13.735	4	43.104	10.776	3	30.761	10.254
15.001 - 20.000	1	16.245	16.245	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20.001 - 25.000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
boven 25.000	-	-	-	-	-	-	1	36.240	36.240	-	-	-	-	-	-
Totaal:	931	2.329.882	2.503	860	2.093.372	2.434	881	2.110.530	2.396	915	2.150.202	2.350	1.035	2.512.027	2.427

Verdeling uitbetaalde leningen naar leeftijdsgroepen

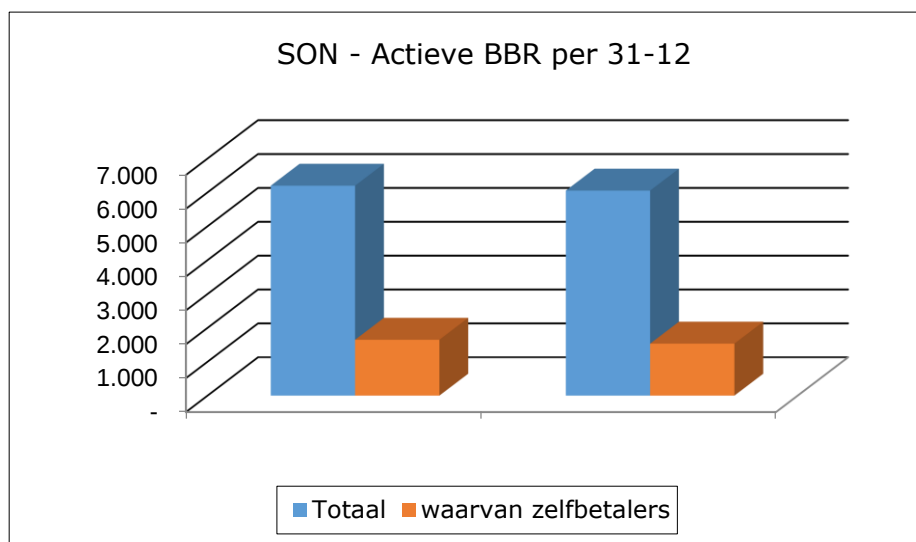
	2011			2012			2013			2014			2015		
	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)	Aantal	Netto bedrag (€)	Gemiddeld bedrag (€)
Leeftijdsgroepen															
tot 20 jr.	11	27.224	2.475	18	39.075	2.171	10	21.303	2.130	17	40.196	2.364	15	26.290	1.753
21 - 30 jr.	126	308.680	2.450	147	355.411	2.418	139	320.168	2.303	148	333.772	2.255	206	495.062	2.403
31 - 40 jr.	195	488.879	2.507	173	454.977	2.630	185	449.707	2.431	170	410.644	2.416	231	595.936	2.580
41 - 50 jr.	206	594.412	2.885	199	499.373	2.509	197	521.178	2.646	215	527.750	2.455	222	574.652	2.589
51 - 60 jr.	221	527.707	2.388	189	451.460	2.389	187	433.925	2.340	198	477.358	2.411	189	440.698	2.332
61 - 70 jr.	128	275.224	2.150	89	213.951	2.404	120	274.911	2.291	114	252.081	2.211	124	280.681	2.264
boven 70 jr.	44	107.754	2.449	45	79.124	1.758	43	89.337	2.078	53	108.401	2.045	48	98.709	2.056
Totaal:	931	2.329.882	2.503	860	2.093.372	2.434	881	2.110.530	2.396	915	2.150.202	2.350	1.035	2.512.027	2.427

E. Budgetbeheer

	2011				2012				2013			
Budgetbeheer	Gestart	Beëindigd	Actief per 31-12	waarvan zelfbet.	Gestart	Beëindigd	Actief per 31-12	waarvan zelfbet.	Gestart	Beëindigd	Actief per 31-12	waarvan zelfbet.
Aalten	14	23	96	13	22	26	91	13	22	16	94	15
Almelo	269	266	1.035	148	150	295	863	294	210	203	835	381
Berkelland	49	33	169	29	38	35	164	42	61	37	177	40
Borne	24	39	111	19	25	37	99	26	40	22	112	27
Bronckhorst	26	32	85	4	23	20	85	8	18	24	80	10
Dinkelland	12	12	65	4	12	19	58	7	22	13	66	9
Enschede	568	536	2.139	324	417	549	1.988	379	569	547	1.815	576
Haaksbergen	31	15	101	6	21	22	101	10	22	17	104	16
Hellendoorn	21	28	127	14	29	32	123	16	47	22	143	14
Hengelo Ov.	254	221	864	215	190	234	775	219	178	148	764	187
Hof van Twente	61	51	181	21	34	41	172	32	44	33	176	30
Lochem	38	22	85	9	35	24	93	13	50	21	119	13
Lossen	31	37	138	23	21	45	113	28	21	34	108	39
Montferland	48	47	186	9	45	53	169	9	54	48	172	14
Oldenzaal	50	54	254	21	52	67	232	31	59	48	218	25
Oost Gelre	21	27	120	4	23	35	107	3	22	16	106	9
Oude IJsselstreek	46	69	236	4	51	63	226	16	77	51	250	25
Rijssen-Holten	28	30	131	21	37	32	129	21	49	29	141	19
Tubbergen	8	6	25	3	7	6	26	3	13	2	35	4
Twenterand	46	36	206	19	44	46	196	47	60	59	197	65
Wierden	22	16	94	11	15	19	90	15	25	23	90	34
Winterswijk	55	64	210	3	38	56	182	4	45	31	186	4
Recentelijk verhuisd:			17	16			15	15				
Totaal:	1.722	1.664	6.675	940	1.329	1.756	6.097	1.251	1.708	1.444	5.988	1.556

	2014				2015			
Budgetbeheer	Gestart	Beëindigd	Actief per 31-12	waarvan zelfbet.	Gestart	Beëindigd	Actief per 31-12	waarvan zelfbet.
Aalten	32	16	111	12	25	16	114	10
Almelo	206	202	812	444	215	210	819	400
Berkelland	49	35	179	37	35	43	169	41
Borne	26	13	127	33	22	21	121	32
Bronckhorst	26	24	79	9	25	25	71	12
Dinkelland	13	8	67	8	8	18	54	8
Enschede	586	514	1.796	592	455	439	1.735	520
Haaksbergen	35	27	112	13	22	28	100	18
Hellendoorn	31	33	146	14	37	26	157	17
Hengelo Ov.	187	152	766	182	165	189	736	167
Hof van Twente	49	29	193	22	36	28	197	20
Lochem	61	29	144	11	25	25	134	19
Losser	32	31	109	46	27	33	98	38
Montferland	71	47	191	16	58	50	192	19
Oldenzaal	42	44	215	24	31	54	185	32
Oost Gelre	33	23	108	8	27	27	102	8
Oude IJsselstreek	95	55	279	18	71	57	287	16
Rijssen- Holten	45	26	160	24	44	38	162	26
Tubbergen	17	7	43	4	15	14	43	4
Twenterand	59	33	211	68	62	46	227	68
Wierden	20	18	92	43	39	22	104	32
Winterswijk	86	43	240	5	57	51	227	9
<i>Recentelijk verhuisd:</i>			18	16			19	19
Totaal:	1.801	1.409	6.198	1.649	1.501	1.460	6.053	1.535

F. Beschermingsbewind

Beschermingsbewind - actueel per 31 december	2012	2013	2014	2015
Almelo	28	56	95	108
Hellendoorn	4	11	13	12
Rijssen-Holten	7	11	13	16
Tubbergen	-	1	2	2
Twenterand	17	21	25	25
Wierden	1	1	3	5
Aalten	2	5	8	10
Berkelland	8	13	21	18
Bronckhorst	1	2	8	11
Enschede	101	250	393	413
Haaksbergen	-	4	10	18
Lochem	5	7	11	15
Losser	5	4	6	6
Montferland	4	5	11	14
Oost Gelre	3	5	13	17
Oude IJsselstreek	7	9	20	20
Winterswijk	8	14	29	40
Borne	5	10	12	13
Dinkelland	-	2	4	5
Hengelo	44	79	116	117
Hof van Twente	8	13	12	16
Oldenzaal	15	31	32	32
Overige werkgebieden	-		13	17
Totaal	273	554	870	950

Stadsbank Oost Nederland
T.a.v. de heer P.G. Welman
Postbus 1393
7500BJ Enschede

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
ontwerpbegroting 2017	2025149		

Geachte heer Welman,

Wij hebben ingevolge de bepalingen van de GR SON 2015 de begroting 2017 met meerjarenperspectief 2018-2020 van de Stadsbank Oost Nederland ontvangen, alsmede de jaarstukken 2015.

Wij kunnen instemmen met deze ontwerpbegroting 2017 en zien af van het indienen van een zienswijze.

Met vriendelijke groet,
De gemeenteraad van Hengelo,
de griffier, de voorzitter,

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Let op:
Per 18 april is het Publieksplein te bezoeken aan de Hazenweg 121.

Bezoekadres
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074